

مجری: روابط عمومی انجمن صنفی کارفرمایی پالایش صنعت نفت
تحریریه: مریم رضازاده، حسین هرمزی، حسام الدین قاموس مقدم،
ساناز رضایی، الهه حمیدی کیا، رضا زندگی
عکس: روحاله وحدتی، عمید فراهی
طراح و گرافیک: محمد گودرزی

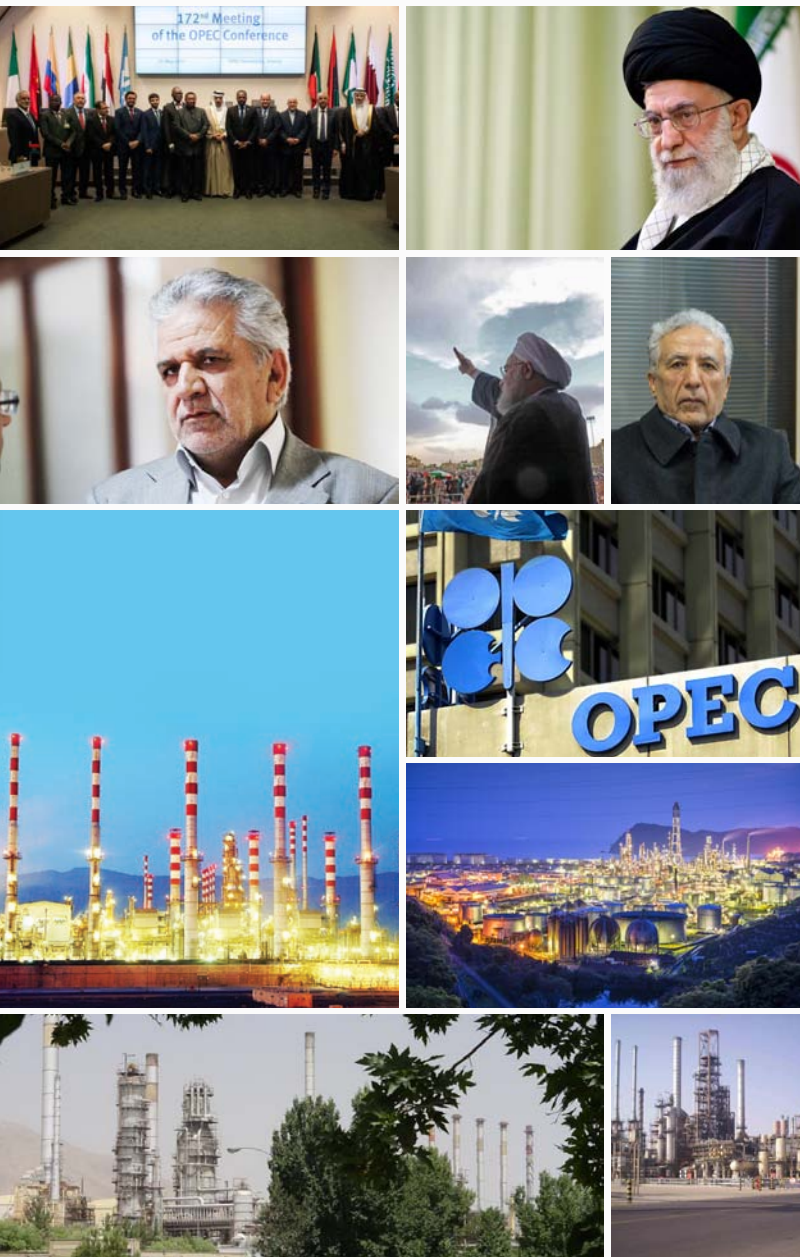
پالایش نفت نشریه انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت

مدیرمسئول: ناصر عاشوری
شورای سیاست گذاری: ناصر عاشوری، هادی رنجبر، الهه حمیدی کیا
سر دبیر: الهه حمیدی کیا

Oil Refining Industry Employers Association

نشریه پالایش نفت سال اول شماره ۲ خرداد ۹۶

فهرست

www.orica.ir

www.orica.ir

۲	نسبت نفت و پالایش با اقتصاد مقاومتی
۴	سخنرانی رییس جمهور در افتتاح ۴ طرح پتروشیمی در پارس جنوبی
۵	پیام انتخاباتی دبیر کل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت
۶	حضور انجمن صنفی پالایش نفت در نمایشگاه نفت و گاز
۸	معاون وزیر نفت: برجام درب پالایشگاه های ایران را گشود
۱۰	درباره عظیم ترین افتتاح تاریخ نفتی ایران
۱۴	عاشوری هشدار داد: نیاز به واردات محصولات پالایشگاهی
۱۶	نشست مشترک کمیسیون انرژی با انجمن صنفی پالایش نفت
۱۶	تصویب اساسنامه نقطه عطفی برای حل مشکلات پالایشگاه ها
۱۹	تأثیر «حقوق های نامتعارف» بر پالایشگاه ها
۲۰	شوگ بازار نفت به اوپک
۲۰	توتال با یک بانک بزرگ اروپایی به ایران می آید
۲۴	گفت و گوی اختصاصی با مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان
۲۸	چشم انداز صادرات گاز ایران نگرانی ها و امیدها
۳۲	ستاره خلیج فارس چطور شروع شد؟ چگونه تمام شد؟
۳۶	ایران صادر کننده فرآورده های نفتی
۴۰	احکام نفتی بر نامه ششم
۴۲	مروزی بر ۱۲ دوره انتخابات ریاست جمهوری در ایران
۴۶	مهم ترین رویداد های بهار ۹۶

Please Scan Me

چند نکته درباره نامگذاری امسال نسبت نفت و پالایش با اقتصاد مقاومتی

است، موافقان اعتدال در دفاع از عملکرد این دولت بر دو نکته تأکید داشته‌اند: اول اینکه مقام معظم رهبری هیچگاه دولت را به دور شدن از سیاست‌های اقتصاد مقاومتی متهم نکردند و حتی در برخی مقاطع از عملکرد اقتصادی آن در کشور تمجید کرده‌اند و دوم اینکه تفاوت نامگذاری سال‌های ۹۵ و ۹۶ مؤید ثمردهی عملکرد دولت در زمینه اقتصاد مقاومتی است. توضیح این که، برای سال ۹۵ نام «اقتصاد مقاومتی؛ اقدام و عمل» انتخاب شد و سال بعد از آن یعنی امسال، «اقتصاد مقاومتی؛ تولید و اشتغال» نام گذاشته شد و استدلال حامیان دولت یازدهم این است که اگر عملکرد دولت در زمینه اقتصاد مقاومتی قابل قبول نبود، نامگذاری سال ۹۶ وارد فاز بعدی نمی‌شد. البته مخالفان و منتقدان دولت معتقدند که تکرار نامگذاری امسال بر مبنای اقتصاد مقاومتی به معنی ضعیف عمل کردن دولت در این زمینه بوده است اما استدلال حامیان دولت هم این است که «اقدام و عمل»، تأکید اولیه رهبری در سال گذشته بود و وقتی ایشان در ابتدای سال جدید به طور مشخص بر دو مؤلفه «تولید و اشتغال» تأکید داشته‌اند، یعنی اقدام و عملی در کار بوده که حالا این مسأله وارد جزئیات، یعنی «تولید و اشتغال» شده است.

فارغ از این بحث‌ها، این تأکید دوباره نشان‌دهنده اهمیت موضوع است. به هر حال اقتصاد مقاومتی همان چیزی است که در کنار اسناد بالادستی نظیر برنامه ششم توسعه و سند چشم‌انداز بیست ساله و برخی سیاست‌های کلی، قرار است در حکم نقشه راه اقتصاد کشور برای آینده دور و نزدیک باشد. این مسأله، همه بخش‌های اقتصادی کشور را درگیر می‌کند و هیچ کدام از قوا، سازمان‌ها، نهادها و بخش‌های خصوصی، تعاونی، دولتی و غیردولتی نمی‌توانند خود را از آن منفک بدانند. در این بین،

در گرو حضور گسترده مردم در انتخابات ریاست جمهوری یازدهم و تأکید دولت جدید بر حوزه اقتصاد خواهد بود. انتخابات با مشارکت خوبی برگزار شد و دولت یازدهم در هفت ماهی که تا پایان سال فرصت داشت، سعی کرد بر دو حوزه تأکید ویژه‌ای داشته باشد: دیپلماسی و اقتصاد.

در سال ۱۳۹۵ مقام معظم رهبری بر نکته‌ای به طور مشخص تأکید کردند که از چند سال قبل مطرح شده بود ولی عملاً به آن توجهی نشده بود: «اقتصاد مقاومتی». نامگذاری آن سال ناظر به آن بود که تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی نیازمند اقدام و عمل است و تنها با شعار نمی‌توان آن را به پیش برد. دولت یازدهم در زمینه اقتصاد مقاومتی چند کار عمده انجام داده است. تشکیل ستاد اقتصاد مقاومتی، اعطای اختیاراتی به استان‌ها و استانداران به عنوان عالی‌ترین مقام دولت در استان، ابلاغ دستورات ویژه برای هر استان در جهت ارای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، تدوین لویحی برای تسهیل در روند اعطای مجوز به صنایع و کارگاه‌های کوچک در استان‌ها، فراخوان‌های متعدد برای ورود بخش‌های خصوصی و غیردولتی به اداره اقتصادی استان‌ها از جمله اقدامات کلان دولت یازدهم در این زمینه بوده است.

هر چند تأکید این دولت بر دیپلماسی و جذب سرمایه‌های خارجی به داخل کشور، بویژه بعد از توافق هسته‌ای، موجب شد تا منتقدان و مخالفانش آن را به دور شدن از اهداف اقتصاد مقاومتی متهم کنند، اما تأکید ویژه مقام معظم رهبری و سیاست‌های ابلاغی اقتصاد مقاومتی بر «درون‌زا و برون‌گر» بودن این استراتژی اقتصادی موجب شده بود تا دست دولت برای همکاری اقتصادی با کشورهای دیگر باز باشد. جدا از آمارهای اقتصادی که مؤید تلاش دولت آقای روحانی در حوزه اقتصاد در این چند سال بوده

حسین هرمزی - مقام معظم رهبری در ابتدای سال ۱۳۹۶ مطابق سنت دو دهه اخیر، نامی را برای سال جدید انتخاب و در پیام تلویزیونی خود به مناسبت فرارسیدن نوروز، آن را اعلام کردند. امسال نیز همچون ۶ - ۷ سال اخیر، به جز یک سال که اشاره مستقیمی نشده بود، محوریتی اقتصادی برای نامگذاری سال جدید در نظر گرفته شد و بر این اساس، «اقتصاد مقاومتی؛ تولید و اشتغال» نام گرفت. از سال ۱۳۹۰ تاکنون، نامگذاری‌های سال‌های جدید به ترتیب به این شرح بوده‌اند: «جهاد اقتصادی»، «تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی»، «حماسه سیاسی، حماسه اقتصادی»، «اقتصاد و فرهنگ، با عزم ملی و مدیریت جهادی»، «دولت و ملت، همدلی و هم‌زبانی»، «اقتصاد مقاومتی؛ اقدام و عمل» و «اقتصاد مقاومتی؛ تولید و اشتغال». با توجه به مشکلات اقتصادی کشور بویژه در سال‌های بعد از ابقای محمود احمدی‌نژاد در دولت دوم خود، حساسیت رهبر انقلاب بر موضوعات اقتصادی قابل درک است. با این حال، همانطور که آمارهای رسمی نشان می‌دهد، در برخی سال‌ها دولت وقت دقیقاً برخلاف جهت‌گیری تعیین‌شده از سوی ایشان حرکت کرده است.

بر اساس این نامگذاری‌ها، سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ قرار بود جهاد اقتصادی در کشور شکل گیرد و از تولید و سرمایه ایرانی حمایت شود، اما نه تنها وضعیت در این زمینه همانند سال‌های قبل نماند، بلکه در کنار خیلی عرصه‌های دیگر، تولید، اشتغال، ذخایر بانک مرکزی و صندوق توسعه ملی عملاً به مرز نابودی رسید. با این حال، این روند در سال ۱۳۹۲ تکرار نشد. ابتدای آن سال مقام معظم رهبری حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی را طلب کردند. سیاستون و کارشناسان و مسئولان می‌گفتند تحقق این هدف،

حوزه نفت و انرژی می‌تواند و باید یکی از مهمترین نقش‌ها را ایفا کند؛ چه آنکه در سال‌های اخیر و به ویژه بعد از «برجام» هم چنین بوده و تأکیدات شخص رئیس‌جمهور حسن روحانی و معاون اول وی یعنی اسحاق جهانگیری به عنوان فرمانده ستاد اقتصاد مقاومتی کشور نیز بر این حوزه کاملاً هویداست. این همان موضوعی است که به نظر می‌رسد از سوی عالی‌ترین مدیر حوزه نفت کشور یعنی بیژن زنگنه نیز درک شده است. تأکید ویژه دولت یازدهم و به تبع آن دولت دوازدهم بر لزوم جذب سرمایه‌گذاری خارجی برای پیشبرد برنامه‌های مدنظر در حوزه نفت نیز گزاره اخیر را تأیید می‌کند.

حوزه پالایش به عنوان یکی از مهمترین زیرمجموعه‌های حوزه نفت و انرژی نیز از این قاعده مستثنی نیست. این حوزه هم نظیر دیگر بخش‌های اقتصادی کشور باید هم در مسیر تعیین شده در سیاست‌های مورد اشاره حرکت کند و هم با توان و ظرفیت بالقوه خود در جهت پیشبرد سریعتر و بهتر اهداف اقتصاد مقاومتی گام بردارد؛ چراکه دستاوردهای کشور در حوزه‌های مختلف نفتی از جمله پالایش، در حکم منافع ملی است و منفعتی را برای اقتصاد کل کشور به ارمغان می‌آورد. یکی از نکات مهم در مورد حوزه پالایش این است که بارها گفته شده که توسعه صنعت پالایش و افزایش ظرفیت پالایشی کشور، ضمن تأمین نیازهای داخلی به فرآورده‌های نفتی، با تکمیل زنجیره ارزش افزوده صنعت نفت می‌تواند به مقاوم‌سازی اقتصاد و ارتقای سطح امنیت اقتصادی کشور کمک کند.

امروزه صنعت پالایش و افزایش توان و ظرفیت پالایشی از جهات گوناگون موجب بهبود امنیت انرژی کشورهای تولیدکننده منابع نفت و گاز می‌شود. به همین دلیل بسیاری از کشورها برنامه‌ریزی‌های گسترده‌ای را برای ارتقای سطح کمی و کیفی صنعت پالایش خود انجام داده‌اند. جمهوری اسلامی ایران نیز با توجه به مزیت خود مبنی بر برخورداری از منابع عظیم نفت و گاز و انرژی از سال‌های گذشته برنامه‌های وسیعی را برای افزایش توان پالایش نفت خام و میعانات گازی در دستور کار خود قرار داده است. افزایش ظرفیت پالایش و تولید فرآورده‌های بیشتر، تا حد زیادی می‌تواند این تهدیدات و مخاطرات را کاهش دهد.

وجه دیگر اهمیت صنعت پالایش را باید در قابلیت این صنعت در مقاوم‌سازی اقتصاد کشور جست‌وجو کرد؛ تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران، صنعت نفت را بیش از هر حوزه دیگری متأثر ساخت و موجب شد تا صادرات نفت به میزان قابل توجهی کاهش یابد؛ نکته‌ای که بارها از سوی دولتمردان اقتصادی دولت یازدهم و حتی محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه کشورمان مطرح و تأکید شد که اگر آن روند ادامه می‌یافت، صادرات نفتی به صفر می‌رسید و صنعت

نفت با خطر جدی نابودی مواجه بود. مسلماً افزایش ظرفیت پالایش و تولید فرآورده‌های متنوع و حتی تولید کالاهای نهایی در قسمت پایین‌دست صنعت نفت، موجب می‌شود که اثرات تحریم کاهش یابد، زیرا هر اندازه تولید و صادرات محصولات، متنوع‌تر باشد، امکان اعمال تحریم بر فروش آن‌ها مشکل‌تر خواهد شد و به همان اندازه اثربخشی تحریم می‌کاهد.

این یکی از مهمترین زمینه‌هایی است که اهمیت و نقش پالایش در پیشبرد سیاست‌های اقتصاد مقاومتی را به خوبی نشان می‌دهد. آنگاه که این سیاست‌ها تعیین و تأکید کرده، مقاوم‌سازی اقتصاد کشور در برابر هجمه‌ها و تحریم‌ها و محدودیت‌های خارجی سر فرود نیاورد و چه بسا بتواند از بروز چنین فشارهایی جلوگیری کند، از جمله اهداف اصلی اقتصاد مقاومتی به شمار می‌آید.

از جمله نمونه‌های مهم این هدفگذاری، افزایش ظرفیت پالایشی کشور است. این همان نکته‌ای است که وزارت نفت و بویژه شخص وزیر نفت همواره بر آن تأکید کرده‌اند. با توجه به اینکه قرار بوده برنامه ششم توسعه کشور بر اساس اهداف اقتصاد مقاومتی تهیه و تدوین شود، در این برنامه که از سوی دولت یازدهم و مجلس دهم تهیه و تصویب شد، نیز تأکید شده است که ظرفیت روزانه پالایش نفت خام کشور به سه میلیون بشکه خواهد رسید و به گفته زنگنه، این افزایش ظرفیت همسو با اقتصاد مقاومتی انجام می‌شود که ارزش افزوده بالایی به همراه خواهد داشت.

یادآوری این نکته حائز اهمیت است که صنعت نفت، تنها حوزه‌ای است که سه بند مستقل اقتصاد مقاومتی را به خود اختصاص داده است و البته در بندهای دیگر آن نیز موارد مرتبط با این صنعت به چشم می‌خورد. در بند ۱۳ اقتصاد مقاومتی به مقابله با ضربه‌پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز از طریق انتخاب مشتریان راهبردی، ایجاد تنوع در روش‌های فروش، مشارکت دادن بخش خصوصی در فروش و افزایش صادرات گاز و برق، پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی تأکید شده و در بندهای ۱۴ و ۱۵ نیز به مواردی از جمله افزایش ذخایر راهبردی نفت و گاز کشور به منظور انرژی‌گذاری در بازار جهانی نفت و گاز، تأکید بر حفظ و توسعه ظرفیت‌های تولید نفت و گاز بویژه در میادین مشترک، افزایش ارزش افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز، توسعه تولید کالاهای دارای بازدهی بهینه (بر اساس شاخص شدت مصرف انرژی)، بالا بردن صادرات برق، محصولات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی با تأکید بر برداشت صیانتی از منابع، تأکید شده است.

به گفته وزیر نفت، در بندهای دیگر سیاست‌های اقتصاد مقاومتی به جز از سه بند اصلی نیز بر تقویت ظرفیت دانش‌بنیان، حمایت همه‌جانبه و هدفمند از صادرات کالاهای، افزایش قدرت مقابله و کاهش

آسیب‌پذیری اقتصادی از طریق استفاده از دیپلماسی در جهت حمایت از هدف‌های اقتصادی و توسعه پیوندهای راهبردی با منطقه و جهان تأکید شده است.

افزایش ظرفیت پالایشی در کشور قطعاً زمینه‌های خام‌فروشی بیشتر را از بین خواهد برد. چنین مسأله‌ای را به خوبی می‌توان در مورد پالایشگاه تازه تأسیس ستاره خلیج فارس مشاهده کرد. به زبان ساده، اگر زمینه‌های لازم برای تحقق اهداف برنامه ششم توسعه در زمینه صنعت نفت و بویژه پالایش به درستی فراهم شود، این افزایش ظرفیت پالایش خودبه‌خود هدف عالی «درون‌زا و برون‌نگر» بودن اقتصاد کشور را به اندازه قابل توجهی محقق می‌کند و این همان چیزی است که اقتصاد مقاومتی از دولت طلب می‌کند.

نکته حائز اهمیت دیگر، همان چیزی است که در نامگذاری امسال به طور اختصاصی بر آن تأکید شده است؛ تولید و اشتغال. پرواضح است که افزایش ظرفیت پالایش در کشور، یعنی بالا رفتن سرانه تولید، افزایش سرانه درآمد کشور، توسعه صادرات و در نهایت، جذب سرمایه‌گذاری بیشتر داخلی و خارجی. این‌ها همان مؤلفه‌هایی است که برای ایجاد اشتغال پایدار و مولد نیاز داریم.

همانطور که از قدیم‌الایام صنعت نفت یکی از اشتغال‌زاترین بخش‌های کشور محسوب می‌شده، امروز هم که با وقوع برجام و ابلاغ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی این حوزه یکی از بیشترین تأثیرات را گرفته است، می‌تواند تأثیر بسزایی در اشتغال داشته باشد. البته یکی از ملزومات تحقق اهداف عالی این صنعت، وجود سرمایه‌گذاری‌های مناسب است؛ چنانکه در حال حاضر ۳۰۰ میلیارد دلار طرح و برنامه در صنعت نفت وجود دارد و نیاز است تا به همین میزان سرمایه خارجی جذب شود تا بتوان آنها را اجرا کرد.

قدر مسلم، صنعت نفت و حوزه پالایش مانند بسیاری از بخش‌های اقتصادی کشور برای پیشبرد اهداف خود به هماهنگی همه ارکان کشور نیاز دارد. اگر مجلس شورای اسلامی نقش نظارتی و قانون‌گذاری خود را به درستی ایفا نکند، اگر قوه قضائیه در برابر بخش خصوصی با بهانه‌جویی رفتار کند، اگر دولت چه در حوزه تنظیم لایح مورد نیاز و چه در حوزه اجرا نتواند به خوبی عمل کند و در مجموع هریک از دستگاه‌های بخواد به این مسائل ملی به چشم مسائل سیاسی و جناحی نگاه کند، همان اتفاقی تکرار خواهد شد که در سال‌های ۸۴ تا ۹۲ شاهد آن بودیم که بی‌تدبیری‌ها، سوءمدیریت‌ها، ماجراجویی‌ها و عدم استفاده درست از تجربیات بزرگان این حوزه، هم تولید و اشتغال را در داخل کشور با مشکل جدی مواجه کرد و هم بهانه‌هایی به دست تحریم‌کنندگان داد تا حتی مهمترین بخش اقتصادی کشورمان را با تهدید و تحریم مواجه سازند.

رئیس جمهور در مراسم افتتاح ۴ طرح پتروشیمی در منطقه پارس جنوبی:

مسیر پیشرفت برای ملت ایران آماده تر شده است

لازمه ایجاد کار آفرینی و اشتغال پایدار، تولید، سرمایه و تکنولوژی است و باید خودمان را برای این حرکت آماده کنیم. تحول بانکی زمینه ساز تحول اقتصادی است، بالا بودن سود بانکی برای سرمایه گذاری یکی از اشکالات نظام بانکی است و باید کاهش یابد، اما تا آن زمان، راه حل ممکن استفاده از فاینانس خارجی و منابع صندوق توسعه ملی است و لازم است صندوق توسعه با سود اندک به میدان آمده و از سرمایه گذاران حمایت کند.

دولت یازدهم با اینکه در فشار اقتصادی قرار داشت، اما تا پایان دولت، ۴۰ میلیارد دلار، از پول نفت و گاز و میعانات را به صندوق توسعه ملی ریخته ایم و این رقم بسیار بزرگی است و امروز باید، این منابع وارد عرصه حمایت از سرمایه گذاری شود و در این حوزه بخش خصوصی بایستی وارد میدان شده و برای فعالیتهای خود از صندوق توسعه ملی وام بگیرد و دولت نیز از این موضوع حمایت می کند.

مبنای ایجاد تحول اقتصادی در جنوب کشور، حوزه انرژی است، وجود منابع انرژی و اتصال به آبهای آزاد، امتیاز بسیار عظیمی برای جنوب کشور و سراسر ایران زمین است که باید به خوبی از آن استفاده شود. امروز همه امکانات برای تحول در کشور فراهم بوده و قدم های خوبی در زمینه توسعه پتروشیمی، برداشته شده است، پتروشیمی یکی از مزیت های نسبی است که در روند توسعه و صنعتی شدن کشور اهمیت زیادی دارد.

(با اشاره به طرح انتقال نفت از خوزستان به جاسک و صادرات نفت از طریق این منطقه) به اعتقاد رهبر معظم انقلاب، صادرات بخشی از نفت از دریای عمان، تصمیم استراتژیک این دولت بوده است، چرا که امروز تمامی کشورهای صادر کننده نفت، بخشی از صادرات خود را به بیرون از تنگه هرمز منتقل کردند و تنها کشوری که صادراتش در داخل تنگه و در خلیج فارس صورت می گیرد، ایران است که این اقدام می تواند قدم های خوبی را در این راستا، به دنبال داشته باشد. در سال های گذشته به واسطه تحریم ها از صادرات نفت ایران به عنوان یکی از مبانی قدرت کشور، جلوگیری می شد، تحریم، قدرت اقتصادی کشور را هدف گرفته بود و امروز ما توانسته ایم به قدرت نفتی خود بازگردیم، چرا که کشوری که در بازار نفت و گاز حضور دارد، مقتدر است. مردم ایران از سال ۹۲ تا امروز، حرکت بزرگی را برای توسعه کشور آغاز کرده اند و توانسته اند موانع بسیاری را از مسیر توسعه ایران بردارند.

طراحی شد تا بتوانیم در مذاکرات به موفقیت دست یابیم و این همه، غیر از تاکتیک های مذاکره ای است که به کار گرفته شد. گاهی برای یک موضوع و با یک بند، ساعت ها، روز ها و ماه ها بحث می کردیم.

باید وضعیت کشور را برای صادرات هر چه بیشتر، آماده تر سازیم، امروز در حال آماده کردن قرارداد با ۵ کشور منطقه اور آسیا و در قدم اول برای ایجاد منطقه آزاد تجاری هستیم و امروز شمال کشور آمادگی بزرگی برای تجارت و توسعه پیدا کرده است.

ایجاد اشتغال برای جوانان پس از چند سالی که اشتغال خالصی در کشور نبود، ساده و آسان نیست و سال هایی که درآمد نفتی بالایی داشتیم، متأسفانه اشتغال خالص در کشور، تقریباً صفر بود، اما امروز آمادگی برای ایجاد اشتغال پایدار در کشور فراهم شده است و در طول دولت یازدهم حرکت خوبی برای اشتغال زایی آغاز شده است و در این راه همه باید دست به دست هم بدهیم.

دولت ما، دولت عمل و نه شعار است و در تاریخ ایران قبل و بعد از پیروزی انقلاب، سال های ۹۴ و ۹۵، اولین سال هایی در تاریخ کشور است که صادرات غیر نفتی بر واردات پیشی گرفت.

هر یک از این افتتاح ها به معنای دستیابی به دُر گرانبهایی محسوب می شود و امروز فعالیت چندین مجتمع پتروشیمی به ثمر رسیده و فعالیت چند مجتمع و شرکت دیگر نیز در هفته های آینده به ثمر خواهد نشست و این به معنای استعداد ملت ایران و تأکیدی بر این موضوع است که مسیر پیشرفت برای ملت ایران آماده تر شده است.

پتروشیمی فعالیتی اقتصادی است که از ابتدا بر مبنای صادرات شکل گرفته است، متأسفانه بسیاری از محصولات کشورمان بر مبنای واردات شکل گرفته است و امروز که در برخی از این محصولات صادر کننده شده ایم، کم و بیش با مشکلات مواجه هستیم که باید برطرف نماییم.

برای به ثمر نشستن مذاکرات لازم است کارهای بسیاری انجام شود، افزایش تولید سلاح های راهبردی و بالا بردن ذخایر استراتژیک کشور در موفقیت مذاکرات مؤثر است. برخی چنین می گویند که اینها در مذاکرات فقط لبخند زدند، البته این کار خوبی بود، اما در پشت پرده اقدامات فراوانی صورت گرفته است که یکی از این اقدامات بالا بردن ذخایر استراتژیک کشورمان بود و یکی از دستورات من این بود که ذخایر استراتژیک برای ۶ ماه افزایش یابد و این برای آن بود که در مذاکرات بتوانیم موفق و پیروز باشیم.

وحدت داخلی پشتوانه مذاکرات است و با دعوای داخلی نمی توان پیروز صحنه های بین المللی شد، برنامه های وسیعی

ملت ایران پیروز واقعی آزمون تاریخی انتخابات بودند

و به ویژه برای آینده بهتر جوانان و زندگی محرومان جامعه، باید دست در دست یکدیگر و همه با هم ایران عزیز را بسازیم. در پایان به حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر حسن روحانی که بار دیگر با آرای اکثریت قاطع مردم به عنوان پیروز انتخابات ریاست جمهوری دوازدهم برگزیده شدند، تبریک و تهنیت گفته و توفیق روزافزون ایشان را از درگاه خداوند بزرگ مسالت می‌نمایم.»

باید یادآور شد که الان وقت کار است و تلاش در زیر سایه وحدت و همدلی و عمل به وعده های داده شده در انتخابات، زمان تبلیغات و انتخابات سپری شده است و حال موقع عمل به وعده هاست تا به اعتماد و باور مردم لطمه وارد نشود. از طرفی هم دولت باید بداند که ۴۰ درصدی که به این دولت رای ندادند ناظر و منتقد هستند و باید برای جلب نظر آنها هم برنامه ریزی و اعتماد سازی لازم انجام شود.

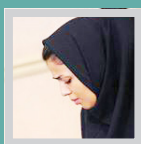
عنوان مهمترین نماد مردم سالاری مطالبه کرده و به کرسی بنشاند. مردم ما در این انتخابات با شنیدن و درک نظر ها و دیدگاه های مختلف، راه آینده خود را برگزیدند و همه باید به این خواست و اراده، احترام بگذارند. اکنون این دولت و دیگر ارکان نظام جمهوری اسلامی اند که باید در عمل نشان دهند، شایستگی اعتماد این ملت نجیب و فهیم را دارند. ما با تاکید بر مشترکاتمان برای توسعه ایران

ناصر عاشوری دبیر کل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت در پیامی از حماسه حضور پرشور و کم نظیر مردم عزیز ایران در انتخابات ریاست جمهوری ۲۹ اردیبهشت ماه قدر دانی کرد.

بسم الله الرحمن الرحيم

«حماسه حضور پرشور و کم نظیر مردم عزیز ایران در انتخابات ریاست جمهوری ۲۹ اردیبهشت ماه، شایسته سپاس به درگاه خداوند و صمیمانه ترین تبریکات به پیشگاه مقام معظم رهبری و ملت بزرگی است که بی هیچ شبهه و تردیدی، پیروز واقعی این رویداد و آزمون تاریخی بودند. بی گمان مشارکت هوشمندانه ایرانیان در این انتخابات و آرای برآمده از صندوق ها، گواه متقنی بر آگاهی، قدرت تحلیل و موقعیت شناسی ملتی است که در کوران حوادث و فراز و نشیب روزگار، آبدیده و بالنده شده و به نیکی دریافته است که خواسته هایش را می تواند با حضور در انتخابات به

ساناز رضایی

روزنامه‌نگار

بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی نفت و گاز

حضور پررنگ انجمن صنعتی کارفرمایی صنعت پالایش نفت در نمایشگاه امسال

شرکت‌های توانمند داخلی و خارجی در زمینه صنایع نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی برپا می‌شود، فرصت بسیار خوبی برای شرکت‌های فعال در این صنعت است که دستاوردها و محصولات خود را در معرض بازدید دست‌اندرکاران و متخصصان این صنعت قرار دهند و با در نظر گرفتن روند تقاضای بازارهای مختلف چه در داخل و چه در خارج از کشور و سمت و سوی رشد این صنعت، فعالیت‌ها و نوآوری‌های آتی خود را هدایت کنند. بعد از توافق هسته‌ای و اجرایی شدن برجام و در نتیجه لغو تحریم‌های هسته‌ای که بخش قابل توجهی از آن به حوزه نفت و گاز مربوط می‌شود، فضا برای بازار انرژی ایران بازتر شد. بر همین اساس نمایشگاه امسال به عنوان نخستین رویداد در نوع خود پس از اجرایی شدن رسمی برجام، بستر مهمی برای ارزیابی فضا و بازار جذاب نفت و گاز ایران بود و به همین دلیل هم با استقبال بیشتری از سوی شرکت‌های معتبر خارجی از سراسر جهان مواجه شد.

بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی نفت و گاز ایران فرصتی فراهم کرد تا انجمن صنعتی کارفرمایی شرکت‌های صنعت پالایش نفت، نخستین حضور خود در این نمایشگاه بزرگ را تجربه کند؛ حضوری که با استقبال در خوری مواجه شد. این دوره از نمایشگاه نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی با حضور چشمگیر شرکت‌های معتبر خارجی از کشورهای مختلف و تولیدکنندگان و صنعتگران داخلی در تهران برگزار شد.

حضور ۱۸۲۷ شرکت داخلی و خارجی در نمایشگاه بین‌المللی امسال

نمایشگاه مذکور، چندی قبل یعنی در نیمه اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۵ با حضور ۱۸۲۷ شرکت داخلی و خارجی در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران کار خود را آغاز کرد و به مدت چهار روز ادامه یافت. این نمایشگاه بین‌المللی که به عنوان بزرگترین رخداد صنعتی و تجاری ایران در حوزه انرژی سالانه با حضور جمع کثیری از

اسپانیا، ترکیه، روسیه، ژاپن، کره جنوبی، استرالیا، هلند و اتریش به دلیل تعدد شرکت‌های زیرمجموعه، به صورت پویون در نمایشگاه اخیر حضور داشتند. از نکات قابل توجه در این دوره از نمایشگاه نفت و گاز، حضور یک شرکت آمریکایی و چند شرکت کانادایی در نمایشگاه بود.

رکورددار بود و بعد از آن ایتالیا، هلند، فرانسه و انگلیس قرار داشتند.

حضور یک شرکت آمریکایی در نمایشگاه امسال

برخی از کشورها مانند چین، آلمان، فرانسه، ایتالیا،

نمایشگاه نفت برای نخستین بار در سال ۱۳۷۴ با حضور کمتر از ۲۰۰ شرکت در دو سالن آغاز به کار کرد؛ این در حالی است که هم‌اکنون ۸۰ هزار مترمربع فضای خام موجود تنها پاسخگوی یک چهارم درخواست‌های متقاضیان حضور در نمایشگاه است. در این نمایشگاه بین‌المللی از نظر وسعت فضا آلمان و از نظر تعداد چین

بزرگ‌ترین نمایشگاه بین‌المللی در خاورمیانه

باید به این نکته نیز اشاره کرد که نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی ایران از اهمیت بالایی، چه از سوی مشتریان داخلی و چه برای مشتریان یا شرکای خارجی، برخوردار است. بر همین اساس این نمایشگاه از نظر وسعت و تعدد شرکت‌های حاضر در خاورمیانه مقام نخست را در اختیار دارد و در قیاس با رویدادهای مشابه در دنیا، در جایگاه پنجم قرار دارد.

برگزاری ۱۵ نشست تخصصی

در حاشیه برگزاری بیست و دومین نمایشگاه صنعت نفت، ۱۵ نشست تخصصی نیز برگزار شد. چهار نشست تخصصی از سوی معاونت پژوهشی و مهندسی وزارت نفت و بقیه از سوی شرکت‌های خصوصی حاضر در نمایشگاه برگزار شدند. از سوی دیگر با توجه به اینکه در ماه‌های اخیر ژاپن همکاری‌های گسترده‌ای با ایران در حوزه انرژی آغاز کرده است، عملاً رقابتی جدی خود یعنی چین و روسیه گوی سبقت را در این زمینه ربوده و می‌توان گفت که به بزرگ‌ترین شریک نفتی ایران تبدیل شده است. شرکت‌های ژاپنی با آغاز مذاکره و امضای چندین تفاهم‌نامه و حتی قرارداد در توسعه بخش بالادستی صنعت نفت، احداث پالایشگاه و مشارکت در ساخت طرح‌های پتروشیمی، اکنون به بزرگ‌ترین شریک نفتی ایران تبدیل شده‌اند. در این نمایشگاه نیز حضور شرکت‌های فعال کشورهای شرق آسیا در حوزه نفت و گاز به خصوص ژاپن حضور پررنگی داشتند.

حضور چشمگیر انجمن صنفی پالایش در

نمایشگاه امسال

در خلال رویدادهای مشهود در متن و حاشیه نمایشگاه اخیر، اغراق نیست اگر بگوییم نخستین حضور انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌های صنعت پالایش نفت در این نمایشگاه به چشم می‌آید و با دستاوردهای قابل قبولی به پایان رسید. در طول برگزاری این نمایشگاه بسیاری از نمایندگان شرکت‌های خارجی و داخلی برای بررسی بسترهای همکاری به غرفه این انجمن مراجعه کردند و گفت‌وگوها و مذاکراتی با اعضای این انجمن برپا شد. بر همین اساس مذاکراتی برای ارتقاء کیفی تولیدات شش شرکت پالایشگاه تهران، تبریز، کرمانشاه، اصفهان، لاوان و بندرعباس و ارائه راهنمایی لازم برای آغاز سرمایه‌گذاری و همکاری با این شش شرکت پالایشگاه نفت در ایران انجام گرفت. لازم به یادآوری است که انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌های صنعت پالایش نفت در اجرای ماده ۱۳۱ قانون کار جمهوری اسلامی ایران، به منظور بهبود وضعیت اقتصادی این صنعت در سال ۱۳۹۲ تشکیل و به ثبت رسید. این مجموعه شامل شش پالایشگاه‌هایی است که در بخش پالایش و تولید محصولات نفتی از قبیل گاز مایع، بنزین، نفت سفید، نفت کوره، قیر، گوگرد، سوخت هواپیما و سوخت جت دارد.

مروری بر شرکت‌های پالایش زیرمجموعه

انجمن

شرکت پالایش نفت تهران: در سال ۱۳۴۴ تأسیس شد اکنون ظرفیت فعلی آن ۲۵۰ هزار بشکه در روز است. از محصولات این شرکت می‌توان به گازمایع، نفتای سبک، نفت سفید کم گوگرد، سوخت جت اشاره کرد. شرکت پالایش نفت تبریز: این شرکت در سال ۱۳۶۲ تأسیس شده است که ظرفیت فعلی آن ۱۱۰ هزار بشکه در روز بوده و از محصولات آن می‌توان به گاز مایع، نفت گاز، نفت سفید، نفت کوره سنگین، نفت کوره سبک اشاره کرد. شرکت پالایش نفت شیراز: این شرکت در سال ۱۳۴۹ تأسیس شده است که ظرفیت فعلی آن ۶۰ هزار بشکه روزانه است گاز مایع، بنزین معمولی، نفت جت، حلال‌ها، نفت سفید گوگرد از محصولات آیت شرکت است.

شرکت پالایش نفت اصفهان: این شرکت یک سال پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۸ تأسیس شد، در حال حاضر ظرفیت آن ۳۷۰ هزار بشکه در روز است. از محصولات این شرکت می‌توان به بنزین، نفت سفید، نفت گاز، نفت کوره، گاز مایع اشاره کرد.

شرکت پالایش نفت لاوان: این شرکت در سال ۱۳۵۵ تأسیس شد و ظرفیت فعلی آن شرکت ۶۰ هزار بشکه در روز است و از محصولات این شرکت می‌توان گاز مایع، بنزین موتو، نفتگاز، نفت کوره، سوخت جت و گوگرد نام برد. شرکت پالایش نفت بندرعباس: این شرکت از باقی شرکت‌های پالایش جوانتر بوده و در سال ۱۳۷۶ تأسیس شده و در حال حاضر ظرفیت آن ۳۵۰ هزار بشکه در روز است از محصولات آن می‌توان به گاز مایع، بنزین موتو، نفتای سنگین، سوخت جت، نفت سفید اشاره کرد.

عباس کاظمی معاون وزیر نفت و مدیر عامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران عنوان کرد:

برجام درب پالایشگاه‌های ایران را گشود

آقای کاظمی، دولت تاکنون چه تسهیلاتی برپا پالایشگاه‌های واگذار شده به بخش خصوصی ارائه شده است؟

در حال حاضر پالایشگاه‌ها بر اساس قانون اصل ۴۴ به بخش خصوصی واگذار شده‌اند. دولت براساس این قانون مکلف شد که تسهیلاتی به این پالایشگاه‌ها ارائه کند که بر همین اساس پنج درصد از نفت خام را به آن‌ها می‌دهد و در حال حاضر این قانون در حال اجرا است. هم چنین دولت انتقال نفت خام از چاه‌ها به پالایشگاه‌ها را نیز با هزینه خود انجام می‌دهد. در مقابل انتظار می‌رود که پالایشگاه‌ها با این تخفیف‌هایی که دارند، پروژه‌های اصلاحی را انجام دهند. محصولات گران‌قیمتی را تولید کنند، کیفیت محصولات را بالا ببرند و در کل چرخه اقتصادی مناسبی داشته باشند. ما نیز در حال پیگیری این روند هستیم. در همین راستا به طور نمونه، این روند در پالایشگاه اصفهان در حال انجام است. تلاش‌هایی انجام شده است که پالایشگاه‌های دیگر نیز بر اساس این چارچوب فعالیت خود را ادامه دهند. یکی از عوامل مؤثر بر این روند، جذب سرمایه‌گذار است.

باتوجه به اینکه پالایشگاه‌ها در مراحل مختلف فعالیت خود با چالش‌های مختلفی روبه‌رو هستند، آیا دولت به پالایشگاه‌ها برای غلبه بر این موانع کمک می‌کند؟

پالایشگاه‌ها با چالش‌ها و مشکلاتی روبه‌رو هستند. ارائه تسهیلات از سوی دولت بر اساس قانون ارائه می‌شود و این تسهیلات بالا هستند. نمی‌توان آن‌ها را ناچیز برشمرد.

باتوجه به تسهیلات ارائه شده از سوی دولت، شما چه انتظاراتی از پالایشگاه‌ها دارید؟ آیا این انتظارات برآورده می‌شود؟

انتظار این است که پالایشگاه‌ها روند کیفی سازی را به خوبی پیش ببرند. البته

ساناز ضایعی

روزنامه‌نگار

از فعالیت

انجمن‌های صنفی

مثل انجمن صنفی

پالایش نفت حمایت

می‌کنم. این تشکلهای

ضمن کمک به

توسعه و بهبود

کیفیت محصولات،

برای ایجاد روابط

منطقه با دولت و

مجلس بسیار لازم

است.

شاید کسانی باشند که ادعا کنند برجام ثمره‌ای برای مردم ایران نداشته است و حتی در دوران کمپین انتخابات ریاست جمهوری اخیر که با پیروزی قاطع حسن روحانی همراه بود، پیاز داغش را بیشتر کرده و مدعی شوند، دستور دولت یازدهم مبنی بر لغو تحریم‌های هسته‌ای کاری «عیث» بوده است. در همین راستا عباس کاظمی معاون وزیر نفت و مدیر عامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران با تاکید بر اینکه مهم‌ترین کاری که دولت یازدهم انجام داد، برجام بود، بر این باور است، کسانی که می‌گویند برجام هیچ دستاورد ملموسی نداشته است، چالش‌ها و مشکلات موجود در دوران تحریم را لمس و درک نکرده‌اند. مشروح گفت‌وگوی اختصاصی نشریه «پالایش» با عباس کاظمی معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی را در ادامه می‌خوانید:

این روند کیفی سازی نیز برای خود پالایشگاه‌ها بسیار سودمند است. در واقع مالک پالایشگاه‌ها خود آنها هستند و بیشترین منفعت نیز شامل حال آنها می‌شود. به طور مثال پالایشگاه بندرعباس با انجام روند کیفی سازی بیش از ۱۰۰ میلیون دلار به سودش افزوده شده است. محصولاتش هم بازار داخلی و هم بازار خارجی در جهان دارد. هم چنین این نکته باید مد نظر قرار گیرد که برای سودآوری بهینه باید محصولات مازاد صادر شوند. در واقع مازاد محصولات باید به فراورده‌های نفتی گران قیمت تبدیل شود تا میزان سودآوری افزایش یابد.

در ماه‌های اخیر به خصوص پس از لغو تحریم‌های هسته‌ای، شاهد افزایش تمایل سرمایه‌گذاران خارجی برای سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی کشورمان هستیم، آیا در این حوزه نیز شرکت‌های خارجی علاقه‌مند به همکاری و سرمایه‌گذاری هستند؟

بعد از توافق هسته‌ای ایران و ۵+۱، سرمایه‌گذاران بسیاری از شرق آسیا مانند ژاپن، کره جنوبی و چین برای انجام همکاری و سرمایه‌گذاری با پالایشگاه‌های کشور اظهار تمایل کرده‌اند. در همین راستا بعد برجام پالایشگاه اصفهان قرارداد تجاری‌اش را درباره طرح بهبود فرآیند و بهینه سازی این پالایشگاه با شرکت دایلم کره جنوبی امضا کرد. در پالایشگاه بندرعباس نیز چینی‌ها وارد شدند و پالایشگاه تهران همکاری‌های خود را با ژاپن آغاز کرده و در شرکت پالایشگاه نفت تبریز چینی‌ها وارد همکاری شده است. در آبادان نیز یک سرمایه‌گذار چینی آمده است که سه میلیارد دلار سرمایه گذاری کرده و در حال اصلاح ساختار این پالایشگاه است.

با توجه به اظهارات شما، به طور کلی عملکرد دولت یازدهم را در حوزه پالایشگاه چگونه ارزیابی می‌کنید؟ عملکرد این دولت چه تفاوتی با دولت پیشین داشته است؟

مهم‌ترین کاری که دولت یازدهم انجام داد، برجام بود که باعث لغو تحریم‌های هسته‌ای ایران از سوی جامعه بین‌المللی شد. ما سال گذشته ۴۵۰ هزار بشکه فراورده نفتی صادر کردیم، اگر تحریم بودیم نمی‌توانستیم اینکار را انجام دهیم. بر همین اساس تحریم‌های انرژی به خصوص در حوزه حمل و نقل کشتیرانی برداشته شد. در دوران تحریم، کشتی‌ها نمی‌توانستند به ایران رفت و آمد کنند. در آن دوران ما برای انتقال ارز با مشکلات بزرگی روبه‌رو بودیم، در این باره متکی به صراف‌ها بودیم که آنها غیر قابل اعتماد بودند.

بر همین اساس نقل و انتقالات پولی با هزینه بسیار گزافی انجام می‌گرفت. این در حالی است که بعد از رفع تحریم‌ها، اکنون کشتی‌ها نوبت گرفته‌اند و بانک‌ها به راحتی می‌توانند نقل و انتقالات را انجام دهند. در واقع افرادی که مدعی هستند که برجام هیچ دستاورد ملموسی برای ایران به همراه نداشته است، آن‌ها این چالش‌ها را در دوران تحریم لمس و درک نکرده‌اند، به همین دلیل چنین ادعاهایی را مطرح می‌کنند. اگر این تحریم‌های بانکی و انرژی برداشته نمی‌شد، پالایشگاه‌ها با مشکلات بسیاری مواجه می‌شدند و تمام کشور دچار چالش می‌شد اما اکنون با رفع آنها آرامش به کل کشور بازگردانده شده است. اکنون روند توسعه نفتی و گازی شروع شده است.

چندی پیش بیست و یکمین نمایشگاه بین‌المللی نفت و گاز در تهران با حضور چشمگیر شرکت‌های خارجی از کشورهای مختلف برگزار شد، ارزیابی شما درباره این نمایشگاه چیست؟

این نمایشگاه نشان داد که منابع داخلی در کشور بسیار توانمند هستند. کیفیت محصولات بسیار افزایش یافته است. خدمات کالا از خارج به داخل آمده و بسیاری از اقدامات در داخل کشور انجام می‌گیرد. به عبارت دیگر بومی سازی انجام شده و این مساله میزان اشتغال و سطح دانش مهندسی و تخصصی در حوزه نفت و گاز را در کشور بالا برده است. بر همین اساس خدایی نکرده اگر در جهان اتفاقی رخ دهد صنایع ایران می‌توانند به راحتی بدون مشکل خاصی به راه خود ادامه دهند.

عملکرد انجمن صنفی صنعت پالایش نفت را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

من از فعالیت انجمن‌هایی مثل این انجمن صنفی حمایت می‌کنم. فعالیت این گونه انجمن‌ها برای توسعه کشور و بهبود کیفیت محصولات لازم و ضروری است. در واقع این گونه تشکلات برای ایجاد روابط منطقی و خوب با دولت و مجلس بسیار لازم است. امیدوارم این انجمن به موفقیت‌های بیشتری دست پیدا کند. در واقع هرچه فعالیت این انجمن‌ها گسترش یابد و ارتباطاتشان با دولت و مجلس افزایش یابد ما نیز می‌توانیم راحت‌تر عمل کنیم زیرا در چنین حالتی ما به جای ارتباط با شش پالایشگاه با یک انجمن در ارتباط هستیم.

جایجایی سهام

۹ پالایشگاه در طرح سهام عدالت

رئیس کل سازمان خصوصی‌سازی در خصوص مصوبه اخیر هیأت وزیران در خصوص خروج ۷ پالایشگاه از سبد سهام عدالت تصریح کرد: پیش از این نیز چند بار سبد سهام عدالت اصلاح شده است که همه آنها در راستای شفافیت و بهبود سبد سهام عدالت اتفاق افتاده است.

پوری حسینی با بیان اینکه در حال حاضر ۹ پالایشگاه در کشور فعالیت می‌کنند که تا پیش از این مصوبه، دولت در دو شرکت از آنها سهامدار بود و در هفت پالایشگاه دیگر سهام نداشت، افزود: بر اساس مصوبه اخیر، دولت تدبیر و امید تصمیم گرفت سهم خود را در همه پالایشگاه‌ها یکسان کند و در مقابل سهام دو پالایشگاه دیگر را جایگزین هفت شرکت خارج شده از سبد سهام عدالت کرد و در نهایت این تغییر و تحولات آسیبی به ارزش سبد سهام عدالت وارد نکرده است. به گفته رئیس کل سازمان خصوصی‌سازی، جایجایی ۲۰ درصد سهام هفت پالایشگاه بورسی و فرابورسی با ۳۶ درصد پالایشگاه امام خمینی شازند اراک تا قبل از پایان سال اجرایی می‌شود. براساس مصوبه دولت ۳۶ درصد سهام شرکت پالایش نفت امام خمینی و ۹ درصد سهام شرکت پالایش نفت آبادان بابت سهام هفت پالایشگاه خارج شده از طرح سهام عدالت جایگزین شده است.

درباره عظیم‌ترین افتتاح تاریخ نفتی ایران

حسین هرمزی

روزنامه‌نگار

بدون شک مهمترین پروژه جمهوری اسلامی ایران در حوزه نفت و گاز و یکی از مهمترین پروژه‌های اقتصادی کشور در سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی، پروژه احداث فازهای مختلف پارس جنوبی است؛ یک مکا پروژه در ۲۴ فاز که در زمان دولت مرحوم هاشمی رفسنجانی مقدمات لازم برای آن فراهم شد، در اوایل دولت نخست سید محمد خاتمی رسماً اجرای آن کلید خورد و تا ۱۰ سال بعد ۱۰ فاز آن تکمیل و افتتاح شد ولی در دوران دولت دهم نه تنها هیچ فازی از پارس جنوبی تکمیل و افتتاح نشد بلکه عملاً پروژه در بخش‌هایی متوقف شد و میزان اشتغال در این پروژه‌ها به شدت کاهش یافت، با روی کار آمدن دولت یازدهم، باز هم روند طی شده در دولت اصلاحات، این بار با شتاب بیشتر، پی گرفته شد و البته در این مسیر، کارهایی که در گذشته انجام شده بود نیز بی‌تاثیر نبوده است، به هر تقدیر، دولت یازدهم تلاش کرد به طور ویژه به این پروژه‌ها بپردازد و بدین ترتیب در اوایل امسال (۱۳۹۶) توانست در اقدامی بی‌سابقه، ۶ فاز از پارس جنوبی را به طور همزمان افتتاح کند.

۱۱۰ کیلومتر از بستر دریا به پالایشگاه خشکی واقع در منطقه عسلویه منتقل می‌شود.

برنامه توسعه فازهای ۱۷ و ۱۸ در راستای تولید ۵۰ میلیون متر مکعب گاز ترش، تر و غنی از ۴۴ حلقه چاه تولیدی است که از طریق دو سکوی اصلی و دو سکوی اقماری برداشت می‌شود. ۷۷ هزار بشکه میعانات گازی و ۴۰۰ تن گوگرد از دیگر تولیدات روزانه طرح مزبور است؛ همچنین ۲۹۰۰ تن گاز مایع LNG و ۲۷۵۰ تن اتان در روز به منظور تأمین خوراک و واحدهای پتروشیمی مستقر در منطقه عسلویه تولید می‌شود.

گاز تولیدی این فاز پس از شیرین‌سازی از طریق خط لوله هفتم سراسری به تأمین بخش عمده‌ای از نیازهای فزاینده گاز طبیعی کشور در خوزستان و استان‌های غربی و نیز پشتیبانی از صادرات گاز به عراق به‌عنوان دومین مقصد صادرات گاز ایران در غرب کشور اختصاص خواهد یافت. میعانات گازی تولیدی به‌عنوان ارزشمندترین محصول توسعه این فاز از طریق گوی شناور به مقاصد صادراتی بارگیری می‌شود. همچنین گوگرد تولیدی پالایشگاه نیز پس از دانه‌بندی به اسکله صادراتی پارس یک منتقل و از آنجا به بازارهای جهانی ارسال خواهد شد.

ارزش اقتصادی تولیدات این فازها با احتساب قیمت‌های فرضی حداقلی برای گاز طبیعی شیرین (معادل ۱۳ سنت در هر متر مکعب) و میعانات (معادل ۵۰ دلار در هر بشکه) به بیش از ۴ میلیارد دلار در سال (روزانه معادل ۳۰ میلیون دلار) بالغ می‌شود. ضمن اینکه تأمین نیازهای فزاینده داخلی به گاز طبیعی، کاهش وابستگی کشور به گاز طبیعی وارداتی از ترکمنستان، زمینه‌سازی برای توسعه سهم و حضور ایران در بازارهای منطقه‌ای گاز طبیعی و جایگزینی گاز طبیعی به‌عنوان پاک‌ترین سوخت فسیلی با سوخت مایع مصرفی در نیروگاه‌ها و بخش‌های صنعتی برای مقابله با چالش‌های زیست محیطی کلانشهرهای کشور بخصوص آلودگی هوا، از

در ۲۷ فروردین ماه

امسال فازهای ۱۷ تا

۲۱ پارس جنوبی با

حضور حسن

روحانی - رئیس

جمهور - و بیژن

زنکنه - وزیر نفت

- به بهره برداری

رسیدند؛ اتفاقی که

در تاریخ این کشور

اگر نگوییم

بی سابقه، قطعاً کم

سابقه است.

پارس جنوبی، بزرگ‌ترین میدان مستقل گازی در جهان است که نیمی از ذخایر گازی ایران و ۸ درصد از ذخایر گازی کل جهان را شامل می‌شود. این میدان عظیم، در آب‌های مشترک ایران و قطر واقع شده است و در قطر با نام گنبد شمالی شناخته می‌شود. این ماموت گازی با برخورداری از ۵۱ تریلیون متر مکعب ذخایر گازی و حدود ۵۰ میلیارد بشکه ذخایر میعانات گازی، سهمی معادل ۲۷ درصد از مجموع ذخایر اثبات شده گاز دنیا را در خود جای داده است. این حوزه در مساحتی به وسعت ۹۷۰۰ کیلومتر مربع گسترده شده است که از این میزان، ۳۷۰۰ کیلومتر در آب‌های سرزمینی ایران و مابقی در حوزه دریای کشور قطر در خلیج فارس واقع شده است. با وجود چنین اهمیتی، ایران در سال‌های اخیر نتوانست به میزانی که قطر از این میدان برداشت کرده، برداشت کند و حتی در برخی مقاطع، میزان برداشت ایران، نصف قطر بوده است. تنها تأثیر این عقب‌ماندگی، خالی شدن بیش از پیش این میدان به نفع قطر بوده است. حال دولت یازدهم با افتتاح‌های عظیمش در پارس جنوبی طی ماه‌های اخیر، توانسته زمینه‌ها را برای برداشت نه تنها برابر با قطر، بلکه برای برداشت بیشتری نسبت به آن کشور فراهم کند.

مدیر توسعه و مهندسی شرکت ملی نفت درباره اهمیت و میزان پیشرفت ایران در این منطقه می‌گوید: اگرچه تولید روزانه گاز در بخش ایرانی میدان با تولید قطر برابر شده است اما تولید تجمعی قطر تقریباً دو برابر تولید تجمعی ایران است؛ موضوعی غیرقابل انکار که نتیجه سال‌ها تعلل رؤسای جمهوری و وزیران نفت دولت‌های گذشته است. برای مثال قرارداد بخشی از فازهایی که فرداً رسماً افتتاح می‌شود مربوط به دولت اصلاحات است اما به دلیل تحریم و همین‌طور سوء مدیریت تا ابتدای دولت یازدهم پیشرفت چندانی نداشتند.

غلامرضا منوچهری ادامه می‌دهد: بعد از سال‌ها همچنان حجم قابل توجهی از کار توسعه ۶ فاز استاندارد که معادل ۵ فاز اسمی است، باقی مانده بود تا آنکه دولت یازدهم روی کار آمد. خوشبختانه با وجود کاهش درآمدی دولت از سال ۹۲ تاکنون فازها مرحله به مرحله وارد مدار تولید شدند. این ۵ فاز اسمی که در اصل ۶ فاز استاندارد محسوب می‌شوند عبارتند از: فازهای ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰ و ۲۱ که فاز ۱۹ معادل دو فاز استاندارد است.

در ۲۷ فروردین ماه امسال فازهای ۱۷ تا ۲۱ پارس جنوبی با حضور حسن روحانی - رئیس‌جمهور - و بیژن زنکنه - وزیر نفت - به بهره‌برداری رسیدند؛ اتفاقی که در تاریخ این کشور اگر نگوییم بی‌سابقه، قطعاً کم‌سابقه است. درباره اهمیت افتتاح این فازها، می‌توان در ابتدا به دو مورد از آن یعنی فازهای ۱۷ و ۱۸ اشاره کرد که در زمره مگا پروژه‌های پارس جنوبی به شمار می‌آیند. به گفته مسئولان ذربط، مجموع تولیدات این فاز در حوزه فراساحل، روزانه ۵۶۶ میلیون متر مکعب است. با توجه به سهم بالای بخش داخلی در احداث، اجرا و عملیاتی کردن این فازها و دستاوردهای بالای فنی و مهندسی آن و همچنین ارزش افزوده اقتصادی بالای طرح، این فازها برای اقتصاد ایران از اهمیت زیادی برخوردار است.

این دو فاز گازی در بلوک جنوب شرقی حوزه پارس جنوبی و حاشیه شرقی مرز آبی مشترک ایران و قطر قرار گرفته است و با برخورداری از ذخایر درجا معادل ۶۰۰ میلیارد متر مکعب حدود ۵ درصد از ذخایر میدان گازی پارس جنوبی را به خود اختصاص داده است. گاز طبیعی تولیدی در این فازها با طی مسافت حدود

آغاز شد. اجرای طرح این فازها به دریا به پالایشگاه خشکی واقع در منطقه تمبک در ۳۰ کیلومتری بندر کنگان منتقل می‌شود.

تولیدات این فاز معادل ۵۶۶ میلیون متر مکعب (۲ میلیارد فوت مکعب) گاز ترش، تر و غنی از ۲۱ حلقه چاه تولیدی است که از طریق دو سکوی سرچاهی اصلی SPD۱۹A و SPD۱۹C و دو سکوی اقماری SPD۱۹B و SPD۲ برداشت می‌شود. ۵۰ میلیون متر مکعب گاز شیرین (متان) جهت تزریق به شبکه سراسری (خط ششم سراسری)، ۷۵ هزار بشکه میعانات گازی، ۲۵۵۰ تن گاز اتان ۱۷۰۰ تن گاز پروپان، ۱۱۰۰ تن گاز بوتان و ۴۰۰ تن گوگرد در روز، سبد محصولات تولیدی طرح توسعه فاز ۱۹ را شامل می‌شوند.

گاز تولیدی این فاز پس از شیرین‌سازی از طریق خط لوله ششم سراسری به تأمین بخش عمده‌ای از نیازهای فزاینده گاز طبیعی کشور در محور جنوب غربی و غرب و نیز پشتیبانی از صادرات گاز به عراق به‌عنوان دومین مقصد صادرات گاز ایران در غرب کشور اختصاص خواهد یافت. میعانات گازی تولیدی به‌عنوان ارزشمندترین محصول توسعه این فاز از طریق گوی شناور به مقاصد صادراتی بازرگاری می‌شود. محصولات پروپان و بوتان جهت صادرات و گاز اتان جهت خوراک مجتمع‌های پتروشیمی از دیگر تولیدات ارزشمند این طرح است. گوگرد تولیدی پالایشگاه نیز پس از دانه‌بندی از طریق

آغاز شد. اجرای طرح این فازها به کنسرسیومی متشکل از سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، شرکت مهندسی و ساخت تأسیسات دریایی ایران، شرکت ملی حفاری ایران، شرکت مهندسی و ساختمان صنایع نفت و شرکت صنعتی دریایی ایران (صدرا) واگذار شده بود.

فاز ۱۹ میدان پارس جنوبی نیز معادل ۲ فاز استاندارد و از حیث کمی بی‌نظیر است. این فاز تقریباً در مرزی‌ترین نقطه میدان قرار دارد و در بلوک‌های مرزی توسعه هرچه سریع‌تر یکی از الزامات به شمار می‌رفت. این فاز میدان گازی پارس جنوبی با مساحتی در حدود ۲۱۶ هکتار در بلوک شرق حوزه پارس جنوبی و حاشیه غربی مرز آبی مشترک ایران و قطر قرار گرفته است. این فاز با برخورداری از ذخایر گاز درجا معادل ۱۷,۳ تریلیون فوت مکعب حدود ۳,۷ درصد از ذخایر میدان گازی پارس جنوبی را به خود اختصاص داده است. گاز طبیعی تولیدی در این فاز با طی مسافت حدود ۱۱۲ کیلومتر از بستر

مهم‌ترین مزایای گاز طبیعی تولیدی فازهای ۱۷ و ۱۸ است. حجم تنوع تولیدات این طرح گازی که عمدتاً در سبد محصولات تجاری با تقاضای رو به رشد بازارهای جهانی قرار دارد، حاکی از سهم بالایی این دستاورد در رشد شاخص‌های تولیدی و اقتصادی کشور است. پیش‌بینی می‌شود که بازگشت سرمایه این طرح (ROR) از محل فروش داخلی و خارجی پروژه، سه ساله محقق شود.

همچنین، بر اساس آمارهای رسمی، بر اساس شرکت نفت و گاز پارس به‌عنوان مجری این فازها با وجود ثبت ۱۴۰ میلیون نفر ساعت کار در فازهای ۱۷ و ۱۸، رکورد ۳۱ میلیون ساعت کار بدون حادثه در سطح صنعت نفت در این طرح به ثبت رساند. طرح توسعه فازهای ۱۷ و ۱۸ میدان گازی پارس جنوبی از نظر حجم عملیات و میزان سرمایه‌گذاری، در شمار بزرگ‌ترین طرح‌های تاریخ صنعت نفت ایران و یکی از بزرگ‌ترین طرح‌های تولید گاز جهان در سال‌های اخیر است.

این دو فاز استاندارد شامل بخش‌ها و تأسیسات دریایی و ساحلی هستند. فازهای ۱۷ و ۱۸ انعکاس کوچکی است از تلاش‌های بزرگ مردمانی از جنس آفتاب، که واژه «هامی توانیم» را با اراده و انگیزه پیشرفت به منصه ظهور رساندند. باوجود محدودیت‌های موجود در فضای بین‌المللی در دوره ساخت و توسعه این طرح و استراتژیک بودن منطقه پارس جنوبی برای کشور که در ماراتنی نابرابر با کشور قطر قرار داشت، تنها غیرت فرزندان این مرز و بوم بود که ترجمان عشق را در شعله‌های سربه فلک کشیده فازهای پارس جنوبی تابنده ساخت. ایران در عصر گاز اینک، فرصت دیگری برای خود ساخته است.

عملیات ساخت فازهای ۱۷ و ۱۸ از ۲۲ خرداد ماه ۱۳۸۵

اسکله خدماتی پارس ۲ راهی بازارهای صادراتی می‌شود. به گفته مسئولان، ارزش اقتصادی تولیدات این فاز با احتساب قیمت‌های فرضی حداقلی برای گاز طبیعی شیرین (معادل ۱۵ سنت در هر متر مکعب) و میعانات (معادل ۴۳ دلار در هر بشکه) به بیش از ۵,۵ میلیارد دلار در سال (روزانه معادل ۲۰ میلیون دلار) بالغ می‌گردد. ضمن اینکه تأمین نیازهای فزاینده داخلی به گاز طبیعی، کاهش وابستگی کشور به گاز طبیعی وارداتی از ترکمنستان، زمینه‌سازی برای توسعه سهم و حضور ایران در بازارهای منطقه‌ای گاز طبیعی و جایگزینی گاز طبیعی به عنوان پاک‌ترین سوخت فسیلی با سوخت مایع مصرفی در نیروگاه‌ها و بخش‌های صنعتی برای مقابله با چالش‌های زیست محیطی کلانشهرهای کشور بخصوص آلودگی هوا، از مهم‌ترین مزایای گاز طبیعی تولیدی فاز ۱۹ است. این دو فاز استاندارد شامل بخش‌ها و تأسیسات دریایی و ساحلی است که آنها را تبدیل به یکی از خاص‌ترین طرح‌های توسعه پارس جنوبی کرده است. در این فاز نیز شرکت نفت و گاز پارس با وجود ثبت ۱۳۳ میلیون نفر ساعت کار در فاز ۱۹، رکورد ۱۶ میلیون ساعت کار بدون حادثه در پالایشگاه خشکی را به ثبت رساند. انتخاب طرح توسعه فاز ۱۹ به عنوان فاز برتر در حیطه ایمنی در سال ۱۳۹۴ در سطح شرکت نفت و گاز پارس و همچنین در سطح منطقه ویژه اقتصادی و انرژی پارس از دیگر افتخارات این طرح است. دستیابی به رکورد حفاری ۱۷/۶ متر بر ساعت و عدم نشت گاز در محفظه جداری چاه‌های طرح توسعه فاز ۱۹، نخستین طرح در میان طرح‌های موسوم به ۳۵ ماهه است که از اسفند ماه ۱۳۹۴ برداشت گاز از میدان مشترک و تولید و تزریق گاز شیرین به خطوط لوله سراسری و تولید و صادرات میعانات گازی در آن آغاز شده است، نخستین طرح در میان طرح‌های جدید پارس جنوبی است که با ایجاد یکپارچگی بین طرح‌های

پیش از این نیز دولت یازدهم سه فاز دیگر یعنی فازهای ۱۲، ۱۵ و

۱۶ را به طور رسمی
افتتاح کرده بود. با
این توضیح که فاز
۱۲ با تولید تقریباً
۸۰ میلیون متر
مکعب گاز ترش در
هر روز معادل سه
فاز استاندارد است
و با احتساب این
موضوع، عملاً ۵ فاز
در سه سال اخیر
افتتاح شده است

ساخت سکو، لوله‌گذاری دریایی و پالایشگاه خشکی موفق شد با تکیه بر راهاندازی کلیه واحدهای دریافت گاز از بلسوک مرزی خود در میدان مشترک پارس جنوبی و با راهاندازی کلیه واحدهای دریافت گاز ترش و سرویس‌های جانبی پالایشگاه در مدار تولید قرار گیرد، ثبت رکورد کوتاهترین زمان نصب سکوی دریایی با زمان تقریبی ۱۵۰ دقیقه، ثبت رکورد ۷۰ روز کاری در راهاندازی سکوهایی اصلی در دریا، ثبت رکورد راهاندازی سه واحد شیرین‌سازی پالایشگاه و تزریق ۳۷/۵ میلیون متر مکعب گاز در روز به شبکه سراسری در کمتر از ۵ ماه از راهاندازی پالایشگاه خشکی، از جمله ویژگی‌های بارزی است که برای فاز نوزدهم می‌توان برشمرد.

همچنین، فازهای ۲۰ و ۲۱ میدان گازی پارس جنوبی معادل دو فاز استاندارد یعنی ۵۰ میلیون متر مکعب در روز گاز تولید می‌کنند. به طور کلی هدف از توسعه این دو فاز تولید روزانه ۵۰ میلیون متر مکعب گاز شیرین و تصفیه شده برای تأمین نیاز مصارف داخلی، تولید روزانه ۷۵ هزار بشکه میعانات گازی، ۴۰۰ تن گوگرد و تولید سالانه یک میلیون و ۵۰۰ تن گاز مایع و یک میلیون تن گاز اتان به منظور تأمین خوراک صنایع پتروشیمی است. این دو فاز که از طرح‌های اولویت دوم توسعه میدان گازی پارس جنوبی به شمار می‌رفتند مانند فازهای دیگر این میدان شامل تأسیسات دریایی و ساحلی‌اند. عملیات اجرایی این فاز از ۲۵ خرداد ماه ۱۳۸۹ آغاز شد. اجرای طرح فازهای ۲۰ و ۲۱ به شرکت مهندسی و ساختمان صنایع نفت ایران OIEC به عنوان پیمانکار اصلی و شرکت مهندسی و ساخت تأسیسات دریایی ایران واگذار شده بود.

لازم به یادآوری است که پیش از این نیز دولت یازدهم سه فاز دیگر یعنی فازهای ۱۲، ۱۵ و ۱۶ را به طور رسمی افتتاح کرده بود. با این توضیح که فاز ۱۲ با تولید تقریباً ۸۰ میلیون متر مکعب گاز ترش در هر روز معادل سه فاز استاندارد است و با احتساب این موضوع، عملاً ۵ فاز در سه سال اخیر افتتاح شده است. بدین ترتیب، اگر مبنا را برای هر فاز، «فاز استاندارد» در نظر بگیریم، بطور عملی در دوران دولت یازدهم تاکنون ۱۱ فاز در پارس جنوبی افتتاح شده و به بهره‌برداری رسیده است که این به معنی شتاب‌دهی حداکثری به توسعه صنعت نفت در کشورمان است. این همان موضوعی است که حسن روحانی - رئیس‌جمهوری اسلامی ایران - هم در بخشی از سخنرانی خود در بوشهر و در زمان افتتاح این پروژه‌های عظیم به آن اشاره کرد. او با تأکید بر اینکه «ایران دارای استعداد زیادی برای رشد و توسعه است»، اظهار کرد: افتتاح ۶ فاز در پارس جنوبی و ۴ طرح پتروشیمی روزی به پادماندنی برای مردم دلاور بوشهر است و امروز ثابت شد که مسیر پیشرفت ایران هموار شده است.

عاشوری هشدار داد:

نیاز به واردات محصولات پالایشگاهی در صورت عدم سرمایه گذاری جدید

انجمن صنفی کارفرمایان صنعت پالایش نفت به عنوان تنها انجمن صنفی در این حوزه چه برداشتی از مشکلات پالایشگاه‌ها داشته است؟

پالایشگاه‌های نفت از بیرون اسم بزرگی دارند و بر سر زبان‌هاست ولی از داخل هم مشکلات بزرگی دارند که دیده نمی‌شود این انجمن به لحاظ قانونی یک جایگاه صنفی دارد و باید از این صنف در چارچوب قانون دفاع کند. یکی از مشکلات اساسی پالایشگاه‌ها مسن بودن آن‌ها است. به این معنا که نیاز به بازسازی، به روز شدن و ایجاد طرح‌های توسعه‌ای دارند که این امر به سرمایه ریالی و ارزی نیاز دارد. در حالی که اکثر پالایشگاه‌ها در صورت‌های مالی سالانه‌شان سودی نشان نمی‌دهند و یا در مرز سه چهار درصد حاشیه سود را دارند، نمی‌شود با این سود تسهیلات ۲۴ درصدی را گرفت و پاسخگو بود. بنابراین مجلس و دولت باید به لحاظ ارزی و ریالی منابع ارزان قیمت در اختیار پالایشگاه‌ها قرار دهند زیرا این صنعت، صنعت مادر است و نقش مهمی در کشور و زندگی روزمره مردم دارد.

ما باید در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی به مهندسی و کارشناسان داخل تکیه کنیم. اما اگر سرمایه‌گذاری در این حوزه صورت نگیرد در سال‌های نه چندان دور نیازمند واردات می‌شویم. چرا که مصرف رو به رشد است و تعداد خودرو هم رو به افزایش است. لذا اگر پالایشگاه‌ها به روز نشوند زندگی و سلامت مردم آسیب می‌بیند. ما باید بنزین را با کیفیت یورو ۴ و یورو ۵ ارائه کنیم که در زندگی و سلامت مردم و محیط زیست اهمیت دارد و از نظر کمیت هم باید خودکفا باشیم تا نیازی نباشد برای سال‌های آینده به دلیل فرسوده بودن پالایشگاه‌ها اقدام به واردات فرآورده‌های نفتی کنیم.

الهه حمیدی کیا

روزنامه‌نگار

در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی به مهندسی و کارشناسان داخل تکیه کنیم. اما اگر سرمایه‌گذاری در این حوزه صورت نگیرد در سال‌های نه چندان دور نیازمند واردات می‌شویم. چرا که مصرف رو به رشد است و تعداد خودرو هم رو به افزایش است.

دبیرکل انجمن صنفی کارفرمایان صنعت پالایش نفت با اشاره به نقش ویژه پالایشگاه‌ها در اقتصاد مقاومتی و تأمین نیاز داخل در عین حال گفت که اگر سرمایه‌گذاری جدید در این حوزه از سوی بخش خصوصی و با کمک مجلس و دولت صورت نگیرد در سال‌های نه چندان دور نیازمند به واردات می‌شویم. ناصر عاشوری درباره مشکل پالایشگاه‌ها در بخش ۱ درآمد جراثم آلاینده‌گی هم چنین می‌گوید: ما معتقدیم قانون باید اثر بخشی تشویقی داشته باشد این در حالی است که در مواردی شاهد بودیم که محیط زیست تأیید کرده که یک پالایشگاه یا واحد تولیدی آلاینده نیست و توانسته آلاینده‌گی را کاهش دهد اما متولیان دیگر که در دریافت جریمه آلاینده‌گی ذی‌نفع هستند فشار می‌آورند که آن واحد آلاینده محسوب شود. او همچنین از برگزاری جلساتی با رئیس مجلس، کمیسیون انرژی مجلس و رئیس سازمان مالیات برای انتقال مشکلات پالایشگاه‌ها و تلاش برای حل آن خبر داد. مشروح گفت‌وگوی اختصاصی نشریه «پالایش» با ناصر عاشوری، دبیرکل انجمن صنفی کارفرمایان صنعت پالایش نفت را در زیر می‌خوانید:

انجمن صنفی کارفرمای صنعت پالایش نفت در مدت اخیر چه اقداماتی برای انتقال این مشکلات و حل آن انجام داده است؟

در این راستا جلسهای را به همراه اعضای هیأت مدیره انجمن با رئیس محترم مجلس جناب آقای دکتر لاریجانی داشتیم و مشکلات پالایشگاهها را با حضور مدیران عامل پالایشگاهها به ایشان منتقل کردیم. همچنین برای انتقال مشکلات با رئیس و اعضای کمیسیون انرژی مجلس دیدار کردیم و این مطالب را به گوش آقایان رساندیم.

دولت برای اصلاح قوانین مالیاتی از جمله مالیات بر ارزش افزوده، لایحهای به مجلس داده که ما دو جلسه با کمیته رسیدگی به این لایحه تشکیل جلسه دادیم و تاکید کردیم هم باید مالیات اخذ شود و هم باید اصلاحها صورت گیرد و مشکلات واحدهای تولیدی نیز لحاظ شود.

در جلسه با آقای تقوی نژاد رئیس سازمان مالیاتی هم مشکلات پالایش را مطرح نمودیم اینکه باید اول پالایشگاهها سود آور باشند و سر پا بمانند تا شما از آنان مالیات بگیرید اگر زیانده شوند یا تعطیل شما که نمی توانید از آنان مالیات بگیرید پس اول باید سعی کنیم اینها فعال باشند تا برای شما و دیگران درآمد ایجاد نمایند.

همچنین در رابطه با دو پرونده با دیوان محاسبات جلسه و مکاتبه داشتیم و منتظریم تا دیوان رسیدگی کند. یک پرونده مالیاتی را هم درخواست ارجاع به کمیسیون ماده ۲۵۱ مکرر که زیر نظر شخص وزیر است دادیم. همچنین با قائم مقام وزیر نفت در امور بین الملل آقای هاشمیان در ارتباط با اولین نشست انجمن صنفی پالایش صنعت نفت (سازمان اکو) که قرار است به میزبانی انجمن در تهران برگزار شود، نشستهایی تشکیل دادیم.

در مواردی شاهد بودیم که سازمان محیط زیست

تائید کرده که یک پالایشگاه یا واحد

تولیدی

آلاینده نیست و توانسته با هزینه

کرد میلیاردری

آلاینده را از

بین برد اما متولیان

دیگر که در دریافت

جریمه آلاینده

ذی نفع

هستند فشار

می آورند که آن

واحد را آلاینده

محسوب نمایند.

به نظر جنابعالی منابع مورد نیاز از کدام محل باید تأمین شود؟

یکی از عمده ترین مشکلات پالایشگاهها شامل نگهداری، تعمیرات و به روز کردن طرحهای توسعه ای است. منابع ارزی باید از صندوق توسعه ملی و یا منابع دیگر تأمین شود تا پالایشگاهها خودشان را از خطر جدی برهاند و باید امکانات و تجهیزات مدرن فراهم نمایند تا پالایشگاهها از آلاینده گی نیز خارج شوند.

علی رغم اینکه کشور اکنون با راه اندازی پالایشگاه ستاره خلیج فارس به مرز خود کفایی رسیده است ولی به دلیل بالا رفتن مصرف باید سقف همین میزان تولید را حفظ کنیم ولیکن حمایت مالی از پالایشگاهها باید فارغ از این باشد که این پالایشگاهها متعلق به بخش خصوصی و یا دولتی است و یا خصوصی و متعلق به سهام عدالت است یا غیره. ما همه اینها را سرمایه ملی کشور می دانیم.

پالایشگاهها در حوزه قوانین موجود در بخش پالایش با چه مشکلاتی روبرو هستند؟

پالایشگاهها مشکلات تقنینی زیادی دارند. در برخی از قوانین نیاز به اصلاح وجود دارد و در بخشی دیگری قوانین الزام آوری باید وجود داشته باشد؛ یکی از این موارد شفاف سازی قیمت خوراک پالایشگاهها اعم از نفت خام و قیمت خوراک و میعانات گازی است. نکته دیگر شفافیت در نرخ فروش فرآورده است. همچنین در بخشی از مقررات مالی دولت تعیین نرخ اعم از نرخ فروش فرآورده های اصلی، نرخ بانکرینگ و نرخ فروش فرآورده های ویژه که با دولت است.

در قانون پخش و پالایش اکنون نقش نیابتی پیش بینی شده که پالایشگاهها محصولاتشان را به پخش و پالایش تحویل می دهند در حالی که به جای فرمول نیابتی این فروش باید قطعی باشد یعنی از محل پالایشگاه، سوخت به پخش و پالایش تحویل شود و مسئولیتش به عهده پخش و پالایش باشد. در حال حاضر به دلیل فروش نیابتی اختلاف نظر، اختلاف برداشت و مشکلات عدیده وجود دارد خصوصاً در حوزه مالیاتی و ...

مشکل عمده دیگر پالایشگاهها مالیات بر ارزش افزوده است که باید اصلاح شود و موضوع دیگر عوارض یک درصد آلاینده گی است که ما معتقدیم این قانون باید نحوی اصلاح شود که اثر تشویقی داشته باشد یعنی جریمه یک درصد در حساب منظور شود و برای رفع آلاینده گی آن واحد صنعتی هزینه شود نه کار دیگر؛ این اقدام می تواند با نظارت دستگاههای نظارتی و برای رفع آلاینده گی هزینه شود تا به بهبود هوا و زندگی مردم کمک کند.

در غیر این صورت تمایلی به رفع آلاینده گی پالایشگاهها وجود ندارد؟

در حال حاضر پالایشگاهها انگیزه قوی برای اصلاح ندارند. ما معتقدیم قانون باید محل هزینه کردن را به شکل شفاف روشن نماید و اثربخشی تشویقی داشته باشد.

در مواردی شاهد بودیم که سازمان محیط زیست تائید کرده که یک پالایشگاه یا واحد تولیدی آلاینده نیست و توانسته با هزینه کرد میلیاردری آلاینده گی را از بین برد اما متولیان دیگر که در دریافت جریمه آلاینده گی ذی نفع هستند مثل شهرداری، دهیاری، بخشداری و استانداریها فشار می آورند که آن واحد را آلاینده محسوب نمایند.

نشست مشترک کمیسیون انرژی مجلس با دبیرکل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت و مدیران عامل پالایشگاه‌ها حسنوند: تصویب اساسنامه نقطه عطفی برای حل مشکلات پالایشگاه‌های کشور

ناصر عاشوری، دبیرکل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت در ادامه این جلسه، گفت: صرف نظر از اینکه سهام پالایشگاه‌های کشور دولتی یا خصوصی باشد ما باید بدانیم که نقش این پالایشگاه‌ها بی‌بدیل است و قطعاً با توجه به نقش این مجموعه‌ها باید تدبیری برای حل مشکلات آنها اندیشیده شود. عاشوری با تأکید بر جایگاهی که پالایشگاه‌ها در کشور دارند، بیان کرد: متأسفانه پالایشگاه‌ها درگیر مشکلات بسیاری هستند که از آن جمله مالیات بر ارزش افزوده است که وسط زنجیره تولید از آنها گرفته می‌شود، این در حالی است که مالیات بر ارزش افزوده باید در آخر زنجیره تولید گرفته شود. وی ادامه داد: پالایشگاه‌ها در حال حاضر میلیاردها تومان از شرکت پالایش و پخش طلب دارند و یا وصولی ندارند و همین موضوع این پالایشگاه‌ها را درگیر مشکلات عدیده کرده است.

وی با بیان اینکه اگر مشکلات پالایشگاه‌ها حل نشود تا ۴ سال آینده شاهد تعطیلی فعالیت آنها خواهیم بود، گفت: دولت و مجلس باید تلاش کنند در اصلاح قانون، مالیات بر ارزش افزوده از انتهای زنجیره تولید گرفته شود تا این صنعت بتواند در میزان رقابت جهانی سر پا بماند.

دبیرکل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت، تأکید کرد: اصولاً در هر سیستم اقتصادی مالیات از سود گرفته می‌شود و تا یک بنگاه سودده نباشد نمی‌توانیم از آنها مالیات دریافت کنیم، وقتی پالایشگاه‌ها سود آن‌چنانی ندارند چرا باید مالیات از آنها گرفته شود، مگر مالیات از سود گرفته نمی‌شود؟

عاشوری با اشاره به طرح توسعه‌ای پالایشگاه‌های کشور خاطرنشان کرد:

مریم رضازاده

روزنامه‌نگار

در حال حاضر اکثر

سرمایه‌گذاران در

بخش خصوصی زمین

خورده‌اند و اگر ما

بخواهیم به اشتغال

کمک کنیم باید

این بخش را مورد

توجه قرار دهیم و

مشکلات آنها را حل

کنیم و در این زمینه

باید بخش خصوصی

تشکل‌های خودش را

سامان دهد

رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با اشاره به تهیه اساسنامه شرکت پخش و پالایش در مجلس گفت: تصویب این اساسنامه می‌تواند نقطه عطفی در حل مشکلات پالایشگاه‌های کشور باشد.

به گزارش "پالایش" جلسه کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با حضور دبیرکل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت و مدیران عامل پالایشگاه‌های عضو این انجمن برگزار شد.

فریدون حسونود، رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در این جلسه در سخنانی گفت: بعد از فرمایشات مقام معظم رهبری در ابتدای سال جدید مبنی بر نامگذاری سال به عنوان سال "اقتصاد مقاومتی-تولید و اشتغال"، رئیس مجلس به چند کمیسیون مأموریت دادند که اولویت‌ها را مشخص کنند و با افراد صاحب فن در این زمینه جلساتی را برگزار کنند.

وی با بیان اینکه جلسه کمیسیون انرژی با مدیران عامل پالایشگاه‌های کشور در همین راستا است، اظهار داشت: بحث خام فروشی فرآورده‌های نفتی از جمله مواردی است که برای ما بسیار مهم است چون این امر می‌تواند در تولید کشور و قطع وابستگی مؤثر باشد و قطعاً مجموعه پالایشگاه‌های کشور می‌توانند در این زمینه به دولت و مجلس کمک کنند.

شود. حسن بهرام‌نیا، رئیس کمیته نفت کمیسیون انرژی نیز با تأکید بر اینکه باید فرمایشات مقام معظم رهبری در بحث تولید و اشتغال را نصب العین قرار دهیم، گفت: قطعاً توجه به تولید و اشتغال در قالب تقویت بخش خصوصی امکان پذیر است و ما هر جا کارها را به مردم واگذار کرده‌ایم به همان اندازه توفیق داشته‌ایم.

وی دغدغه‌های مدیران عامل پالایشگاه‌های کشور را منطقی عنوان کرد و گفت: بحث برندسازی جایگاه‌های بنزین از نظر ما موضوعیت ندارد چرا که ما در حال حاضر در کشور فقط یک نوع بنزین وارد می‌کنیم و زمانی بحث برندسازی ضرورت دارد که ما کیفیت بنزین را بالا ببریم و تا زمانی که کیفیت را ارتقا نداده‌ایم نباید به این بحث ورود پیدا کنیم.

وی اضافه کرد: از این طرف به پالایشگاه‌ها فشار می‌آورند که بنزین یورو ۴ و یورو ۵ تحویل دهند اما از آن طرف روش‌های ما همچنان قدیمی است، قطعاً با امکانات موجود در پالایشگاه‌ها امکان تولید بنزین با این کیفیت وجود ندارد و ما باید سازوکارها را در این بخش تغییر دهیم.

علی عسکر ظاهری، دیگر عضو کمیسیون انرژی نیز در این جلسه یادآور شد: تأسف می‌خورم چرا ما این جلسه را قبل از برنامه ششم برگزار نکرده‌ایم، حق ما که علاقه‌مند به حمایت از بخش خصوصی و صنایع هستیم، ضایع شده است.

وی با خطاب قرار دادن مدیران عامل پالایشگاه‌ها گفت: اگر در بخش مالیات‌ها مشکلی دارید گزارشی را آماده و به ما ارائه دهید تا ما با دعوت از رئیس سازمان امور مالیاتی مشکلات و دغدغه‌های شما در این بخش را با آنها در میان بگذاریم، قطعاً آنان نیز آماده هستند مشکلات شما در این بخش را حل کنند. وی ادامه داد: ما داریم در بخش تسهیلات و بخشودگی‌های مالیاتی هر کمکی به پالایشگاه‌ها داشته باشیم. همچنین، حبیب‌الله کشت‌زر، دیگر عضو این کمیسیون نیز گفت: در حال حاضر عوارض و مالیات بر اساس فروش و قیمت است و این گونه

عاشوری: اصولاً در هر سیستم اقتصادی مالیات از سود گرفته می‌شود و تا یک بنگاه سودده نباشد نمی‌توانیم از آن مالیات دریافت کنیم، وقتی پالایشگاه‌ها سود آنچنانی ندارند چرا باید مالیات از آنها گرفته شود؟

در طرح توسعه‌ای پالایشگاه‌ها باید یک تدبیر خاصی شود و از محل صندوق ذخیره به پالایشگاه‌های خصوصی سرمایه داده شود تا هم‌زمان شاهد تعطیلی تمام پالایشگاه‌های کشور نباشیم.

در ادامه این جلسه، ناصر بابایی مدیرعامل پالایشگاه تهران گفت: در حال حاضر و با توجه به شرایط موجود متأسفانه وضعیت خوبی را در پالایشگاه‌های کشور شاهد نیستیم.

وی اضافه کرد: در چند سال اخیر تعداد پالایشگاه‌ها در جهان از ۷۰۰ پالایشگاه به ۶۲۰ پالایشگاه کاهش یافته است که همین امر نشان می‌دهد سوددهی پالایشگاه‌ها به حدی نبوده است که آنها سر پا بایستند.

وی ادامه داد: بازیگران اصلی همانند شرکت‌های قدرتمند در بحث فروش نفت خام ظرفیت مازاد را پوشش می‌دهند و در پی این اقدام پالایشگاه‌هایی که سود پایین دارند خود به خود از صحنه خارج شده‌اند.

بابایی با اشاره به قدیمی بودن پالایشگاه‌های کشور گفت: ما باید فرآورده‌هایی که حاشیه سود پایین دارند را به فرآورده‌هایی با حاشیه سود بالا تبدیل کنیم.

وی با اشاره به تولید نفت کوره در پالایشگاه‌های کشور خاطر نشان کرد: بازار مصرف نفت کوره در کشور پایین آمده است و اگر نتوانیم ۳،۵ درصد صادرات نفت کوره را به ۵ درصد برسانیم قطعاً مخازن پالایشگاه‌ها پر می‌شود و باید آنها را در آینده نزدیک تعطیل کرد. وی با بیان اینکه نیاز به ۱۰ هزار میلیارد تومان اعتبار برای حل مشکل داریم، گفت: پالایشگاه‌های ما قدیمی است و ما باید آنها را بهینه‌سازی و نوسازی کنیم.

مجید ناصری نژاد، عضو کمیسیون انرژی نیز در این جلسه تأکید کرد: ما باید چنین جلساتی را خیلی وقت پیش با بخش خصوصی برگزار می‌کردیم چرا که در حال حاضر این بخش خصوصی است که در میدان کار است و باید چرخ اقتصاد کشور را بچرخاند.

وی تأکید کرد: در حال حاضر اکثر سرمایه‌گذاران در بخش خصوصی زمین خورده‌اند و اگر ما بخواهیم به اشتغال کمک کنیم باید این بخش را مورد توجه قرار دهیم و مشکلات آنها را حل کنیم و در این زمینه باید بخش خصوصی تشکلهای خودش را سامان دهد زیرا هر چه تشکلهای آنها قوی‌تر و منسجم‌تر باشد آنها بهتر می‌توانند کارها و برنامه‌های خود را پیش ببرند.

هدایت‌الله خادمی، دیگر عضو کمیسیون انرژی نیز در این جلسه تصریح کرد: متأسفانه در این مملکت بعد از انقلاب مسئولان وزارت نفت به بخش پایین دستی نفت نگاه خوبی نداشته‌اند و ما برای صنعت پالایشگاهی کشور هیچ کار مفیدی انجام ندادیم.

وی با اشاره به راه اندازی ۲ پالایشگاه در دوران وزارت آقا‌زاده تأکید کرد: اگر آقای آقا‌زاده همین ۲ پالایشگاه را نیز راه نمی‌انداخت نمی‌دانیم تکلیف ما چه بود.

خادمی با تأکید بر اینکه بخش پایین دستی است که می‌تواند اشتغال ایجاد کند و از خام‌فروشی جلوگیری کند، گفت: متأسفانه بخش پایین دستی در صنعت نفت مورد بی‌مهری قرار گرفته است این در حالی است که توجه به این بخش می‌تواند در کشور اشتغال ایجاد کند.

این عضو کمیسیون انرژی تصریح کرد: باید دولت و مجلس کمک کنند تا صنایع پایین دستی بتوانند منابع مالی بگیرند و خودشان را ارتقا دهند و اگر این ارتقاء بوجود آید آن‌ها می‌توانند کالا تولید کنند و بر روی پای خودشان بایستند و نگاهشان نیز صادراتی

قرار است اساسنامه شرکت پالایش و پخش نوشته شود و این اساسنامه می‌تواند برای پالایشگاه‌های کشور نقطه عطفی باشد. وی ادامه داد: اگر قرار است ما در بحث بخشودگی‌های مالیاتی کاری برای پالایشگاه‌ها انجام دهیم بهترین فرصت در همین اساسنامه شرکت پالایش و پخش است و می‌توانیم قوانین راه‌گشایی را برای پالایشگاه‌ها پیش‌بینی کنیم. حسنوند تأکید کرد: ما قرار است این صنعت را نجات دهیم و بهترین راه این است که خلایق قانونی که در این زمینه وجود دارد را برطرف کنیم. وی تأکید کرد: کمیته نفت و کمیته حقوقی کمیسیون انرژی این آمادگی را دارد که پیشنهادات مشخص مدیران عامل پالایشگاه‌ها را بپذیرد و در بررسی اساسنامه شرکت پالایش و پخش آنها را مورد توجه قرار دهد و ما خواهش می‌کنیم که پیشنهادات جامع و کامل خود را در این زمینه به کمیسیون ارائه دهید. وی اضافه کرد: اگر ما قبل از بودجه سال ۹۷ این اساسنامه را اصلاح و به تصویب برسانیم می‌توانیم در بودجه ۹۷ نیز مشکلات موجود پالایشگاه‌ها چه در بحث بخشودگی‌های مالیاتی و چه سایر موارد را مورد توجه قرار دهیم. در پایان این نشست عاشوری خاطر نشان کرد: ما همه پیشنهادات اصلاحی خود چه در بحث ارزش افزوده و چه در بخش توسعه‌ای پالایشگاه‌ها را به کمیسیون انرژی ارائه می‌دهیم.

عاشوری: متأسفانه پالایشگاه‌ها درگیر مشکلات بسیاری هستند که از آن جمله مالیات بر ارزش افزوده است که وسط زنجیره تولید از آنها گرفته می‌شود، این در حالی است که مالیات بر ارزش افزوده باید در آخر زنجیره تولید گرفته شود

نیست که اگر شرکتی فروش و سودی نداشته باشد، عوارض و مالیات بدهد، ما در کمیسیون تلفیق نیز برای تمامی صنایع تأکید کردیم که مالیات از آخر زنجیره تولید گرفته شود.

وی ادامه داد: پالایشگاه‌ها می‌توانند به عنوان بخش خصوصی پیشنهادات خود را به ما ارائه دهند تا عوارض و مالیات آنها از آخر زنجیره تولید گرفته شود. فریدون حسنوند در جمع‌بندی از جلسه فوق گفت: قطعاً دغدغه و بیانات مدیران عامل پالایشگاه‌ها در راستای دلسوزی و تعهدی است که آنها در اقتصاد کشور دارند.

وی با بیان اینکه هر جا سرمایه‌گذاری است باید سود نیز باشد، گفت: سرمایه‌گذاری بدون سود معنی ندارد و نگاه وزارت نفت در این بخش نگاه مظلومی بود یعنی آنها حاضر بودند ما وابسته به بیرون از کشور باشیم تا میلیون‌ها دلار پورسانت دریافت کنند ولی پالایشگاه نداشته باشیم که خوشبختانه این نگاه در حال حاضر تغییر کرده است.

وی با بیان اینکه ما امروز به پالایشگاه‌ها به عنوان یک بنگاه خصوصی نگاه نمی‌کنیم، گفت: حضور پالایشگاه‌ها برای کشور حیاتی و ضروری است، تصور کنید یک شب در کشور بنزین نباشد قطعاً نه تنها دچار بحران اقتصادی بلکه شاهد بحران‌های اجتماعی و فرهنگی نیز خواهیم بود.

رئیس کمیسیون انرژی مجلس با تأکید بر اینکه ما همواره در معرض تهدیدات دشمن هستیم، گفت: باید به فکر بازسازی و تولید بیشتر در پالایشگاه‌ها باشیم و برای تقویت پالایشگاه‌ها از سایر کمیسیون‌های مجلس نیز کمک می‌گیریم.

وی با بیان اینکه قطع وابستگی به واردات و ایجاد اشتغال و تولید در گرو توجه بیشتر به بخش خصوصی است، گفت: در حال حاضر

پیوندی مطرح کرد:

تأثیر «حقوق‌های نامتعارف» بر پالایشگاه‌ها

که قانون هدفمندی یارانه‌ها به صورت تخفیف در نرخ خوراک پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها دیده می‌شد، با تجربه‌ای که در صنعت نفت کشور وجود دارد، صنعت پالایش و پتروشیمی قطعاً به لحاظ جلوگیری از خام‌فروشی و ایجاد ارزش افزوده و اشتغال در خاورمیانه جایگاه اول را می‌داشت.

چالش‌های پیش روی بخش خصوصی در حوزه پتروشیمی و پالایشگاه‌ها را

چه می‌دانید؟

چالش‌ها به طور طبیعی شامل توقع بخش خصوصی از دولت برای تخفیف در نرخ خوراک بین بخش خصوصی و دولت است که به دلیل پرداخت یارانه نقدی و عدم ورود این بخش از منابع به بخش صنعت و تولید ادامه دارد و خواهد داشت. سایر موارد می‌تواند در موارد فنی و به دلیل عدم تناسب حقوق متخصصین این صنعت در مقایسه با کشورهای همسایه باشد که اخیراً به دلیل تأثیرگذاری پدیده‌ای به نام حقوق‌های نجومی در بخش دولتی و بخش‌های عمومی، انگیزه‌ها حداقل نسبت به قبول مسئولیت‌های سنگین با شعاع عملیاتی وسیع کاهش خواهد یافت و نهایتاً تأثیری بر فرآیند تولید خواهد داشت.

جذب سرمایه در صنایع نفتی از چه روش‌هایی امکان‌پذیر است؟

جذب سرمایه‌گذاری در صنایع نفتی تابع شرایط کلان کشور و مدیریت کلان کشور است؛ از نظر جاذبه‌ها و همچنین به پایداری طرف‌های مقابل در مسئله برجام از یکسو و سطح حمایت مدیریت و یکپارچگی بخش‌های مختلف جامعه در حمایت از برجام از سوی دیگر و گونه صنایع نفتی همیشه جاذبه جذب سرمایه‌گذار را دارند. ما نیاز اول جذب سرمایه‌گذاری یعنی امنیت را به خوبی و به صورت بی‌نظیری داریم.

اله‌حمیدی کیا

روزنامه‌نگار

اخیراً به دلیل

تأثیرگذاری

پدیده‌های به نام

حقوق‌های نجومی

در بخش دولتی و

بخش‌های

عمومی، انگیزه‌ها

حداقل نسبت به

قبول مسئولیت‌های

سنگین با شعاع

عملیاتی وسیع

کاهش خواهد یافت

و نهایتاً تأثیری بر

فرآیند تولید خواهد

داشت.

مدیرعامل تاپیکو معتقد است طرح موضوع "حقوق‌های نامتعارف" در بخش دولتی و بخش‌های عمومی انگیزه‌ها نسبت به قبول مسئولیت‌های سنگین با شعاع عملیاتی وسیع در حوزه پالایشگاه‌ها را کاهش می‌دهد و بر فرآیند تولید تأثیرگذار خواهد بود.

پیوندی با اشاره به توقع بخش خصوصی از دولت برای تخفیف در نرخ خوراک بین بخش خصوصی و دولت گفت که به دلیل پرداخت یارانه نقدی، عدم ورود این بخش از منابع به بخش صنعت و تولید ادامه دارد و خواهد داشت. مشروح گفت‌وگوی اختصاصی "پالایش" با محمد حسن پیوندی، مدیرعامل تاپیکو را در زیر می‌خوانید:

مزایای صنعت پالایش و پتروشیمی در ایران را چه می‌دانید؟

اگر به اقتصاد ایران، به چالش‌های مختلف در عرصه تولید و تأثیر پذیری اقتصاد ایران از تحرکات و تکان‌های اقتصاد جهانی توجه کنیم، به این جمع‌بندی می‌توان رسید که بخش عمده و قدم‌های اول روند کاهش سهم نفت در اقتصاد ایران، از مسیر توسعه پالایشگاهی و پتروشیمی می‌گذرد. به چالش‌های ده سال اخیر در مقابله با فشارهای تحریم تحمیلی که نگاه می‌کنیم، شاخص‌هایی را می‌بینیم که تأثیرگذاری قابل لمس بیشتری نسبت به سایر عوامل دارند. از جمله تأثیرگذاری ارز حاصل از پتروشیمی‌ها در کنترل و ثبات نرخ ارز تاکنون و نقش بنزین تولید داخل در مقابله با تهدیدهای تحریم از طرف بیگانگان.

تأثیر حمایت دولت از فعالان عرصه پالایش و پتروشیمی در جلوگیری از خام‌فروشی نفت را چطور ارزیابی می‌کنید؟

حمایت دولت در چارچوب بودجه و درآمدهای دولت و قانون هدفمندی یارانه‌ها و نهایتاً در محاسبات اقتصاد ملی اتفاق می‌افتد. بنابراین تا زمانی

شوك بازار نفت به اوپك
توتال بايك بانك بزرگ اروپايی
به ايران می آید

رضازندی

روزنامه نگار

قیمت نفت، یک روز پس از توافق اوپک برای تمدید کاهش تولید، ۳ دلار پایین آمد تا همه را شگفت زده کند. وزرای نفت ۱۳ کشور عضو اوپک، با هدف تثبیت قیمت در محدوده ۵۵ تا ۶۰ دلار، صبح پنجشنبه چهارم خرداد ماه در دبیرخانه این سازمان گرد هم آمدند و توافق جلسه گذشته خود را برای ۹ ماه دیگر تمدید کردند. بلافاصله بعد از آن، تعدادی از وزرای کشورهای تولیدکننده نفت غیر اوپک به رهبری روسیه به اوپکی ها پیوستند و تفاهم شان را تمدید کردند. ۱۳ کشور عضو اوپک و تعدادی از کشورهای تولیدکننده نفت غیر اوپک شش ماه پیش توافق کردند تولید خود را مجموعاً یک میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه در روز کاهش دهند. از این میزان، یک میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه سهم اوپک، ۳۰۰ هزار بشکه سهم روسیه و مابقی کاهش تولید نفت، سهم دیگر تولیدکنندگان غیر اوپکی بود. کشورهای تولیدکننده نفت با تمدید توافق قبلی شان به مدت ۹ ماه دیگر تلاش می کنند تا سطح ذخیره سازی نفت در سه ماهه اول ۲۰۱۸ را به متوسط پنج سال اخیر برسانند.

بازار نفت اما، تا این لحظه واکنش منفی به این توافق نشان داده است. قیمت نفت برنت، پیش از آغاز جلسه اوپک (صبح روز پنجشنبه) ۵۴ دلار و ۴۰ سنت بود. همه انتظار داشتند که این قیمت، پس از توافق دوباره اوپک و غیر اوپک بالا برود اما صبح روز جمعه (یک روز پس از توافق اوپک) بازار فرضیه ها را باطل کرد و قیمت نفت برنت به بشکه ای ۵۱ دلار و ۴۶ سنت رسید. «عجیب بود که قیمت نفت بعد از توافق دوباره اوپک پایین آمد، اما فکر می کنم باید تا روز دوشنبه یا سه شنبه منتظر عکس العمل بازار بمانیم.» این را یک تحلیلگر نزدیک به مذاکرات وین می گوید و ادامه می دهد: «شاید چون اکثر فعالان بازار نفت، تصمیم اوپکی ها و غیر اوپکی ها را پیش بینی کرده بودند توافق انجام شده تأثیر روانی بر بازار نگذاشت. وزرای اوپک می توانستند با پیشنهاد تمدید شش ماهه به وین بیایند و بعد در جلسه اوپک، هم توافق شان را ۹ ماه تمدید کنند و هم ۲۰۰ هزار بشکه دیگر از تولیدشان کم کنند. احتمالاً بازار نفت در این صورت واکنش بهتری نشان می داد.» این اما، عجیب ترین اتفاق اوپک صد و هفتاد و دوم نبود.

حکم برکناری وزیری که همه را شوکه کرد؛ وزیر سعودی چه گفت؟

وزرای نفت در جلسه بسته مشغول مذاکره بودند که خبر برکناری وزیر انرژی الجزایر همه را شگفت زده کرد. نورالدین بو طرفه، یکی از معماران توافق شش ماه گذشته اوپک بود. کسی که اجلاس IEF و جلسه فوق العاده اوپک را در الجزیره برگزار کرد. برکناری او حتی از برکناری منوچهر متکی، وزیر خارجه اسبق ایران توسط محمود احمدی نژاد نیز جنجالی تر بود. چه، بو طرفه در بحبوحه مذاکره مهم اوپک برکنار شد. رییس صد و هفتاد و دومین کنفرانس اوپک، وزیر انرژی عربستان بود.

او در سخنرانی افتتاحیه اش درباره دستور تصمصیم گذشته اوپک گفت: «توافق اوپک برای کاهش تولید نفت دستاوردهای قابل توجهی داشته است و از نشست پیشین اوپک در ۳۰ نوامبر سال ۲۰۱۶ تاکنون، وضع بازار نفت بهبودی خیره کننده ای داشته است.» خالد الفالح با اشاره به تلاش اوپک برای بازگرداندن توازن به بازار نفت تصریح کرد: «ما برای پایین آوردن ذخیره سازی نفت جهان به سطح میانگین پنج ساله، باید کارهای بیشتری انجام دهیم، اما اکنون در مسیر درست قرار داریم.» وی ابراز امیدواری کرد که با وجود برخی

نوسان های احتمالی، روند بهبود شرایط بازار ادامه یابد و افزایش رشد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۷ میلادی و همچنین رشد سالم تقاضای نفت، به ویژه در آسیا، به این مساله کمک کند.

در اجلاس ۱۷۲ اوپک، گینه استوایی به عنوان چهاردهمین کشور عضو اوپک معرفی شد. وقتی وزیر انرژی عربستان سعودی به عنوان رییس کنفرانس سخنرانی می کرد، عبدالعزیز بن سلمان، پسر پادشاه عربستان که اخیراً به عنوان وزیر State انرژی عربستان منصوب شده است پشت میز عربستان ننشسته بود. او بر خلاف جلسات اوپک گذشته در این جلسه شرکت نکرد. یک منبع گفت که عبدالعزیز مسافرت شخصی رفته است!

با تمدید توافق اوپک،

سقف تولید ایران

برای ۹ ماه آینده

به طور متوسط

روزانه ۳ میلیون و

۸۰۰ هزار بشکه

تعیین شد، مانند

شش ماه گذشته.

این در حالی است

که مقامات نفتی

ایران، تولید نفت

خام کشور را به طور

متوسط روزانه ۳

میلیون و ۹۰۰ هزار

بشکه در روز اعلام

می کنند

تأثیر توافق اوپک بر تولید نفت ایران

با تمدید توافق اوپک، سقف تولید ایران برای ۹ ماه آینده به طور متوسط روزانه ۳ میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه تعیین شد، مانند شش ماه گذشته. این در حالی است که مقامات نفتی ایران، تولید نفت خام کشور را به طور متوسط روزانه ۳ میلیون و ۹۰۰ هزار بشکه در روز اعلام می کنند. وزارت نفت نیز در گزارش ماه آوریل به اوپک، تولید نفت ایران را به طور متوسط ۳ میلیون و ۸۶۱ هزار بشکه در روز اعلام کرده است. منابع قضاوت اوپک اما، منابع ثانویه بازار نفت است.

این منابع، تولید نفت ایران در ماه آوریل را ۳ میلیون و ۷۵۹ هزار بشکه اعلام کرده اند. ایران پیش از این همواره آمار منابع ثانویه درباره تولیدش را کمتر از واقعیت می دانست اما امروز به مبنای قرار گرفتن این منابع مخالفتی ندارد، چون می تواند با استناد به آن همچنان به تولیدش اضافه کند.

زننگه: چه کسی جرات دارد به ما بگوید تولید خود را کم کنید؟!

پنجشنبه شب و بعد از توافق اوپک، از زننگه درباره کنفرانس ۱۷۲ اوپک پرسیدم. او جلسه این بار را ساده

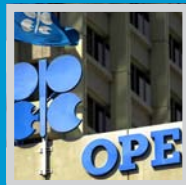
«الان بهترین زمان است که دیگران پیام مردم ایران را درک کنند. مردم پیام بسیار روشنی به بقیه دنیا دادند. قدرتمندان باید این مساله را درک کنند. ما در کمال استقلال و سربلندی به همسایگان و دنیا پیام صلح و دوستی دادیم.»

ما ملتی قوی و مستقل هستیم که برای استقلال و آزادی مان خون داده ایم. ما یک دموکراسی داریم که مرتباً به سمت بلوغ سیاسی حرکت می کند و نظیرش در کشورهای منطقه کم است. ما یک دولت و یک ملت داریم. مجموعه ای قبیال پراکنده نیستیم. ما یک ایران داریم و به نظر همه مردم در این انتخابات به ایرانی بودن مفتخر شدند. «زنگنه با دعوت همیشه از شرکت های امریکایی دو هدف را دنبال می کند.

اول اینکه توپ را به زمین امریکایی ها می اندازد تا شاید آنها را ترغیب کند برای حضور در ایران به دولت امریکا فشار بیاورند و دوم آنکه به دنبال کاهش قیمت تمام شده پروژه ها و تکنولوژی روز است. وزیر نفت ایران دوره حاضر صنعت نفت را دورمای دانست که خیلی از مشکلاتش حل شده است و درباره قراردادهای نفتی اجماع حاصل شده است: «همه پول نفت هم برمی گردد.»

از آزادگان یکپارچه تا متنوع سازی بازارهای صادراتی ایران

وزیر نفت ایران پیش از شروع کنفرانس اوپک، محدوده قیمتی ۵۵ تا ۶۰ دلار را محدوده مناسبی برای قیمت نفت دانست. «صادرات نفت خام ایران به طور متوسط روزانه ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار تا ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه است.» زنگنه در لایه لای سؤالات به نکته مهمی اشاره کرد. نکته ای که برای تحقیق اش، روابط

این برای نخستین بار است که مراعات اوپکی ها تا این حد زیاد بوده است. غیر اوپکی ها بیش از آنچه تصور می کردم تولیدشان را کاهش دادند. زنگنه پایبندی اوپک به توافق شش ماه گذشته را ۱۰۰ درصد و پایبندی غیر اوپکی ها را ۹۰ درصد توصیف کرد.

توصیف کرد که همه با هم اتفاق نظر داشتند: «آنچه تحلیل ها به ما می گفتند انجام دادیم اما عکس العمل بازار ما را شگفت زده کرد. تعجب کردم که قیمت ها افت کرد. نباید این طور می شد. ان شاء الله در روزهای آینده با اراده ای که از اوپک نشان داده شده است، قیمت ها روند افزایشی به خود بگیرد.» زنگنه تعهد اوپکی ها به رعایت سهمیه تعیین شده را بی سابقه توصیف کرد: «این برای نخستین بار است که مراعات اوپکی ها تا این حد زیاد بوده است. غیر اوپکی ها بیش از آنچه تصور می کردم تولیدشان را کاهش دادند.» زنگنه پایبندی اوپک به توافق شش ماه گذشته را ۱۰۰ درصد و پایبندی غیر اوپکی ها را ۹۰ درصد توصیف کرد.

در ادامه گفت و گویم وقتی درباره تأثیر تفاهم اوپک بر تولید ایران و مقایسه احوالش در اوپک چهار سال پیش با اوپک پنجشنبه پرسیدم زنگنه قاطعانه اعلام کرد که کسی حق ندارد به ایران بگوید: تولید نکن. «امروز کسی از من پرسید، اگر به شما بگویند که باید تولید خود را کاهش دهید، چه کار می کنید؟ گفتم، چه کسی جرات دارد به ما بگوید تولید خود را کم کنید. مگر کسی در اوپک می تواند به ما دستور دهد تولید را کم کنید؟ مگر اینکه تفاهم کنیم و بر مبنای اراده خودمان باشد که به آن وفادار هم هستیم. کسی جرات نمی کند به ما بگوید تولید خود را کم کنید، ما قوی، مقتدر و سربلندیم و امروز از همیشه مقتدر تر هستیم.»

چرا زنگنه از شرکت های نفتی امریکایی دعوت می کند؟

پیش از شروع کنفرانس اوپک، وزیر نفت ایران مثل همیشه اظهار تمایل کرده بود تا شرکت های معتبر نفتی و شرکت های امریکایی در صنعت نفت ایران سرمایه گذاری کنند و چونان قبل گفته بود که شرکت های امریکایی به خاطر محدودیت های دولت خودشان به ایران نمی آیند. شب هنگام از زنگنه پرسیدم:

فکر می کنید شرکت گسترده مردم در انتخابات ریاست جمهوری به ایده شما برای سرمایه گذاری شرکت های بین المللی معتبر کمک کند؟

مسالمت آمیز با دنیا لازم است: «سیاست ایران این است که مقصد صادرات نفت خود را تنوع بخشد و مانعی خواهیم که همچون گذشته در آسیا تنها به دو یا سه کشور متکی باشیم.» وقتی خبرنگاری درباره آخرین وضعیت هندی‌ها در میدان گازی فرزاد B پرسید، پاسخ شنید: «پیشنهاد هندی‌ها در این میدان نامطلوب است. ما ضمن مذاکره با هندی‌ها، مذاکره با گازپروم روسیه را نیز برای توسعه این میدان آغاز کرده‌ایم.» وزیر نفت درباره تهدید هندی‌ها برای کاهش خرید نفت از ایران هم یادآوری کرد که به هندی‌ها گفته است که چنین ادبیاتی برای همکاری تجاری خوب نیست.

وزارت انرژی هند پیش از این از پالایشگاه‌های دولتی‌شان خواسته‌اند تا واردات نفت از ایران را حداقل ۲۰ درصد کاهش دهند. نکته تازه سخنان زنگنه درباره میدان آزادگان، مناقصه یکپارچه این میدان بود. در حالی که پیش از این میدان آزادگان به دو بخش شمالی و جنوبی تقسیم شده بود. زنگنه پیش از شروع اجلاس اوپک تصریح کرد که میدان آزادگان یکپارچه است و یکجا به مناقصه می‌رود: «شرکت سی.ا.پی. سی چین از شرکت‌های بین‌المللی دعوت شده برای مشارکت در این مناقصه است.» شرکت چینی، بخش شمالی میدان آزادگان را توسعه داده بود و امیدوار است بتواند فاز دوم توسعه این بخش میدان را هم بر عهده گیرد. ممکن است وزارت نفت با یکپارچه اعلام کردن میدان آزادگان بخواهد یک شرکت بین‌المللی نظیر شل یا توتال را کنار شرکت چینی بگذارد تا هم از تکنولوژی روز شرکت‌های بین‌المللی و هم از سرمایه و حمایت چینی‌ها برخوردار باشد: «برآوردها نشان می‌دهد که میدان آزادگان ظرفیت تولید روزانه ۷۰۰ هزار بشکه نفت را دارد، اما جزییات تولید این میدان پس از گفت‌وگو با شرکت‌های بین‌المللی مشخص می‌شود. اولویت ایران در این میدان، افزایش ضریب برداشت است.» زنگنه در گفت‌وگویش با خبرنگارانی که دور میز حلقه زده بودند تولید نفت از میادین نفتی غرب کارون را حدود ۳۰۰ هزار بشکه در روز اعلام کرد.

با آمدن توتال تا یک ماه آینده، بانک‌های اروپایی هم می‌آیند

آنگدر که ملاقات‌های حاشیه‌ای این جلسه اوپک برای ایران بود، اصل کنفرانس سخت نبود. شب قبل از کنفرانس، «پاتریک پویان» مدیرعامل توتال به دیدار زنگنه آمد و بی‌آنکه به سؤال خبرنگاری پاسخ دهد هتل محل اقامت وزیر نفت ایران را ترک کرد. فردا صبح زنگنه درباره احتمال امضای قرارداد فاز ۱۱ با توتال در آینده نزدیک گفت: «امیدوارم به زودی نخستین قرارداد نفتی در قالب الگوی جدید قراردادهای نفتی با شرکت توتال فرانسه به امضا برسد. دو طرف در مراحل نهایی مذاکره و توافق قرار دارند.» وقتی خبرنگاری از او درباره نحوه تأمین مالی فاز ۱۱ پرسید، پاسخ شنید: «شرکت توتال توانسته است راه‌حلی برای تأمین مالی این توافق بیابد.» خبرنگاران زیادی در وین به دنبال نحوه تأمین مالی فاز ۱۱ بودند.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران پیش از نوروز گفته بود که در قرارداد توتال، تصریح شده است که این شرکت یک بانک بزرگ اروپایی را همراه خود بیاورد. از زنگنه پرسیدم: «آیا این احتمال وجود دارد که قرارداد توتال در کمتر از یک‌ماه آینده منعقد شود» و او در یک کلمه پاسخ داد: «ان شاءالله.» توتال در ایران موافقان سرسختی دارد. اما اگر این قرارداد امضا شود، یکی از مهم‌ترین دستاوردهایش آغاز همکاری‌های بانک‌های بزرگ اروپایی با ایران است. موضوعی که می‌تواند عملاً برخی سدها را بشکند.

شب روسی در هتل هیات ایرانی

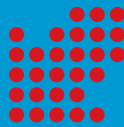
پنجشنبه شب، مدیرعامل گازپروم به دیدار زنگنه آمد. گازپروم برای توسعه میادین جنگوله و چشمه خوش با شرکت ملی نفت ایران قرارداد همکاری امضا کرده است. به محض خروج «الکساندر میلر» از اتاق زنگنه، «الک بروف» مدیرعامل لوک اوایل روسیه وارد اتاق زنگنه شد. او پس از خروج از اتاق زنگنه، اظهار امیدواری کرد تا چهار ماه آینده بتواند یک قرارداد نفتی با ایران امضا کند. لوک اوایل، پیش از این برای توسعه میادین نفتی چشمه‌خوش و آب تیمور با شرکت ملی نفت ایران، تفاهمنامه همکاری امضا کرده بود. پنجشنبه شب، «شب روسی» هیات ایرانی بود.

آیا آمریکا روبه‌روی اوپک ایستاده است؟

دونالد ترامپ، در لایحه بودجه آمریکا، پیشنهاد داده است تا نیمی از ذخایر نفتی راهبردی این کشور در سال ۲۰۱۸ را وارد بازار کند. تحلیلگران پیش بینی کرده‌اند، دولت آمریکا با این کار در مرحله اول ۵۰۰ میلیون دلار به دست آورد. توسعه بیشتر منابع نفتی آمریکا هم از دیگر برنامه‌های دولت این کشور است. این دو موضوع در کنار احتمال افزایش دوباره نفت‌های شیل، می‌تواند بازار نفت را تحت تأثیر قرار دهد و اگر اجرایی شود ممکن است تصمیمات اوپکی‌ها را کم اثر کند. بازار نفت هر چند، شش ماهی است که به ثبات نسبی رسیده است، اما متزلزل است. همه کشورهای دارنده نفت به قیمت‌های منطقه‌ای وابسته‌اند. چه عربستان با قراردادهای چندصد میلیاردی اخیرش، چه ایران با اقتصاد درگیر رکودش، چه روسیه با وضعیت اقتصاد تحریم‌شده‌اش و چه حتی آمریکا، با نیاز به فروش کالا و اسلحه به کشورهای نفت‌خیز خاورمیانه. همه به نوعی به قیمت‌های منطقه‌ای نفت وابسته شده‌اند. «قیمت نفت در حالت عادی به این زودی‌ها بالاتر از ۶۰ دلار نخواهد رفت.» این را یک تحلیلگر اوپکی می‌گوید.

تبریک وزیر انرژی عربستان به وزیر نفت ایران

اوپک سازمان عجیبی است. کشورهای موسس‌اش می‌توانند اختلافات شدیدی با هم داشته باشند اما برای منافع مشترک با یکدیگر پشت یک میز بنشینند. یک منبع آگاه گفت که وزیر انرژی عربستان با رعایت اصول دیپلماتیک، ریاست‌جمهوری جدید ایران را به وزیر نفت ایران تبریک گفته است. دبیرکل اوپک نیز با ارسال نامه‌ای رسمی، انتخاب رییس‌جمهور روحانی را تبریک گفت. روحانی اگر قدرت ایران در اوپک را می‌خواهد، باید به سرعت پشت سر قراردادهای نفتی بایستد تا سریع‌تر امضا شود. کاری که حداقل در دو سال گذشته نسبت به آن کوتاهی کرده است. در اوپک، بشکه‌های نفت حرف می‌زنند. هوای وین این روزها بهاری است. دبیرخانه اوپک هم این روزها آرام شده است.

اگر این قرارداد

امضا شود، یکی

از مهم‌ترین

دستاوردهایش

آغاز همکاری‌های

بانک‌های بزرگ

اروپایی با ایران

است. موضوعی که

می‌تواند عملاً برخی

سدها را بشکند

مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان:

قانون مالیات بر ارزش افزوده در مورد پالایشگاه‌ها اصلاح شود

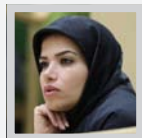
آخرین تغییر و تحولات در شرکت پالایش نفت اصفهان چیست؟

شرکت پالایش نفت اصفهان با تولید حدود ۲۲ درصد از کل فرآورده‌های نفتی مورد نیاز کشور از لحاظ ظرفیت پالایشی و تنوع تولید فرآورده‌های نفتی، جایگاه ویژه‌ای در بین پالایشگاه‌های کشور به خود اختصاص داده است. این شرکت از سال‌های آغازین دهه ۱۳۶۰، ظرفیت پالایش نفت خام خود را با افزایش ۸۵ درصدی نسبت به ظرفیت طراحی آن از ۲۰۰ هزار بشکه در روز به بیش از ۳۷۵ هزار بشکه افزایش داده است.

این پالایشگاه با توجه به موقعیت خاص و توانمندی‌های خود به عنوان یک مرکز صنعتی عظیم، ضمن تولید فرآورده‌هایی همچون گاز مایع، بنزین، نفت، گاز، سوخت هواپیما و جت، نفت سفید، انواع حلال، روغن خام و گوگرد، خوراک دیگر واحدهای صنعتی را مانند پتروشیمی اصفهان، پتروشیمی اراک، شرکت صنایع شیمیایی (I.A.B)، شرکت پالایش نفت جی و شرکت نفت سپاهان نیز تأمین می‌کند. این واحد عظیم صنعتی، به منظور تحقق اهداف سازمانی و مدیریتی مندرج در خط مشی شرکت، سیستم‌های مدیریت کیفیت، زیست‌محیطی، ایمنی و بهداشت حرفه‌ای را بر اساس آخرین ویرایش استانداردهای ISO ۹۰۰۱-TS، ISO ۱۴۰۰۱-OHSAS، ISO ۱۸۰۰۱ مستقر کرده و تحت سیستم مدیریت یکپارچه اجرا می‌کند.

این شرکت با رویکرد ویژه زیست‌محیطی و اجرا کردن پروژه‌هایی عظیم

مریم رضازاده

روزنامه‌نگار

مریم رضازاده - اقتصاد مقاومتی فرصت مناسبی برای صنعت نفت و بخش خصوصی در این حوزه است. تاکید اقتصاد مقاومتی بر تولید داخلی، استفاده از سرمایه و تکنولوژی روز دنیا، توسعه بخش خصوصی و افزایش توان داخلی، جلوگیری از خام‌فروشی و افزایش سرمایه‌گذاری در نفت، فرصت‌های بسیار مناسبی را در کشور ایجاد می‌کند که استفاده از این فرصت‌ها مستلزم برنامه‌ریزی و اراده مدیران و مسئولان امر است. لطفعلی چاوشی - مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان - معتقد است باید قوانین مالیاتی از جمله قانون مالیات بر ارزش افزوده به عنوان عامل بازدارنده اساسی در فرآیند کسب و کار شرکت‌های پالایشی اصلاح شود. مشروح گفت‌وگوی اختصاصی "پالایش" با چاوشی، مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان را در ادامه می‌خوانید:

آینده با اجرای پروژه بهینه‌سازی و بهبود فرآیند کلیه محصولات بنزین و گازوئیل تولیدی با آخرین استاندارد روز دنیا یورو ۵ تولید خواهد شد.

بر اساس قانون برنامه پنجم توسعه و اهمیتی که این قانون در صنایع نفتی برای محیط زیست قائل شده است، مدیریت پالایشگاه اصفهان پروژه‌های عظیم زیست‌محیطی را در این شرکت به اجرا درآورده است. با توجه به محدودیت منابع آب شیرین، خشکسالی‌های وسیع و افزایش برداشت از منابع آب و متأسفانه توسعه آلودگی منابع آب، استفاده صحیح از منابع آب موجود و تصفیه کامل پساب‌های صنعتی، تنها گزینه برای بقای صنایع کشور است. به همین منظور شرکت پالایش نفت اصفهان در کنار اجرای پروژه‌هایی در گذشته، احداث و راه‌اندازی واحد تصفیه پساب با املاح بالا، به روش اسمز معکوس (RO) و اقدام به تصفیه کامل پساب و استفاده مجدد از آن را در دستور کار خود قرار داد. با اجرایی شدن پروژه RO، پساب‌های صنعتی با ظرفیت ۴۰۰ متر مکعب در ساعت تصفیه و آب خروجی بار دیگر مورد استفاده قرار گرفت.

همچنین در راستای کاهش مصرف آب و استفاده بهینه از آب طرح‌هایی اجرا گردیده است: تصفیه کامل حدود ۴۰ مترمکعب در ساعت فاضلاب بهداشتی و استفاده از آن در فضای سبز، حذف روش آبیاری غرق آبی و جایگزین کردن آبیاری تحت فشار و قطره‌ای، نصب سیستم‌های الکترونیکی کنترل و کاهش مصرف آب، اجرای پروژه انتقال پساب تصفیه خانه شاهین‌شهر و استفاده از پساب فوق و برنامه‌ریزی برای نصب مجهزترین تصفیه‌خانه‌ها مطابق استانداردهای روز دنیا و استفاده از آن به جهت مصارف صنعتی.

در چند سال گذشته با ابداع روش NES که برای اولین بار در بین پالایشگاه‌ها توسط پالایشگاه اصفهان اجرایی شده است، از تشکیل لجن‌های نفتی به عنوان پسماند ویژه در مخازن جلوگیری می‌شود که علاوه بر صرفه اقتصادی و استفاده مجدد در فرآیند از ایجاد پسماندهای ویژه در حجم بسیار بالا به طور کامل پیشگیری و از تشکیل پسماند در مبداء ممانعت به عمل می‌آید و همچنین در بخش پسماند با تعریف و اجرایی کردن پروژه‌های گوناگون زیست محیطی کلیه پسماندهای ویژه عادی و حتی درمانگاهی نیز مدیریت می‌شود.

سامانه گندزدایی پیشرفته که در حال اجرایی شدن در این پالایشگاه است با چه هدفی انجام می‌گیرد؟

یکی از مهمترین اهداف صنعت قبل از هرگونه فعالیت تولیدی، حفاظت از جان و سلامت کارکنان و از طرف دیگر پاسداری از محیط زیست به عنوان سرمایه ملی است. همچنین سابقه بحران آب در

شرکت پالایش
نفت اصفهان در
راستای برنامه جامع
کنترل کیفی هوای
اصفهان مشارکت
بسیار فعال در
کارگروه‌های مرتبط
با این برنامه شامل
کارگروه سوخت و
بهینه‌سازی انرژی،
کارگروه حمل و
نقل و فرهنگ و
جامعه و ... داشته
و در جهت اهداف
سازمان محیط
زیست با تولید
بنزین یورو ۴ و
حدود ۲ میلیون
لیتر گازوئیل یورو
۴ رسالت اساسی
زیست محیطی
خود را با تمام توان
امکانات به منصه
ظهور رسانده است

همچون گاز سوز کردن کوره‌های پالایشگاه و نصب مشعل‌های جدید Enviromix، بهینه کردن مصرف سوخت و انرژی، جایگزین کردن گازهای دوستدار لایه ازن در سیستم‌های اطفاء حریق و سرمایش، نصب سلول‌های خورشیدی، دوجداره کردن سقف شناور مخازن با هدف کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی، اجرای دهه‌ها پروژه زیست‌محیطی دیگر و با نصب آنالایزورهای online بر روی خروجی دودکش‌ها و طرح خوداظهاری، کلیه استانداردهای زیست محیطی را اجرا کرده و با پایش دائمی سازمان حفاظت محیط زیست استان و کشور تاکنون هیچ‌گونه عدم انطباقی نداشته است. همچنین با تلاش و همت متخصصان و کارشناسان، ۷۰ درصد قطعات و تجهیزات مورد نیاز پالایشگاه اصفهان در بخش خودکفایی این شرکت تولید شده است که امیدواریم در سال‌های آتی تمام تجهیزات پالایشگاه اصفهان در داخل تولید شود تا ضمن کاهش مصارف ارزی، وابستگی به خارج از کشور به صفر برسد.

این شرکت در سایه عنایت به منویات مقام معظم رهبری در پیشبرد اقتصاد مقاومتی، علیرغم اعمال تحریم‌های ظالمانه استکبار جهانی، با کمک متخصصان داخلی، پیچیده‌ترین کاتالیست پالایشی دنیا مربوط به واحدهای بنزین‌سازی را (که تا قبل از این، تولید آن تنها در انحصار دو شرکت بزرگ آمریکایی و فرانسوی بود) تولید کرده و از سال ۱۳۹۴ با راه‌اندازی و بهره‌برداری کامل از مجتمع بنزین‌سازی و تولید متوسط روزانه ۸ میلیون لیتر بنزین یورو ۴ سهم بسزایی در کاهش آلودگی کلانشهر اصفهان و کشور ایفا می‌کند.

در حال حاضر شرکت پالایش نفت اصفهان در راستای برنامه جامع کنترل کیفی هوای اصفهان مشارکت بسیار فعال در کارگروه‌های مرتبط با این برنامه شامل کارگروه سوخت و بهینه‌سازی انرژی، کارگروه حمل و نقل و فرهنگ و جامعه و ... داشته و در جهت اهداف سازمان محیط زیست با تولید بنزین یورو ۴ و حدود ۲ میلیون لیتر گازوئیل یورو ۴ رسالت اساسی زیست محیطی خود را با تمام توان امکانات به منصه ظهور رسانده است. ان‌شاءالله در

مهم‌ترین اهداف این طرح چیست؟

از اهداف عالی و بلندمدت این روند، ارتقای ضریب ایمنی و پدافند غیرعامل در کنار بهینه‌سازی و افزایش بهره‌وری سایر واحدهای یوتیلیتی از جمله برج‌های خنک‌کننده و بازیافت آب است.

اجرای این طرح توجیه فنی دارد؟

این طرح توجیه اقتصادی قابل توجهی دارد به طوری که می‌توان گفت در کمترین زمان ممکن، شاهد بازگشت سرمایه طرح بوده‌ایم.

دیگر پروژه‌ها و فعالیت‌هایی که در مجموعه پالایشگاه اصفهان در آینده انجام می‌شود، چیست؟

اجرای طرح جامع بهینه‌سازی و بهبود فرآیند بر اساس الزامات زیست‌محیطی و قانونی به منظور ارتقاء کمی و کیفی محصولات تولیدی و مطابق با استانداردهای جهانی (یورو ۴ و یورو ۵) و سازگار با محیط زیست در دستور کار شرکت پالایش نفت اصفهان قرار گرفته است.

این طرح به دلیل برخورداری از توجیهات فنی و اقتصادی قوی و همچنین تاثیرگذاری در تأمین کل فرآورده‌های نفتی مورد نیاز کشور به ویژه بنزین، جزو طرح‌های اولویت‌دار در نظام اجرایی کشور شناخته شده است.

این طرح در سال ۱۳۸۶ با همکاری شرکت‌های خارجی شروع شد اما به دلیل مشکلات ناشی از تأمین منابع مالی از سال ۱۳۸۷ با رکود و تعلیق

اجرای طرح جامع

بهینه‌سازی و

بهبود فرآیند بر

اساس الزامات

زیست‌محیطی و

قانونی به منظور

ارتقاء کمی و

کیفی محصولات

تولیدی و مطابق با

استانداردهای جهانی

(یورو ۴ و یورو ۵)

و سازگار با محیط

زیست در دستور کار

شرکت پالایش نفت

اصفهان قرار گرفته

است.

کشور و خصوصاً در صنعت همواره یکی از دغدغه‌های مدیران و صنعتگران بوده است. همه این‌ها، شرکت پالایش نفت اصفهان را بر آن داشته است که در مورد پروژه‌های مربوط به آب، محیط زیست، ایمنی و پدافند غیرعامل نگاه ویژه‌ای داشته باشد.

پروژه استفاده از سامانه گندزدایی پیشرفته مولتی اکسیدان بکو در واحد اسمز معکوس با همکاری مجدانه واحدهای پژوهش، مهندسی و آب و برق و بخار و توسط شرکت بهین آب‌زنده رود در راستای نیل به اهداف فوق مطرح شد. سامانه بکو با بهره‌گیری از دانش مدرن الکتروشمی، طی فرآیند کنترل شده الکترولیز محلول آبی نمک طعام، ماده‌ای منحصر به فرد تولید می‌کند که حاوی چندین ماده مؤثر گندزدا از جمله ازن، آب اکسیژنه، دی اکسید کلر، اسید هیپوکلرو، هیپوکلریت سدیم، اکسیژن و کلر محلول است.

تولید محلول مولتی اکسیدان در این سامانه به صورت تمام اتوماتیک انجام شده و نیاز اپراتوری آن تخلیه نمک طعام به مخزن مربوطه است. از طرفی ماده اولیه مورد نیاز این سامانه نمک طعام بوده که هیچ مشکلی بابت ایمنی در حمل، انبارش و استفاده نداشته، بسیار ارزان بوده و تأمین آن به راحتی در داخل کشور انجام می‌شود. نتایج پروژه پژوهشی انجام شده نشان داد که این سامانه به لحاظ کارکرد بی‌دردسر و از نظر اپراتوری ساده و ایمن است. همچنین آزمایش‌های کیفی آب حاکی از تأثیر مثبت محلول مولتی اکسیدان بر بهبود پارامترهای بیولوژیکی، فیزیکی و شیمیایی آب در واحد اسمز معکوس و تأمین ملزومات کیفی آن مطابق استانداردهای بهره‌برداری است. در نهایت با تأیید واحدهای عملیات در خصوص بهره‌برداری، مهندسی پالایش در خصوص کیفیت مناسب گندزدایی و تأثیر مثبت بر افزایش راندمان تولید و کاهش هزینه‌های بهره‌برداری و نگهداری واحد سامانه بکو تحویل نهایی شده و در مدار بهره‌برداری قرار گرفته است.

نقش پالایشگاه‌های خصوصی در اقتصاد کشور و به‌ویژه بحث اقتصاد مقاومتی را تا چه اندازه مؤثر می‌داند؟

باتوجه به جایگاه شرکت‌های پالایشی در تأمین سوخت و انرژی مورد نیاز کشور، صادرات فرآورده‌های نفتی و تأمین منابع ارزی (که بخش عمده‌ای از آن نیز به صندوق توسعه ملی تخصیص داده می‌شود) به‌نوعی می‌توان آنها را یکی از موتورهای محرکه اقتصاد کشور برای سایر بخش‌ها محسوب کرد و این خود اهمیت و جایگاه ویژه صنعت پالایش نفت را در بحث اقتصاد مقاومتی نشان می‌دهد. خودکفایی‌های صورت گرفته در نتیجه تلاش کارکنان خدمت شرکت پالایش نفت اصفهان، علاوه بر مباحث ملی، از خروج ارز ممانعت به عمل آورده و باعث بی اثر شدن تحریم‌های دشمنان شده است. نمونه بارز این موضوع تولید استراتژیک‌ترین کاتالیست صنعت پالایش نفت توسط متخصصان داخلی و با حمایت‌های همه‌جانبه شرکت پالایش نفت اصفهان می‌باشد؛ کاتالیستی که تا پیش از این، تنها دو کشور در جهان انحصار آن را در اختیار داشتند. تولید بنزین و گازوئیل یورو ۴ و همچنین خودکفایی ۷۰ درصدی در تجهیزات مورد نیاز شرکت از دیگر نمونه‌های فعالیت در راستای خودکفایی تلقی می‌شود که در پاسخ به سؤال اول مطرح شد.

ما معتقدیم باید قوانین مالیاتی از جمله قانون مالیات بر ارزش افزوده به عنوان عامل باز دارنده اساسی در فرآیند کسب و کار شرکت‌های پالایشی اصلاح شود.

آیا حمایت‌های دولت از پالایشگاه‌های خصوصی رضایت‌بخش است؟ چه درخواست‌هایی از دولت به عنوان مجموعه‌های بخش خصوصی دارید؟

کمک دولت به پروژه‌های بزرگ بهینه‌سازی محصولات با توجه به الزامات زیست‌محیطی از طریق تخصیص بخشی از منابع حاصل از فروش فرآورده‌ها به اجرای این پروژه‌ها با توجه به هزینه‌های بسیار بالای این نوع پروژه‌ها و همچنین با عنایت به بررسی بودن پالایشگاه‌ها، منابع مالی آنها بیشتر صرف تقسیم سود سهامداران می‌شود، بنابراین بدون حمایت دولت تأمین هزینه‌های سنگین این پروژه‌ها میسر نخواهد شد. ما معتقدیم باید قوانین مالیاتی از جمله قانون مالیات بر ارزش افزوده به عنوان عامل باز دارنده اساسی در فرآیند کسب و کار شرکت‌های پالایشی اصلاح شود. همچنین، ضوابط و قوانین مربوط به پالایشگاه‌ها در مورد عوارض آلاینده‌گی باید شفاف و منطبق بر واقعیت‌ها باشد. در صورتی که یک شرکت پالایشی آلاینده معرفی شود، این عوارض از آن شرکت اخذ شود، نه اینکه به صرف پالایشگاه بودن پرداخت این عوارض برایشان الزامی باشد و همچنین اگر شرکتی براساس قوانین، آلاینده تشخیص داده شد و موظف به پرداخت عوارض مربوطه شود، درآمد حاصله از این عوارض به‌جای ایجاد منبع درآمد برای شهرداری‌ها، به‌صورت واقعی صرف رفع آلاینده‌ها و آلودگی شود.

ناخواسته مواجه شد به جهت تأمین فایناس طرح، باتوجه به اهمیت اجرای آن در زمینه خودکفایی کشور در تولید بنزین، کاهش چشمگیر آلاینده‌های زیست‌محیطی و همچنین دستیابی پالایشگاه به سود آوری تلاش‌های زیادی صورت گرفت، اما به دلیل وجود تحریم‌های بین‌المللی امکان جذب سرمایه‌گذاری برای اجرای کامل طرح میسر نشد. تنها بخشی از طرح با استفاده از منابع داخلی پالایشگاه در اواخر سال ۹۳ شروع شد.

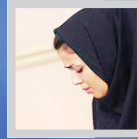
از آنجایی که اهداف اصلی طرح بهینه‌سازی فقط با اجرای کامل طرح محقق می‌شود لذا پیگیری‌ها، برای تأمین منابع مالی طرح ادامه یافت تا اینکه بعد از رفع تحریم‌های بین‌المللی، مذاکرات با شرکت دایلم برای تأمین فاینانس واحدهای باقی‌مانده طرح به مبلغ دو میلیارد دلار از طریق بانک‌های کره‌ای منتج به نتیجه شد.

توافقنامه انجام کار به صورت EPC مشروط به تأمین فاینانس در تیر ۹۴ امضاء و مبادله شد. علاوه بر آن اقدامات لازم به منظور سرعت بخشیدن به فرآیند نهایی‌سازی قرارداد تجاری و همچنین شرایط فاینانس به موازات در حال انجام است و پیش‌بینی می‌شود تا خردادماه سال ۱۳۹۶ و پس از تأمین فاینانس توسط بانک‌های کره‌ای قرارداد فی‌مابین مؤثر شده و شرایط برای شروع مجدد طرح فراهم شود.

همکاری دولت به ویژه وزارت اقتصاد و دارایی در صدور ضمانت‌نامه دولتی در این زمینه راهگشا بوده و می‌تواند راه را برای سرعت بخشیدن به شروع مجدد پروژه هموار سازد.

چشم‌انداز صادرات گاز ایران نگرانی‌ها و امیدها

ساناز رضایی
مترجم

انرژی یکی از شاخص‌های مهم در دنیای امروز است و هر کشور دارای بیشترین ذخایر انرژی از جمله نفت و گاز می‌تواند نقش تعیین کننده‌ای در معادلات منطقه‌ای و بین‌المللی بازی کند. در این میان ایران با داشتن ذخایر نفتی و گاز طبیعی قابل توجه جایگاه ویژه‌ای چه در عرصه منطقه‌ای و چه بین‌المللی دارد.

ایران با داشتن میدان‌های گازی گسترده رتبه دوم میدان‌های گازی جهان از لحاظ حجم گاز طبیعی جای داده شده در خود، را دارد. اما تا سال ۲۰۰۷ هنوز بالغ بر ۶۲ درصد میادین گازی ایران به صورت بکر و دست نخورده باقی مانده بود با این حال از آن سال تاکنون با وجود اینکه تحریم‌های اعمالی علیه ایران تا حدودی دست این کشور را بسته بود اما اقدامات بسیاری برای اکتشاف، سرمایه گذاری و بهره برداری در میادین گازی و نفتی ایران با همکاری کشورهای دیگر از جمله کشورهای اروپایی به خصوص پس از لغو تحریم‌های هسته‌ای ایران در پی توافق ایران و ۵+۱ انجام شده است.

ناشی از افزایش تولید گاز ایران چشمگیر است. از طرف دیگر، ایران توانسته است تاکنون بیش از ۹۰ درصد خانوارهای کشور را با گاز تأمین کند و طی دو سال آینده احتمالاً کل خانوارهای ایرانی از نعمت گاز برخوردار خواهند شد. این بخش، بیش از نیمی از کل

سوخت مایع در نیروگاه‌ها را به صفر نزدیک کند، احتمالاً میزان صادرات گازوئیل و نفت کوره کشور به ۶۰۰ هزار بشکه در روز هم برسد. بدین ترتیب، اگرچه صادرات مستقیم گاز ایران در سال گذشته نسبت به سالهای قبل ثابت مانده، اما درآمدهای غیرمستقیم

ایران در سال گذشته ۲۵ میلیارد متر مکعب بر تولید گاز خود از میدان پارس جنوبی افزود و تولید از این میدان مشترک با قطر را به ۱۵۵ میلیارد متر مکعب رساند. تولید عملی گاز ایران از این مخزن در سال ۹۲ حدود ۸۷ میلیارد متر مکعب بود.

البته ارقام مذکور، تولید عملی گاز را نشان می‌دهد، اما ظرفیت تولید گاز در پایان سال گذشته از پارس جنوبی به ۴۹۵ میلیون متر مکعب در روز رسیده و با بهره برداری کامل از فازهای ۱۷-۲۱ در تابستان سال جاری به ۵۴۰ میلیون متر مکعب نیز خواهد رسید که تقریباً برابر با ظرفیت تولید گاز قطر خواهد بود. بدین ترتیب تولید کل گاز ایران (با احتساب تزریق به میادین نفتی و فلیرینگ) در سال گذشته به ۲۸۵ میلیارد متر مکعب رسیده است. این رقم با تکمیل فاز ۲۴ پارس جنوبی (به جز فاز ۱۱ که هنوز تکلیف آن مشخص نشده است) به سالانه ۳۶۰ تا ۳۷۰ میلیارد متر مکعب بالغ خواهد شد.

نتیجه افزایش چشمگیر گاز ایران، در حله اول کاهش ۲.۵ برابری مصرف سوخت‌های مایع در بخش نیروگاهی بوده است. ایران در سال گذشته توانست روزانه ۴۵۰ هزار بشکه نفت کوره و گازوئیل مازاد خود را صادر کند. اگر ایران بتواند در سال جاری مصرف

هم اکنون سالانه کمتر از ۳۰ میلیارد متر مکعب گاز به میادین کهنه نفتی خود که سالانه با افت تولید طبیعی ۸ تا ۱۲ درصدی مواجه هستند تزریق می‌کند. اما با تزریق بیشتر گاز می‌تواند میزان افت تولید را کاهش دهد. همین گاز تزریقی نیز در آینده قابل بهره برداری است.

اما اینکه ایران بتواند به صادرکننده مطمئن گاز در طولانی مدت تبدیل شود، جای نگرانی است.

در درجه اول سالانه بیش از ۲۰ میلیارد متر مکعب گاز ایران در فلیرینگ، روند انتقال و توزیع تلف می‌شود. همچنین رشد مصرف داخلی گاز در ایران بسیار بالاست و طی سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۶ بیش از سه برابر شده است.

اگر رشد مصرف داخلی به همین منوال پیش رود، ایران احتمالاً با کمبود گاز مواجه شود.

از سوی دیگر، پارس جنوبی قرار است تا پنج سال آینده با افت طبیعی فشار مواجه شود و تولید آن شاید تا ۴۰ درصد نیز کاهش یابد. ایران در نظر دارد با جایگزینی دکلهای تولید کنونی با دکلهایی ۱۰ برابر سنگین تر که بتوانند دو تا سه کمپرسور را حمل کنند، بخشی از کاهش تولید را جبران کند، اما شکی نیست که میزان تولید باز هم احتمالاً تا ۱۰ درصد کاهش خواهد یافت.

البته ایران در نظر دارد ۴۹ میدان نفت و گاز خود را بر اساس مدل جدید قراردادهای نفتی به شرکتهای خارجی واگذار کند، اما هنوز مشکلات قانونی داخلی و تحریمهای خارجی پیش پای آغاز مناقصه‌هاست.

اگر ایران بتواند در پنج سال آینده این میادین را به سرانجام برساند، در آینده شاید بتواند تولید گاز خود را ثابت نگه دارد، حتی افزایش نیز بدهد. اما باز هم بدون لگام زدن به رشد چشمگیر مصرف داخلی گاز در کشور، باز هم تبدیل ایران به صادرکننده دائمی گاز در دراز مدت در هاله‌ای از ابهام باقی می‌ماند.

دالفا خاتین اوغلو، کارشناس انرژی نشریه تخصصی Natural Gas World و مدیر اخبار ایران بخش انگلیسی خبرگزاری ترند

گاز شیرین ایران را مصرف می‌کند و رشدی چشمگیر در افزایش مصرف گاز کشور داشته است.

ایران در سه ماهه آخر سال گذشته تقریباً واردات گاز از ترکمنستان را به صفر رساند. سال ۹۴ ایران بیش از ۹ میلیارد متر مکعب واردات گاز از ترکمنستان داشت، اما ژانویه سال جاری عشق آباد صادرات گاز به ایران را به خاطر بدهی متوقف کرد.

ایران برنامه ریزی کرده است تا پنج سال آینده حداقل ۶۰ میلیارد متر مکعب صادرات گاز داشته باشد که چندان بلندپروازانه نیست. ایران هم اکنون سالانه نزدیک ۱۰ میلیارد متر مکعب صادرات گاز به ترکیه و جمهوری آذربایجان و ارمنستان (در قالب تهاتر با برق) دارد. از سوی دیگر قرار داد صادرات سالانه ۱۸ میلیارد متر مکعب گاز به بغداد و بصره، همچنین ۱۰ میلیارد متر مکعب گاز به عمان نیز امضا شده است که تا پنج سال آینده می‌تواند عملیاتی شود و قراردادهای جدیدی نیز در این دوره زمانی می‌تواند اجرا شود. ایران قرارداد صادرات سالانه ۸ میلیارد متر مکعب گاز به پاکستان را نیز دارد که به رغم مسکوت ماندن این قرارداد، پاکستان می‌تواند طی سالهای آینده آن را اجرایی کند.

اما اگر حتی بخشی از قراردادهای موجود اجرایی شود، ایران می‌تواند مازاد گاز خود را به مخازن نفتی تزریق کند و تولید نفت خود را افزایش دهد. ایران

اعضای نظام مشارکت گروه مینا در شرکت پالایش نفت اصفهان

می‌نمایند. همچنین در این سازمان‌ها کارکنان دارای مدل ذهنی باز بوده و از کار تیمی، خلاقیت و نوآوری، برای پاسخ دهی سریع به چالش‌هایی که با آن روبرو می‌شوند، استفاده می‌کنند. فرشته مشهدی افزود: توانمند نمودن کارکنان برای بهره‌مندی از نوآوری در محصولات، فرآیندها، بازاریابی،

اعضای تیم نظام مشارکت شرکت ساخت تجهیزات سپاهان (گروه مینا) به منظور کسب تجارب، ضمن بازدید از شرکت پالایش نفت اصفهان با دبیر و تعدادی از اعضای نظام مشارکت این شرکت دیدار داشتند.

به گزارش "پالایش" اعضای تیم نظام مشارکت شرکت ساخت تجهیزات سپاهان (گروه مینا) به منظور کسب تجارب، ضمن بازدید از شرکت پالایش نفت اصفهان با دبیر و تعدادی از اعضای نظام مشارکت این شرکت دیدار داشتند.

دبیر نظام پیشنهادهای شرکت پالایش نفت اصفهان در نشست دوسویه، الگوی سازمانی در یک سازمان متعالی را تبیین نمود و گفت: اینگونه سازمان‌ها در راستای همسو شدن اهداف شخصی و تیمی و توانمند ساختن کارکنان برای استفاده از تمام توانشان در محیط واقعی شرکت تلاش

ساختار سازمانی و مدل‌های کسب و کار مشارکت فعال کارکنان در بازنگری، بهبود و بهینه نمودن مستمر و نیز افزایش کارایی و اثر بخشی فرآیندهای سازمان از ویژگی‌های یک سازمان متعالی است. وی ساختار نظام مشارکت شرکت پالایش نفت اصفهان را ترسیم نموده و اظهار داشت: این نظام شامل رئیس شورای مشارکت و اعضای شورا در قالب ۸ سمت (از بین مدیران شرکت) و ۶ نفر (از بین کارشناسان شرکت) می‌باشد که از بین این ۱۴ نفر یک نفر به عنوان دبیر نظام پیشنهادهای تعیین می‌گردد. مشهدی با بیان اینکه در نظام پیشنهادهای شرکت پالایش نفت اصفهان ۲۶ تیم تخصصی فعالیت می‌کنند، تصریح نمود: مسئولیت ارجاع برای کارشناسی، تأیید نهایی و پیگیری در خصوص تعیین تکلیف پیشنهادهای بر عهده دبیر تیم تخصصی مربوطه است.

برگزاری دوره‌های تخصصی پدافند غیرعامل در پالایشگاه نفت بندرعباس

در پالایشگاه نیز افزود: این تیم در راستای طرح‌های واکنش سریع در شرایط اضطراری و همچنین مدیریت بحران و با هدف افزایش توان مقابله‌ای کارکنان، پیشگیری از بروز حوادث و بالا بردن توان تصمیم‌گیری مدیران در راستای الزامات

پدافند غیرعامل و مدیریت بحران و با رسالت حفظ پایداری و کاهش آسیب پذیری تشکیل شده است. رئیس اداره آموزش و تجهیز نیروی انسانی شرکت پالایش نفت بندرعباس گفت: این دوره آموزشی پس از نیازسنجی لازم با هدف ارتقاء دانش تخصصی این تیم و مسئولیت‌هایی که باید در زمان بحران و شرایط اضطراری بر عهده داشته باشند به مدت ۲ روز برگزار شد.

دوره‌های آموزش تخصصی پدافند غیرعامل و مدیریت بحران ویژه کارکنان و مدیران شرکت پالایش نفت بندرعباس برگزار شد.

به گزارش "پالایش" این دوره‌های آموزشی که ویژه اعضای تیم واکنش سریع در شرایط اضطراری پالایشگاه نفت بندرعباس و همچنین کارکنان پالایشگاه برگزار شد شامل بررسی تهدیدات استان هرمزگان برای مدیران و روسای واحدها و فرماندهی حوادث (ICS) سیستم فرماندهی حادثه) برای سرگروه‌ها و اعضای تیم واکنش سریع در شرایط اضطراری و کلیات پدافند غیرعامل و مدیریت بحران بود. رئیس اداره آموزش و تجهیز نیروی انسانی شرکت پالایش نفت بندرعباس گفت: یکی از اصول اساسی نهادینه کردن فرهنگ پدافند غیرعامل و مدیریت بحران آموزش است که نقش بسیار مهمی در پیشگیری و کاهش آسیب پذیری در سازمان ایفا می‌کند و در همین راستا این دوره آموزشی برگزار شد.

مهندس فضلی در رابطه با تشکیل تیم واکنش سریع در شرایط اضطراری

تولید انواع روغن با برند اختصاصی شرکت پالایش نفت تبریز

از نفت گاز با ظرفیت ۳۰ هزار بشکه در روز در اسفند ماه سال جاری خبر داد و اظهار داشت: با انجام این طرح محصول نفت گاز که ۴۰ درصد فرآورده‌های تولیدی این شرکت می‌باشد با استاندارد یورو ۴ و ۵ به بازار عرضه خواهد شد. آقابگلو همچنین به برنامه پالایشگاه تبریز مبنی

معاون عملیات شرکت پالایش نفت تبریز از امکان تولید انواع روغن با ظرفیت ۳۰ الی ۴۰ هزار تن در سال با بهره برداری از واحد اختلاط روغن این پالایشگاه در اواخر نیمه اول سال جاری خبر داد. به گزارش "پالایش" علیرضا آقابگلو در حاشیه بیست و دومین نمایشگاه بین المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی، با بیان اینکه هزینه این طرح ۱۵ میلیون یورو است، افزود: بر اساس استراتژی این شرکت در خصوص تنوع بخشی در حوزه محصولات تولیدی، تکمیل زنجیره تولید انواع روغن موتور دیزل و بنزینی تک گریدی و چند گریدی و تولید روغن‌های صنعتی با برند پالایشگاه تبریز میسر می‌شود.

وی همچنین از بهره برداری از واحد گوگردزایی

بر اتمام نصب و راه اندازی تجهیزات پایش آنلاین زیست محیطی با هزینه بالغ بر ۷ میلیارد تومان در مهر ماه سال جاری اشاره کرد و گفت: این طرح شامل آنالیزهای زیست محیطی نصب شده بر روی دودکش کوره‌ها و بویلرها، ایستگاه‌های ثابت و پرتابل هوای محیطی اطراف شرکت و ایستگاه هواشناسی ثابت است که با اجرایی شدن طرح قادر خواهیم بود شرایط احتراقی کوره‌ها و بویلرها از نظر مطابقت با شاخص‌های زیست محیطی و شرایط هوای محیطی در مقایسه با استاندارد هوای پاک را به صورت آنلاین در مرکز پایش شرکت مانیتورینگ نماییم و تمامی اطلاعات به صورت آنلاین و همزمان به اداره کل محیط زیست استان نیز ارسال می‌شود.

آشناسانان شرکت پالایش نفت تهران به سیستم pass تجهیز می شوند

همکاری امضا کرد. همچنین این شرکت در زمینه ساخت موتور کمپرسور C-251 و همچنین ولوهای کمپرسور با شرکت های تراش دقیق فلزات صانع و شرکت heorbiger پارس قرارداد امضا کرد.

امضای قرارداد همکاری شرکت پالایش نفت تهران با شرکت پتکو برای ساخت یک دستگاه پمپ سانتریفیوژ 2p-411

در حاشیه بیست و دومین نمایشگاه بین المللی نفت، گاز و پتروشیمی شرکت پالایش نفت تهران با هدف افزایش ضریب اطمینان عملکرد واحدهای بهره برداری در راستای استمرار تولید قرار داد ساخت یک دستگاه پمپ سانتریفیوژ 2p-411 با شرکت پتکو را به امضا رساند.

در حاشیه بیست و دومین نمایشگاه نفت، گاز و پتروشیمی، به منظور ارتقای ضریب ایمنی و در راستای تجهیز اداره hse با امضای قراردادی با شرکت ایمن تیار از این پس آتش نشانان شرکت پالایش نفت تهران به سیستم pass مجهز خواهند شد.

امضای قرارداد شرکت پالایش نفت تهران با ۳ شرکت داخلی در زمینه تأمین قطعات و تجهیزات

در حاشیه بیست و دومین نمایشگاه بین المللی نفت، گاز و پتروشیمی، شرکت پالایش نفت تهران به منظور خرید یک دستگاه خودرو آتشنشانی بالابر امداد و نجات و یک دستگاه خودرو آتش نشانی چند منظوره با شرکت پایا لئو قرار داد

تقدیر از شرکت پالایش نفت لاوان در نخستین جایزه ملی مسوولیت اجتماعی بنگاه های اقتصادی

و روش های خلاقانه و نو در پیشبرد اهداف تجاری خود بوده است که پس از بررسی و ارزیابی توسط کمیته داوران، شرکت پالایش نفت لاوان لوح تقدیر جایزه مسوولیت اجتماعی بنگاه های اقتصادی کشور را کسب کرد.

شرکت پالایش نفت لاوان با گذر موفقیت آمیز از مصاحبه میدانی و بررسی مستندات و مصادیق ارسالی از میان ۱۶۳ بنگاه اقتصادی دیگر که طی فرایندی هفت ماهه و با همکاری شبکه مسوولیت اجتماعی اتحادیه اروپا صورت پذیرفت، به جمع ۵۰ بنگاه اقتصادی کشور پیوست که شایسته این لوح شدند و در سطح وزارت نفت تنها سه شرکت موفق به اخذ این لوح گردیدند.

اهداف اصلی برگزاری همایش جایزه ملی مسوولیت اجتماعی بنگاه های اقتصادی، ایجاد بستری لازم برای ارتقای سطح و بهبود کیفیت خدمات بنگاه های اقتصادی به ذینفعان داخلی در بنگاه اقتصادی، مشتریان و جامعه عنوان شد.

خارجی و نهادهای بین المللی، تبادل اطلاعات و هم فکری به منظور مشخص کردن چالش ها و ریسک های اجتماعی و زیست محیطی بنگاه ها، فراهم کردن زمینه حرکت شرکت های ایرانی به سمت تدوین گزارش های مسوولیت اجتماعی، ارائه تجارب بنگاه های اقتصادی در مسوولیت اجتماعی، تقویت همکاری بین بخشی میان بنگاه های اقتصادی و سازمان های مردم نهاد با هدف کاهش چالش های اجتماعی و زیست محیطی، فراهم کردن استفاده بنگاه ها از بستر فرهنگی و اجتماعی کشور

نخستین دوره جایزه مسوولیت اجتماعی با حضور نمایندگان مجلس شورای اسلامی، مسئولین کشوری و نماینده شبکه مسوولیت اجتماعی اروپا برگزار و لوح تقدیر این رویداد به شرکت پالایش نفت لاوان تعلق گرفت.

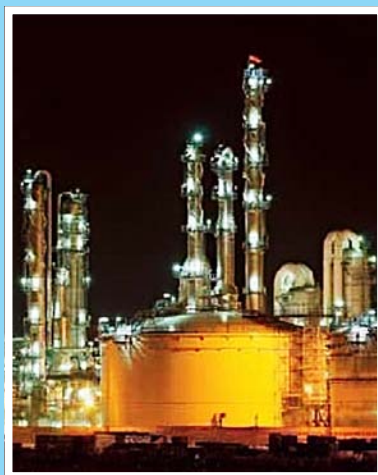
به گزارش "پالایش" شرکت پالایش نفت لاوان با بررسی و ممیزی دبیرخانه اولین جایزه ملی مسوولیت اجتماعی بنگاه های اقتصادی در حوزه های پنجگانه رهبری و فرایندهای درون سازمانی، بازار و صنعت، محیط کار کارکنان، محیط زیست، جامعه و کشور و با توجه به یکپارچگی در بخش های مختلف و رعایت استانداردها و فعالیت رو به بلوغ، واجد شرایط دریافت لوح این جایزه شناخته شد.

هدف این رویداد معرفی مسوولیت اجتماعی شرکتی و تبیین اهمیت آن، ایجاد تحول در نظام مدیریتی سازمان ها، تقویت و توسعه روابط سرمایه گذاران، اعضای هیئت مدیره و سایر ذینفعان، بهبود فضای کسب و کار کشور از دید سرمایه گذاران

پالایشگاه شیراز موفق به دریافت مجوز فعالیت با نام پتزاز گردید

مجوز فعالیت صادر و این شرکت مکلف است ۳۵ درصد از پمپ بنزین های استان فارس و ۲۰ درصد جایگاه های دیگر در سطح کشور را تحت پوشش و فرآورده ها جهت مصرف در اختیار جایگاه های تحت نظر برند قرار گیرد.

مهندس شمس الدینی در ادامه بیان نمود این مجموعه با خرید ۳۸ نازل در سه شهر استان فارس در مرحله اول و برنامه ریزی جهت تحت پوشش قرار دادن حد نصاب ظرفیت های لازم تصمیم دارد، موضوع تکمیل چرخه تولید و توزیع و تحویل به مصرف کننده را در دستور کار قرار داده و بنزین و نفت گاز با استانداردهای وزارت نفت به صورت مستقیم تحویل مشتریان نماید.

پالایشگاه شیراز موفق به دریافت مجوز فعالیت در قالب شرکت های زنجیره ای توزیع فرآورده های نفتی با نام پتزاز گردید.

به گزارش "پالایش"، در راستای بهینه سازی تولید و تکمیل چرخه تولید تا فروش، شرکت پالایش نفت شیراز موفق به دریافت مجوز فعالیت در قالب شرکت های زنجیره ای توزیع فرآورده های نفتی با نام پتزاز شده و با توجه به خرید جایگاه های پمپ بنزین و نفت گاز، محصولات این مجموعه با عنوان پتزازو به صورت انحصاری در استان فارس و استانهای مجاور توزیع خواهد شد.

مدیر عامل شرکت پالایش نفت شیراز گفت با توجه به بررسی های انجام شده توسط شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران و دریافت حد نصاب لازم،

ستاره خلیج فارس چطور شروع شد؟ چگونه تمام شد؟

پالایشگاه استراتژیک «ستاره خلیج فارس» در روز ملی «خلیج فارس» و همزمان با روز «پاسدار» توسط رئیس‌جمهور روحانی افتتاح شد تا ایران از این هفته دیگر نیازی به واردات بنزین نداشته باشد. پالایشگاهی که فاز اولش از دیروز روند تولید روزانه ۱۲ میلیون لیتر بنزین را آغاز کرده است. پالایشگاه «ستاره خلیج فارس» قرار است به تنهایی به اندازه ۵۵ درصد بنزینی که هم‌اکنون در کشور تولید می‌شود را تولید کند. ۹ پالایشگاه فعلی کشور مجموعاً حدود ۶۵ میلیون لیتر در روز بنزین روانه بازار می‌کنند در حالی که پالایشگاه «ستاره خلیج فارس» به تنهایی و بعد از تکمیل سه فازش ۳۶ میلیون لیتر در روز بنزین تولید خواهد کرد؛ بنزینی با کیفیت یورو چهار. پالایشگاه میعانات گازی «ستاره خلیج فارس» چرا ساخته شد؟ چه مرحله‌ای را طی کرد تا فاز اول آن با ظرفیت تولید بنزین روزانه ۱۲ میلیون لیتر، دیروز افتتاح شود؟ کدام شرکت‌ها، ساخت پالایشگاه را آغاز کردند؟ تحریم چطور جلوی «ستاره خلیج فارس» ایستاد؟ ایرانی‌ها چگونه با آن توانمند شدند؟ پروژه دقیقاً در چه زمانی شکل گرفت؟ وقتی تحولات آن را تشریح کنیم، آینده شفاف‌تر می‌شود. از فضای انتخابات خارج شوید. عینک‌های جنای را بیرون بیاورید و این گزارش را تا پایان بخوانید. سیزده سال به عقب می‌رویم.

رضازندی

روزنامه‌نگار و تحلیلگر نفتی

پروژه «ستاره خلیج فارس» چه زمانی آغاز شد؟

سال ۱۳۸۳ بود. گاز سه فاز جنوبی در حال استخراج بود. بعد از فازهای ۲، ۳ و ۴ فازهای ۵ و ۴ هم در نوبت افتتاح قرار گرفته بود. از هر دو فاز پارس جنوبی روزانه ۵۰ میلیون متر مکعب گاز طبیعی و بین ۷۵ تا ۸۰ هزار بشکه در روز میعانات گازی تولید می‌شود. هر چند میعانات گازی قیمتی معادل نفت دارد اما فقط باید در پالایشگاه‌هایی مصرف

جنوبی قابل تعریف بود. از آنجا که سیاست کاهش خام فروشی هم جزو سیاست‌های کلی کشور شده بود، ایده ساخت یک پالایشگاه بزرگ میعانات گازی با ظرفیت ۳۶۰ هزار بشکه در روز در وزارت نفت عملیاتی شد. در آن زمان، محمدرضا نعمت‌زاده، مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش و بیژن زنگنه، وزیر نفت بود. این پروژه بزرگ، ابتدا به عنوان یکی از طرح‌های زیرمجموعه شرکت ملی مهندسی ساختمان نفت تعریف شد. شرکتی از شرکت‌های

شود که برای پالایش این هیدروکربور مایع ساخته شده است. تولید میعانات گازی مانند نفت نیست که بتوان به وقت ضرورت، کاهش داد. اگر تولید میعانات گازی کاهش یابد تولید گاز هم کاهش خواهد یافت و این برای ایرانی که مصرف بزرگ گاز داشت و در زمستان‌ها محتاج گاز ترکمستان شده بود قابل تحمل نبود. پس باید فکری برای صادرات یا مصرف میعانات گازی در داخل کشور می‌شد. خاصه اینکه بیش از ۲۰ فاز دیگر برای توسعه میدان گازی پارس

تابعه وزارت نفت. حاج رسولی‌ها، به عنوان مجری طرح منصوب و با آغاز مطالعات اولیه و طراحی پایه، پروژه ساخت بزرگ‌ترین پالایشگاه میعانات گازی در محل فعلی پالایشگاه، رسماً در دستور کار قرار گرفت.

ستاره خلیج فارس را چه شرکت‌هایی طراحی کردند؟ چقدر پول قرار بود ساخته شود؟

شرکت ملی مهندسی ساختمان نفت، به عنوان کارفرما، طراحی پالایشگاه بزرگ میعانات گازی را به یک شرکت هندی و یک شرکت ایرانی سپرد. شرکت ETL هند و شرکت طراحی ساختمان نفت (زیر مجموعه وزارت نفت) مسئولیت طراحی پالایشگاه میعانات گازی را بر عهده گرفتند. همزمان با ادامه طراحی‌ها دانش فنی آن نیز خریداری شد. به دی‌ماه ۸۵ رسیدیم. در آن مقطع قرار بر این شد که پالایشگاه‌های ایران به صورت شرکتی اداره شوند. این دستورالعمل شامل پروژه پالایشگاهی ستاره خلیج فارس هم شد. بنابراین «شرکت ستاره خلیج فارس» در دی‌ماه ۱۳۸۵ تشکیل شد. ۴۰ درصد سهام این شرکت را شرکت ملی پالایش و پخش ایران در اختیار گرفت. ۵۰ درصد سهام آن به شرکت اندونزیایی SPC و ۱۰ درصد هم به صندوق بازنشستگی صنعت نفت واگذار شد. نکته جالب اینکه نام شرکت پالایشگاهی ستاره خلیج فارس نیز از یکی از کلمات شرکت اندونزیایی الهام گرفته شد (Star) تا این مرحله مطالعات اولیه پروژه انجام می‌شود که حدود ۳ درصد از پروژه است.

در اردیبهشت ماه سال ۱۳۸۶ مشارکتی با دو عضو خارجی و دو عضو ایرانی تشکیل می‌شود تا پالایشگاه را به صورت EPC (در این شکل از قرارداد تمام فعالیت‌ها از طراحی پروژه تا خرید اقلام مورد نیاز، نصب، اجرا، پیش‌راه‌اندازی و راه‌اندازی به عهده پیمانکار است). برای شرکت پالایشگاهی ستاره خلیج فارس بسازد. پس قرار می‌شود کنسرسیومی متشکل از شرکت آلمانی «گلدن گروپ»، شرکت ایتالیایی «اسنم‌پروژتی» و شرکت‌های ایرانی «تهران جنوب» و شرکت «مهندسی مشاور بینا» پالایشگاه ستاره خلیج فارس را به صورت EPC Engineering Procurement Construction با مبلغ ۲ میلیارد و ۶۰۰ میلیون یورو در مدت ۴۸ ماه بسازند. از همان اول هم پالایشگاه برای مصرف روزانه ۳۶۰ هزار بشکه میعانات گازی طراحی شده بود.

شرکت‌های آلمانی و ایتالیایی چه زمانی از ایران رفتند؟

فضای بین‌المللی علیه ایران سنگین می‌شود. تیرماه ۱۳۸۷ دو شرکت آلمانی و ایتالیایی تحت تأثیر فشارهای بین‌المللی از پروژه خارج می‌شوند. تا این مرحله مطالعات و طراحی پایه و مهندسی (FEED) پروژه هم انجام شده بود. که حدود ۵ درصد پروژه است. تا اینجا، کل پروژه اعم از ساخت پالایشگاه، آبگیر و خط لوله انتقال میعانات گازی از عسلویه به بندرعباس ۸ درصد (طراحی اولیه و پایه و مهندسی) پیشرفت می‌کند. با مدیریت شرکت‌های «تهران جنوب» و «مهندسی مشاور بینا» کارهای اجرایی شتاب می‌گیرد. زمین پروژه تسطیح و فنس‌ها کشیده می‌شود. ساخت مخازن آغاز و قرارداد ساخت خط لوله انتقال میعانات گازی به اضافه ساخت آبگیر بسته می‌شود.

تا بهمن سال ۸۹، کل پروژه چقدر پیشرفت داشت؟

به سال ۸۸ می‌رسیم. پروژه ساخت پالایشگاه ستاره خلیج فارس با رکود بزرگی مواجه می‌شود. در مقطعی، هیچ پولی به پروژه تزریق نمی‌شود. برخی پیمانکاران داخلی از پروژه خداحافظی می‌کنند. وضعیت رکود تا اواسط سال ۸۹ ادامه می‌یابد. در این زمان، حرکت پروژه آغاز می‌شود. البته بیشتر در بخش انعقاد قراردادهای خرید تجهیزات، ساخت آبگیر و خط لوله. با این همه، کل پروژه ساخت پالایشگاه ستاره خلیج فارس (پالایشگاه، آبگیر و خط لوله) تا بهمن ماه ۱۳۸۹، مجموعاً حدود ۳۸ درصد پیشرفت کرده است. به این ترتیب که ساخت پالایشگاه ۳۱ درصد جلو رفته است و کار ساخت خط لوله انتقال میعانات گازی و آبگیر هر کدام ۸۰ درصد پیش رفته است. نکته مهم اینکه در تعریف اندازه پروژه، ۸۵ درصد آن ساخت پالایشگاه بوده و ۱۵ درصد هم ساخت آبگیر و خط لوله بوده است. تا بهمن ۸۹، ساخت پالایشگاه ۳۱ درصد پیشرفت کرده بود و پروژه‌های ساخت آبگیر و خط لوله هم به پیشرفت ۸۰ درصد رسیده بود. بنابراین، پیشرفت کل پروژه ستاره خلیج فارس تا بهمن ۱۳۸۹، حدود ۳۸ درصد ثبت شده است. مرحوم محمد اسماعیل کراچیان از سال ۱۳۸۵ تا اواسط سال ۱۳۸۹، مدیرعامل شرکت پالایشگاهی ستاره خلیج فارس بود.

قرارگاه خاتم الانبیا چطور وارد پروژه ستاره خلیج فارس شد؟

بهمن ماه سال ۸۹، اعضای هیات‌مدیره شرکت پالایشگاهی ستاره خلیج فارس دور هم جمع

در شهریور ۹۰
کنسرسیوم جدید با
جدیت بیشتر کارش
را ادامه می‌دهد.
برای انجام بهتر
پروژه، کارهای
ساخت پالایشگاه
خرد شده و پیمانکار
جزء گرفته می‌شود.
در اثر تحریم‌ها
تجهیزات اصلی
پالایشگاه امکان
ورود ندارد. کارهای
دیگر اما پیش
می‌رود.

نامردی کره‌ای‌ها!

تحریم‌ها حتی شرکت‌های کره‌ای را هم جلوی ایران قرار داده بود. همان‌هایی که گوشی‌های موبایل و لوازم خانگی‌شان بازار ایران را پر کرده بود. شرکت کره‌ای که قرار بود سیستم‌های کنترلی پالایشگاه را تأمین کند در مقطعی از ارسال تجهیزات خودداری کرد و بعد هم به سختی به ایران فرستاد. شرکت زیمنس آلمان، کمپرسورها را آماده کرده بود اما نمی‌داد. بدون کمپرسور، پالایشگاه امکان راه‌اندازی نداشت. وقتی کار گره خورد، سازندگان پروژه دنبال ساخت کمپرسور توسط چینی‌ها رفته و به چینی‌ها سفارش دادند. برجام که آمد، تحریم‌ها که برداشته شد، کمپرسورهای زیمنس هم وارد کشور شد. پالایشگاه ستاره خلیج فارس دیروز افتتاح شد اما هنوز کمپرسورهای چینی به ایران فرستاده نشده است!

پروژه‌ای که يك میلیارد و ۲۰۰ میلیون یورو کران‌تر تمام شد

پروژه‌ای که قرار بود با ۲ میلیارد و ۶۰۰ میلیون یورو در ۴۸ ماه به اتمام برسد تاکنون ۳ میلیارد و ۷۱۰ میلیون یورو برایش هزینه شده و بیش از ۱۰ سال طول کشیده است. برآورده هم شده است که هزینه فاز اول پالایشگاه ستاره خلیج فارس به ۳ میلیارد و ۸۰۰ میلیون یورو برسد. بخشی از این افزایش هزینه یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون یورویی را تحریم‌های ظالمانه به کشور تحمیل کرده است. کار مهم وزارت خارجه و مجموعه حاکمیت از جمله دولت در به ثمر رساندن برجام و رفع تحریم‌ها در پالایشگاه ستاره خلیج فارس قابل رویت است. چه، اگر تحریم‌ها می‌ماند هم هزینه پروژه افزایش می‌یافت و هم پالایشگاه هنوز به اتمام نرسیده بود. گو اینکه، کمپرسورهای چینی پروژه، هنوز هم وارد کشور نشده است. تزریق ۶۵۰ میلیون یورو از صندوق توسعه ملی به پروژه نیز در کنار پیگیری‌های مستمر وزارت نفت و حل مشکلات پروژه در سطح وزیر از دیگر خدمات دولت به تکمیل پروژه ستاره خلیج فارس بوده است.

چرا «ستاره خلیج فارس» عزت ملی است؟

اگر ادعا می‌شود که ۷۴ درصد پروژه پالایشگاهی ستاره خلیج فارس ایرانی است به این دلیل است که حدود ۷۰ درصد طراحی آن توسط مهندسان ایرانی انجام شده است. جالب است بدانید که ۳۰۰ هزار نقشه برای طراحی پالایشگاه رد و بدل شده است. ۶۰ درصد تجهیزات پالایشگاه ایرانی است و ۱۰۰ درصد ساخت آن توسط شرکت‌های ایرانی انجام شده است. حتی تجهیزات پیچیده هم توسط مهندسان ایرانی نصب شده است. پالایشگاه ستاره خلیج فارس در فاز اول و از دیروز روزانه ۱۲ میلیون لیتر بنزین تولید کرده است. پس از تکمیل سه فاز

رساندن فاز یک پالایشگاه بوده است. بنابراین هزینه‌های جانبی و ساختمان به حداقل می‌رسد. بهمن سال ۹۳، پروژه ستاره خلیج فارس، مشکل مالی پیدا می‌کند.

۶۵۰ میلیون یوروی راهگشا چگونه آمد؟

ششم بهمن ۱۳۹۳، اسحاق جهانگیری، معاون اول دول به بازدید پالایشگاه ستاره خلیج فارس می‌رود. در همان بازدید دستور می‌دهد تا ۶۵۰ میلیون یورو از تسهیلات صندوق توسعه ملی به این پروژه اختصاص یابد. این یک کمک راهگشا بود اما وام صندوق توسعه ملی به شرکت‌های دولتی تعلق نمی‌گرفت. بنابراین ترکیب سهام دادن شرکت پالایشگاهی ستاره خلیج فارس تغییر می‌کند. تاپیکو به عنوان یکی از زیر مجموعه‌های تأمین اجتماعی ۴۹ درصد پروژه را در اختیار می‌گیرد و سهام شرکت سرمایه‌گذاری صندوق بازنشستگی صنعت نفت به ۳۳/۱ (بیش از ۳۳ درصد) می‌رسد. شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی هم به سهم ۱۷/۹ (نزدیک ۱۸ درصد) بسنده می‌کند. به این ترتیب وام ۶۵۰ میلیون یورویی صندوق توسعه ملی به پالایشگاه اختصاص می‌یابد و پروژه جان می‌گیرد. این اقدام دولت برای اتمام پروژه بسیار با اهمیت بود.

می‌شوند و تصمیم می‌گیرند تا قرارگاه خاتم‌الانبیا به اعضای کنسرسیوم ساخت پالایشگاه اضافه شود. قرارگاه خاتم‌الانبیا با یک شرکت به نام «فردست انرژی فلات» وارد پروژه می‌شود. بدین ترتیب، ۹۰ درصد سهام کنسرسیوم ساخت پالایشگاه در اختیار قرارگاه قرار می‌گیرد و شرکت‌های «تهران جنوب» با ۶ درصد سهام و «مهندسی مشاور بینا» با ۴ درصد سهام در کنسرسیوم باقی می‌مانند.

در حقیقت شرکت «فرا دست انرژی فلات» به خاطر دور زدن تحریم‌ها ایجاد می‌شود. به دلیل پیشرفت ۸۰ درصدی خط لوله ۴۰۰ کیلومتری عسلویه به بندر عباس و ساخت آبگیر، شرکت پالایشگاهی ستاره خلیج فارس، این دو بخش پروژه را به کنسرسیوم واگذار نمی‌کند و خودش آن را به اتمام می‌رساند. کنسرسیوم جدید تا نیمه سال ۹۰، سازماندهی لازم را برای انجام پروژه به صورت جدی پیدا نکرده است. پروژه زنده می‌ماند تا به شهریور سال ۱۳۹۰ می‌رسیم. در این ماه، کنسرسیوم جدید با جدیت بیشتر کارش را ادامه می‌دهد. برای انجام بهتر پروژه، کارهای ساخت پالایشگاه خرد شده و پیمانکار جزء گرفته می‌شود. در اثر تحریم‌ها تجهیزات اصلی پالایشگاه امکان ورود ندارد. کارهای دیگر اما پیش می‌رود.

ماجرای کمپرسورهای زیمنس چه بود؟

مرداد ۱۳۹۲، وقتی دولت یازدهم روی کار آمد، پالایشگاه ستاره خلیج فارس به پیشرفت ۵۷ درصد رسیده و خط لوله و آبگیر تمام شده بود. عمده پیشرفت کار در بخش پالایشگاهی، مربوط به اقداماتی نظیر بتن‌ریزی، ساخت کمپ، ساخت مخزن، خاک‌برداری، نصب لوله‌ها و اسکلت‌های فلزی و کارهای مرتبط با فعالیت‌های عمرانی بود تا بتوان تجهیزات را روی آن سوار کرد. در همان زمان بود که شایع شد شرکت آلمانی زیمنس، کمپرسورهای پالایشگاه ستاره خلیج فارس را تحویل نخواهد می‌دهد. تحریم‌ها به اوج رفته بود و بی کمپرسور، پالایشگاه معنایی نداشت. وزیر نفت با استراتژی تمرکز بر روی ساخت پالایشگاه و پرهیز از انجام کارهای جنبی وارد کار شد. می‌گویند زنگنه حداقل هفته‌ای یک جلسه و در مقطعی تا دو جلسه در هفته برای پیشبرد پروژه ستاره خلیج فارس تشکیل داده و اولویتش به اتمام

این پالایشگاه ۳۶ میلیون لیتر بنزین یورو چهار، ۱۴ میلیون لیتر گازوییل یورو چهار، ۴ میلیون لیتر گاز مایع (LPG) و ۳ میلیون لیتر سوخت جت تولید خواهد کرد. جالب است بدانید که تاکنون (پیش از افتتاح) ۱ میلیون و ۴۰۰ هزار لیتر گازوییل مرغوب و ۱ میلیون و ۲۰۰ هزار تن نفت از پالایشگاه ستاره خلیج فارس به کشورهایی نظیر ژاپن، هند و... صادر شده است. راندمان پالایشگاه ۶۰ درصد است به این معنا که ۶۰ درصد میعانات گازی را به بنزین تبدیل می کند. با ساخت کامل این پالایشگاه تنگنای ایران در تولید میعانات گازی برطرف می شود. ایران در فاز اول از واردات بنزین بی نیاز شده است و پس از تکمیل دو فاز دیگر، صادرکننده بنزین می شود. این دو، قدرتی بزرگ در خاورمیانه و آسیای میانه به ایران می دهد. یک قدرت استراتژیک. پالایشگاه ستاره خلیج فارس برای عزت ملی ایران بسیار مهم بود. ارزش اقتصادی بزرگی هم دارد.

خودش خواند و به نکته خبری مهمی اشاره کرد: «با تکمیل طرح فراگیر پالایشی سیراف با ظرفیت نهایی پالایش ۴۸۰ هزار بشکه میعانات گازی، در آینده، کل میعانات گازی تولیدی کشور به میزان یک میلیون بشکه در روز، در کشور پالایش خواهد شد و چیزی برای صادرات باقی نخواهد ماند. این یعنی جلوگیری از خام فروشی، تکمیل زنجیره ارزش و این یعنی اقتصاد مقاومتی.» زنگنه با افتتاح این پالایشگاه گفت که به یکی از آخرین تعهداتش عمل کرده است. حل مشکل میعانات گازی ایران بسیار با اهمیت است. بابک زنجانی با خرید میعانات گازی مانده روی آب ایران وارد در معرکه نفت جولان داد. میعاناتی که نتوانست بخش عمده آن را بفروشد.

وزیر نفت در مراسم افتتاحیه چه گفت؟

وزیر نفت دیروز در مراسم افتتاح فاز اول پالایشگاه ستاره خلیج فارس، راه توسعه کشور را روشن توصیف و تاکید کرد: «در مرداد ۹۲ کارهای ساختمان، نصب تجهیزات و اقدامات فرآیندی پالایشگاه در مراحل ابتدایی ۱۴، ۱۳ و ۱۲ درصدی در فازهای اول، دوم و سوم قرار داشت. پیشرفت کلی طرح شامل سه فاز هم اکنون به ۹۰/۳ درصد رسیده است.» زنگنه سپس به یک نکته مدیریتی اشاره کرد: «درست است که تحریم ها بسیار آزاردهنده بود، اما مشکلات مدیریتی هم در تأخیر بهره برداری از این پروژه تأثیر داشته است. زمانی که کارم را در دولت یازدهم شروع کردم، این طرح کلافی سردرگم با گره های کور بود که باز کردن آن به تلاش همه نیاز داشت.» زنگنه اعلام کرد که از کل هزینه های پروژه تنها ۱/۴ میلیارد دلار آن در دولت یازدهم هزینه شده است: «ما سعی کردیم به صورت قطره چکانی از منابع مالی استفاده کنیم، اما طرح نسبت به گذشته پیشرفت بسیار بهتری داشت. همه می توانند شهادت بدهند که ما از همه ظرفیت ها و تجارب مدیریتی مان برای این طرح استفاده کرده ایم؛ این در حالی است که دو سال و نیم از تحریم ها در این دولت بود، اما چاره های نداشتیم و باید دست به دست هم می دادیم و با برادری موفقیت ها را کسب می کردیم.» تشکرهای زنگنه را سایت خبری وزارت نفت این گونه گزارش کرده است: «از آقای وزیر یی همامانه چه در زمانی که وزیر نفت بودند و چه زمانی که قائم مقام بنده بودند، از آقای نعمت زاده، مدیرعامل سابق شرکت ملی پالایش و پخش، از آقایان ادیب و دادور، تمام سازندگان و اجرانندگان طرح از جمله شرکت تاپیکو، شرکت پالایش ستاره خلیج فارس، صندوق بازنشستگی نفت، شرکت ملی پالایش و پخش، شرکت ایکو و... کمال تشکر را دارم.»

اظهارات زنگنه درباره همکاری با قرارگاه خاتم الانبیا

وزیر نفت جملات بعدش را برای نخستین بار بر زبان راند: «وقتی در سال ۹۲ به وزارت نفت برگشتم خیلی ها دوست داشتند میان وزارت نفت و قرارگاه دعوا درست کنند، تحریک هم کردند، اما تاکید می کنم در تمام این مدت چیزی جز صفا و دوستی میان ما حاکم نبود چون خواسته هر دوی ما، سربلندی ایران عزیز است.» زنگنه از سردار عبداللهی، فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا به صورت ویژه تشکر کرد و او را «دوست و برادر خوب»

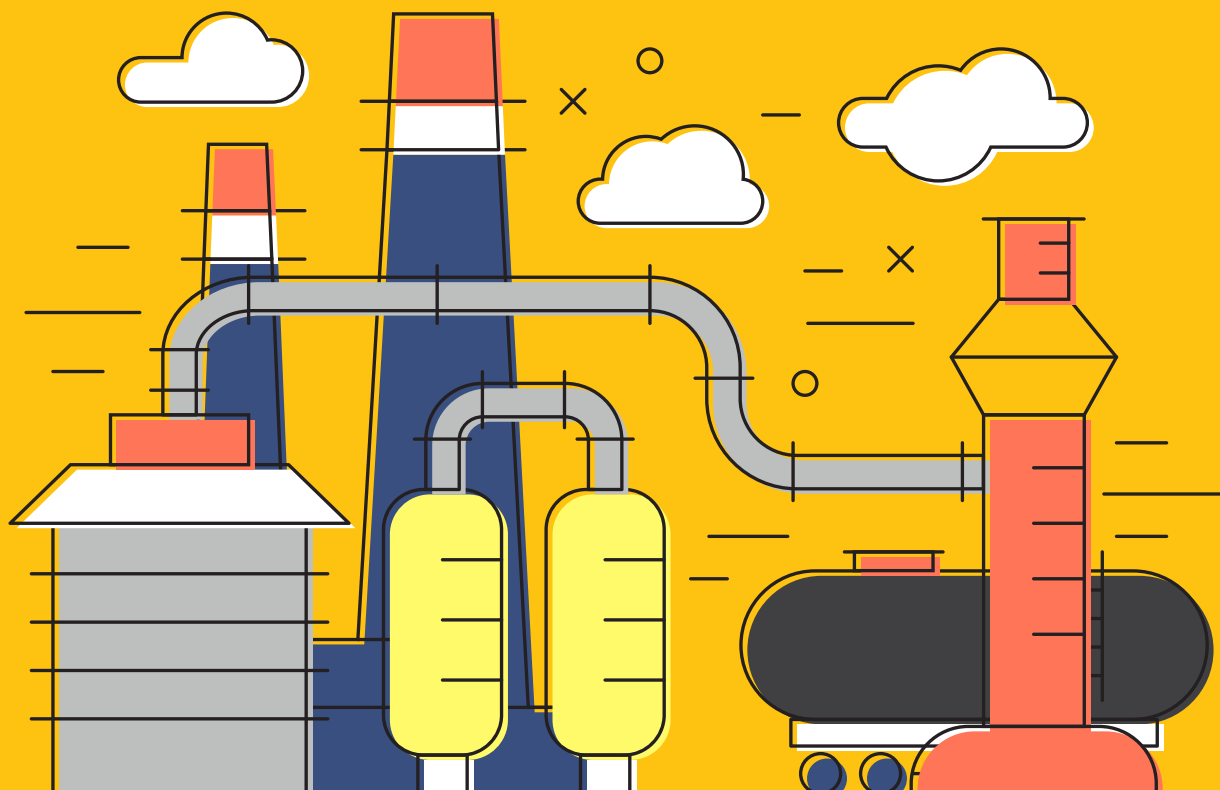
با تکمیل طرح
فراگیر پالایشی
سیراف با ظرفیت
نهایی پالایش ۴۸۰
هزار بشکه میعانات
گازی، در آینده،
کل میعانات گازی
تولیدی کشور به
میزان یک میلیون
بشکه در روز،
در کشور پالایش
خواهد شد و چیزی
برای صادرات باقی
نخواهد ماند

فرمانده قرارگاه: افتتاح پالایشگاه همسو با

اقتصاد مقاومتی است

قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا نشان داد که می تواند مگاپروژه های نظیر ستاره خلیج فارس را راهبری کند و این ظرفیت بزرگی برای کشور است. هر چند باید در این راه قوی تر شود. ظرفیت فنی و اقتصادی قرارگاه برای کشور راهگشاست. به ویژه در شرایط سخت. «با بهره برداری کامل از پالایشگاه ستاره خلیج فارس امکان صادرات بنزین و افزایش کیفیت سوخت مصرفی داخل نیز فراهم می شود و ایران به جرگه صادرکنندگان بنزین می پیوندد. این را سردار عبداللهی، فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا دیروز در مراسم افتتاحیه فاز اول پالایشگاه ستاره خلیج فارس گفت و افزود: «افتتاح پالایشگاه ستاره خلیج فارس همسو با اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل و تولید و اشتغال است.

اگر ما بر اساس راهبردهای کشور حرکت کنیم توانایی فتح قله های بزرگ را داریم.» وی با بیان اینکه ۸۳ درصد تجهیزات پالایشگاه ستاره خلیج فارس ساخت داخل بوده است، گفت: «امروز ظرفیت عظیمی در داخل کشور وجود دارد که می توانیم از این ظرفیت ها استفاده کنیم.» فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا درباره میزان تولیدات فاز اول پالایشگاه ستاره خلیج فارس هم گفت: «با بهره برداری از مرحله نخست پالایشگاه ستاره خلیج فارس روزانه ۱۲ میلیون لیتر بنزین یورو ۴، چهار و نیم میلیون لیتر گازوییل یورو ۴، یک میلیون لیتر نفت سفید یورو ۴ و ۳۰۰ هزار لیتر گاز مایع یورو ۴ تولید می شود.» قرارگاه خاتم الانبیا دست در دست دو دولت جمهوری اسلامی ایران در کنار شرکت های ایرانی دیگر پروژه استراتژیک پالایشگاه ستاره خلیج فارس را ساختند. ایرانی ها، ایران را از واردات بنزین خودکفا کردند. دیروز «ستاره خلیج فارس» در کنار خلیج فارس درخشید.

ایران صادرکننده فرآورده‌های نفتی

نیاز روزافزون کشور در بخش‌های خانگی، صنعتی و حمل و نقل به سوخت، ضرورت خودکفایی در تولید سوخت مورد نیاز، دارا بودن عنوان دارنده یکی از بزرگترین ذخایر طبیعی نفت و گاز و نیاز فوری صنایع پالایشی کشور به افزایش توان کمی و کیفی محصولات تولیدی از صنعت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران، صنعتی حساس در بدنه وزارت نفت ساخته است که امروز به دوران پساتحریم می‌انداشد، صنعتی که تمامی تلاش خود را به کارگرفت تا از تحریم پلی برای دستیابی و اتکا به توانمندی و دانش فنی بسازد و شاهد این مدعا ساخت و راه اندازی واحدهای پیشرفته پالایشگاهی در طرح‌های توسعه‌ای پالایشگاه‌های کشور و ساخت تجهیزات پالایشگاهی موردنیاز و در برخی موارد کاتالیزورهای مورد نیاز این صنعت بوده است.

اکنون پس از برجام صنایع نفتی ایران منتظر است تا پس از لغو کامل تحریم‌ها، علاوه بر توسعه صادرات فرآورده‌های نفتی ایران، از طریق سرمایه گذاری در طرح‌ها و انعقاد قراردادهای جدید، شاهد رونق صنایع پالایشی کشور نیز باشند.

توسعه صادرات فرآورده‌های نفتی

تحریم فروش فرآورده‌های نفتی ایران بود که موجب از دست دادن بسیاری از فرصت‌های سرمایه گذاری برای کشور شد؛ امروز با توسعه صنعت گاز و جایگزینی آن با فرآورده‌های نفتی در بسیاری از بخش‌های خانگی و صنعتی، می‌توان از ظرفیت آزادشده فرآورده‌های نفتی کشور، جهت توسعه صادرات استفاده کرد.

تضمین امنیت انرژی داخلی و حضور پایدار در عرصه بازارهای منطقه‌ای و بین المللی، افزایش ارزش افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش و بالا بردن سطح صادرات فرآورده‌های نفتی، ایجاد تنوع در روش‌های فروش، دستیابی به جایگاه هم‌تراز شرکت‌های مهم پالایشگاهی جهان به منظور حضور پایدار در بازارهای منطقه‌ای و بین

المللی، مشارکت بخش خصوصی، توسعه صنعت بانکرینگ و لحاظ کردن "کیفیت" مورد نیاز آینده و صدور دستورعمل جامع خدمات سوخت رسانی به کشتی‌ها و همگرایی و تقارب با کشورهای تولیدکننده و مصرف کننده انرژی در پی برقراری تعامل مؤثر و سازنده جهت برقراری مجدد سوآپ فرآورده‌های نفتی (نفت گاز، نفت کوره و گازمایع)، این عملیات از کشورهای حاشیه شمالی و در جنوب به عراق و افغانستان انجام می‌گیرد، توسعه شبکه گاز رسانی به نیروگاه‌ها و اقصی نقاط کشور و امکان پذیر شدن بیشتر صادرات فرآورده‌های نفتی مایع از جمله برنامه‌های صنعت پالایش ایران برای توسعه صادرات فرآورده‌های نفتی است.

با افزایش ظرفیت مازاد تولید نفت کوره، گاز مایع و نفتگاز، از ابتدای امسال حجم صادرات این

فرآورده‌های نفتی با جهش قابل توجهی همراه شده به طوری که روزانه میانگین ۴۰۰ هزار بشکه فرآورده نفتی شامل نفت گاز، نفت کوره، گاز مایع و انواع سوخت مایع به بازارهای جهانی صادر شده است.

از این رو از ابتدای امسال تاکنون حجم صادرات نفت گاز ایران با ثبت رشدی بیش از ۴۳۰ درصدی از حدود ۳/۵ میلیون لیتر در مدت مشابه سال گذشته به حدود ۱۳ میلیون لیتر افزایش یافته است.

افزون بر این پیش بینی می‌شود با توجه به برنامه‌های مدیریت مصرف این فرآورده نفتی در داخل کشور و اجرای طرح‌هایی همچون تخصیص نفتگاز بر اساس میزان پیمایش، روند کاهشی مصرف این فرآورده ادامه یابد که در صورت تحقق برنامه‌های در دست اجرا ظرفیتی برای صادرات روزانه ۲۰ میلیون لیتر نفتگاز در کشور وجود دارد.

ایران تا پیش از این واردکننده فرآورده نفت گاز به کشور بوده که با سیاست منطقی وزارت نفت و تغییر چهره سوخت رسانی در کشور و جایگزینی گاز طبیعی با سوخت مایع این دستاورد مهم در دولت یازدهم برای ایران ثبت شد و ایران را از واردکننده فرآورده‌های نفتی به صادرکننده پایدار تبدیل کرد

در کنار این ۲ فرآورده استراتژیک نفتی محصولات دیگری همچون روزانه ۲ هزار تن گاز مایع، سه میلیون لیتر سوخت هواپیما و ۱۳۰ تن گوگرد تولید و عرضه خواهد شد. در شرایط فعلی پیشرفت فیزیکی پروژه ساخت پالایشگاه ستاره خلیج فارس به ۸۶ درصد رسیده و پیشرفت ساخت و راه اندازی فاز نخست این طرح عظیم پالایشگاهی ایران و خاورمیانه از مرز ۹۰ درصد عبور کرده است.

بر اساس برنامه زمان‌بندی واحد تقطیر این پالایشگاه میعانات گازی امسال و دیگر واحدهای فرآیندی پالایشگاه ستاره خلیج فارس سال آینده در مدار بهره‌برداری قرار می‌گیرند که در مرحله نخست امکان تولید و عرضه روزانه ۱۲ میلیون لیتر بنزین با استاندارد یورو ۴ فراهم خواهد شد.

توزیع آزمایشی بنزین یورو ۴ در هفت شهر دیگر

به تازگی توزیع بنزین یورو ۴ در هفت شهر جدید شروع شده و هم‌اکنون روزانه ۲۲ میلیون لیتر بنزین یورو ۴ در هشت کلانشهر کشور توزیع می‌شود. شاهرخ خسروانی، یکی از مدیران ارشد صنعت پالایش و پخش ایران با اشاره به عملکرد دولت یازدهم در پخش پالایش و پخش طی سه سال اخیر به برنامه ریزی برای توزیع حداکثری و آماده سازی حداکثری فرآورده‌های استاندارد یورو ۴ اشاره کرد و افزود: بر این اساس هم‌اکنون در هشت کلانشهر کشور بنزین یورو ۴ توزیع می‌کنیم. وی با بیان این که ظرفیت تولید بنزین یورو ۴ به ۲۶/۳ میلیون لیتر در روز رسیده است، اظهار کرد: هم‌اکنون روزانه ۲۲ میلیون لیتر بنزین یورو ۴ در هشت کلانشهر کشور توزیع می‌شود. خسروانی از برنامه ریزی برای توزیع بنزین یورو ۴ در هفت شهر دیگر ایران خبر داد و گفت: هم‌اکنون بنزین یورو ۴ در چند شهر دیگر به طور آزمایشی توزیع می‌شود که پس از تثبیت، امکان توزیع در این شهرها نیز فراهم خواهد شد.

عنوان بزرگترین پالایشگاه در دست ساخت میعانات گازی خاورمیانه، ایران را بزودی از واردات بنزین بی نیاز می‌کند. پالایشگاه ۳۶۰ هزار بشکه‌ای ستاره خلیج فارس به عنوان بزرگترین پالایشگاه در دست ساخت میعانات گازی منطقه خلیج فارس و حتی خاورمیانه، ظرفیت تولید روزانه ۳۶ میلیون لیتر بنزین و ۱۴ میلیون لیتر گازوئیل با استاندارد یورو ۴ اتحادیه اروپا برخوردار بوده و

در کنار صادرات نفتگاز، ایران به یکی از بزرگترین صادرکنندگان نفت کوره هم تبدیل شده است و آمارها از صادرات روزانه حدود ۵۰ میلیون لیتر از این فرآورده نفتی به بازارهای منطقه‌ای و جهانی حکایت دارد. از سوی دیگر افزایش ظرفیت مازاد تولید نفت کوره و تخصیص بخش عمده‌ای از این سوخت به مراکز بانکرینگ ایران در منطقه خلیج فارس افزون بر ارزآوری می‌تواند سبب توسعه بازار عرضه سوخت به کشتیها و شناورهای عبوری در منطقه استراتژیک خلیج فارس، تنگه هرمز و دریای عمان شود که در کنار دستاوردهای اقتصادی، مزیت‌های متعدد بین‌المللی و حاکمیتی برای جمهوری اسلامی ایران به همراه دارد. گاز مایع نیز از دیگر محصولات صادراتی پالایشگاه‌های نفت کشور از ابتدای امسال تاکنون بوده و با توسعه شبکه گاز شهری و روستایی، ظرفیت جدیدی برای صادرات این فرآورده بعنوان یک محصول با تقاضای بالا در بازار ایجاد شده است. از ابتدای امسال تاکنون روزانه به طور میانگین حدود ۶۴۰ تن گاز مایع از دو مسیر خشکی و دریایی به کشورهای همسایه و بازارهای جهانی از سوی ایران صادر شده است. این دستاورد بزرگ در دولت یازدهم و در سایه سیاست‌های منطقی وزارت نفت سبب شد ایران بعد از ۱۱۰ سال برای نخستین بار از سال گذشته به صادرکننده فرآورده‌های نفتی تبدیل شود در حالی که سال ۹۳ ما واردکننده فرآورده‌های نفتی بودیم.

شکست رکورد صادرات نفت گاز ایران

ایران با صادرات انواع فرآورده نفتی شامل نفتگاز، گاز مایع و نفت کوره به باشگاه صادرکنندگان فرآورده‌های نفتی پیوست. نگاهی به آمار مصرف انواع فرآورده‌های نفتی از ابتدای امسال تاکنون نشان می‌دهد که مصرف چهار فرآورده نفتی اصلی شامل نفتگاز، گاز مایع، نفت سفید و نفت کوره در کشور روندی کاهشی داشته، به طوری که متوسط مصرف گاز مایع با ثبت ۱/۵ درصد کاهش به حدود پنج هزار و ۲۹۰ تن در روز رسیده است. بر این اساس میانگین مصرف روزانه نفت گاز هم با ثبت بیش از ۹ درصد کاهش به ۷۲ میلیون و ۵۰۰ هزار لیتر رسیده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته مصرف این فرآورده راهبردی نفتی کاهشی حدود هفت میلیون لیتری در روز را داشته است. میانگین مصرف نفت سفید در این بازه زمانی با ثبت کاهشی حدود ۷/۵ درصدی به سه میلیون و ۵۰۰ هزار لیتر و در نهایت نفت کوره با ثبت بیشترین کاهش مصرف از ابتدای امسال تاکنون با ثبت کاهشی ۶۵/۴ درصدی به حدود ۹ میلیون و ۱۰۰ هزار لیتر در روز رسیده است. همچنین میانگین مصرف روزانه نفت کوره در حدود پنج ماه امسال در کشور به ۹ میلیون لیتر رسیده که این میزان در مدت مشابه پارسال حدود ۲۶ میلیون و ۴۰۰ هزار لیتر بوده و در مجموع مصرف این فرآورده روزانه حدود ۱۷ میلیون لیتر کاهش یافته است. این در حالی است که ایران تا پیش از این واردکننده فرآورده نفت گاز به کشور بوده که با سیاست منطقی وزارت نفت و تغییر چهره سوخت رسانی در کشور و جایگزینی گاز طبیعی با سوخت مایع این دستاورد مهم در دولت یازدهم برای ایران ثبت شد و ایران را از واردکننده فرآورده‌های نفتی به صادرکننده پایدار تبدیل کرد.

شمارش معکوس برای راه اندازی پالایشگاه ستاره خلیج فارس

شمارش معکوس بهره‌برداری از پالایشگاه ستاره خلیج فارس به

اولویت‌های صنعت پالایش و پخش ایران

متاجی، مدیر برنامه ریزی تلفیقی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران درباره اولویت‌های برنامه‌های شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران بعد از اجرای کامل برنامه اظهار داشت: یکی از برنامه‌های شرکت تبدیل منطقه جاسک به یک منطقه صنعتی با محور انرژی است. نخستین برنامه ما احداث یک مخزن ذخیره نفت خام است که از سوی سرمایه گذار بخش خصوصی انجام می‌شود که در مرحله اول، ذخیره سازی ۱۰ میلیون بشکه نفت برای صادرات انجام می‌شود. آماده جذب سرمایه گذار در این بخش هستیم. در کنار این طرح، خط لوله‌ای با طول حدود یک هزار کیلومتر، با قطر ۴۲ اینچ و با هزینه ۱ میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار در حال احداث است؛ که هزینه آن از سوی دولت پرداخت می‌شود و طراحی مفهومی این خط انجام و طراحی بنیادی آن در حال انتخاب مشاور است. هزینه احداث مخازن هم در حال حاضر ۲۵۰ میلیون دلار پیش بینی می‌شود، طرح بعدی ایجاد یک منطقه صنعتی اقتصادی در جاسک است که با احداث مخازن نفتی و پایانه نفتی شروع می‌شود.

احداث یک مجتمع پالایشی و انتقال پالایشگاه بهمن گنسو از بندرعباس به جاسک طرح دیگری است و سرمایه گذار موافقت خود را با این طرح اعلام کرده است. اولویت باید برای توسعه پالایشگاه‌های موجود باشد، زیرا توان بالقوه دارند تا با هزینه کمتر و استفاده کمتر از نفت خام، محصولات نفتی بیشتری تولید کنند و از تولید محصولاتی که مصرفی در دنیا ندارد جلوگیری شود و بتوانیم به قانونی که در مجلس تصویب شده مبنی بر کاهش مصرف سوخت مایع تولید پالایشگاه‌ها، جامعه عمل ببوشانیم. اولویت بعدی ایجاد پالایشگاه‌های جدید است. برای تولید

روزانه ۳۰۰ هزار بشکه محصولات نهایی قابل مصرف نیاز است از پالایشگاه‌های موجود استفاده کنیم. در حال حاضر نزدیک به روزانه ۵۰۰ هزار بشکه نفت کوره داریم که قابل تبدیل به محصولات کیفی است.»

افزایش توان ظرفیت پالایشی کشور

بر اساس طرح نوسازی و بهینه سازی سیستم‌ها و تجهیزات پالایشگاهی در برنامه پنجم توسعه ایران قرار بود در پالایشگاه آبادان سیستم‌های قدیمی برچیده و سیستم‌های جدید جایگزین شود، همچنین فرآیندهایی که محصولات کیفی تولید می‌کنند در آنجا تأسیس شود. برای انجام این پروژه حدود ۳ میلیارد دلار هزینه نیاز است و در صورت اجرای این پروژه محصولات این پالایشگاه به استاندارد پورو ۵ تبدیل و تولید نفت کوره پالایشگاه آبادان کاهش می‌یابد. در سال جدید با توجه به بودجه ۶۵۰ میلیون دلاری که برای این پروژه اختصاص داده شده، طرح‌های مربوط به بهینه سازی محصولات را آغاز شده است. با این بودجه از کیفی سازی نفت گاز شروع و به تدریج امور مربوط به سایر واحدها را انجام خواهیم داد.

در پالایشگاه بندرعباس نیز پروژه کیفی سازی محصولات در حال انجام است و پیش بینی می‌شود تا پایان سال واحدهای بنزین سازی و سولفور دایی نفتگاز و نفت سفید وارد سرویس شود. در صورت رفع مشکلات برای ورود تجهیزات این پروژه، کار راه اندازی آغاز خواهد شد. برای سودآور کردن این پالایشگاه نیاز به سرمایه گذاری خارجی است. به دلیل اینکه کیفی سازی هزینه‌ای بیش از ۲ تا ۳ میلیارد نیاز دارد که در مورد همه پالایشگاه‌ها هم همین امر صدق می‌کند.

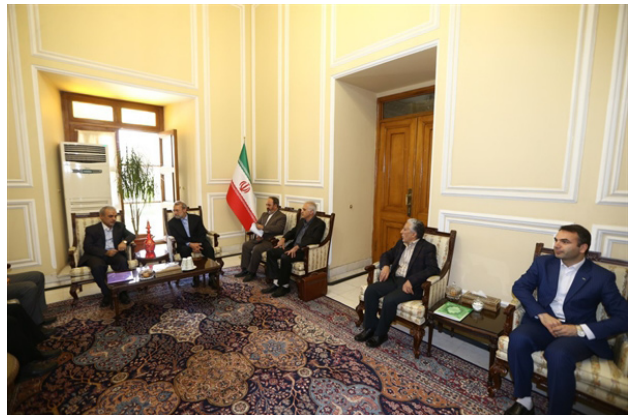
صنعت پالایش ایران به خارج از مرزها می‌رود

به طور خلاصه می‌توان گفت با شرایط مثبت به وجود آمده صنایع پالایش و پخش کشور با ترسیم یک نقشه راه قوی و دقیق، در نظر دارد افق‌های روشنی پیش روی این صنعت گشوده و علاوه بر حضور پررنگ در بازارهای هدف جهانی، گام‌های موثری در جهت توسعه سرمایه گذاری‌های داخلی و خارجی در زمینه توسعه پالایشگاه‌های موجود و احداث پالایشگاه‌های جدید بردارد.

گسترش تعاملات انرژی با کشورهای دارای منابع انرژی در حوزه دریای خزر، خلیج فارس و دیگر مناطق جهان، احداث پالایشگاه‌های جدید در داخل کشور با اولویت سرمایه گذاری بخش خصوصی، احداث پالایشگاه در کشورهای خارجی و یا مشارکت در پالایشگاه‌های خارج از کشور با استفاده از خوراک نفت خام و میعانات گازی ایران، افزایش خوراک میعانات گازی، ارتقاء پالایشگاه‌ها در جهت افزایش تولید فرآورده‌های با ارزش بیشتر و کاهش تولید نفت کوره بر اساس ماده ۵۹ قانون اصلاح الگوی مصرف، ایجاد خطوط لوله انتقال فرآورده‌های نفتی و تأسیسات جانبی با کشورهای همسایه در جهت کاهش هزینه‌های حمل و نقل زمینی/دریایی و تسریع در انتقال فرآورده، ایجاد مخازن ذخیره سازی مشترک فرآورده‌های نفتی در کشورهای هدف با استفاده از ظرفیت‌های پالایشی جدید ایجاد شده و حضور در بازارهای هدف از طریق ایجاد دفاتر نمایندگی به منظور بازاریابی فرآورده‌های نفتی و پیگیری پروژه‌ها و همکاری‌های دوجانبه از جمله اهداف صنایع پالایشی ایران به شمار می‌رود.

آمارها مربوط به سال ۹۵ است.

دیدار دبیر کل و اعضای انجمن صنفی پالایش نفت با رییس مجلس

دبیر کل و اعضای هیئت مدیره انجمن صنفی پالایش نفت سه شنبه ۲۹ فروردین ماه با حضور در مجلس با علی لاریجانی رییس مجلس شورای اسلامی دیدار و گفت و گو کردند.

در این دیدار گزارشی از عملکرد انجمن از سوی ناصر عاشوری، دبیر کل انجمن در اختیار رییس مجلس قرار گرفت و همچنین تبادل نظر درباره بهبود فعالیت پالایشگاهها با تأکید بر شعار سال اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال صورت گرفت.

مدیران عامل پالایشگاهها نیز در این دیدار به اظهار نظر درباره سیاست و مشکلات و موانع پالایش نفت کشور پرداختند و انتظارات خود را از مجلس شورای اسلامی در خصوص اصلاح قوانین مربوطه اعلام داشتند.

نشست مشترک انجمن صنفی پالایش نفت با معاون وزیر نفت

به اصلاح قوانین حاکم نداشته باشند قطعاً تا چند سال آینده پالایشگاهها ورشکست خواهند شد. در ادامه مهندس کاظمی با اشاره به موارد مطروحه گفت: این مجموعهها متعلق به مردم و نظام است و دولت و بخش خصوصی باید با هم مشکلات سر راه را بردارند. در پایان این جلسه مقرر شد جلسهای با حضور مدیران عامل پالایشگاهها و اعضای هیات مدیره انجمن برای بررسی مشکلات پالایشگاهها با شرکت پخش و پالایش برگزار شود تا موارد مهم مورد رسیدگی و تفاهم قرار گیرد.

وضعیت خوبی ندارند و بعضاً در سال زبان ده می باشند لذا اگر چنانچه مجلس و دولت نگاه جدی تری نسبت

نشست دبیر کل انجمن صنفی پالایش با مهندس کاظمی معاون وزارت نفت و مدیر عامل شرکت پخش و پالایش برگزار شد. به گزارش پالایش، در این نشست که ۱۶ اسفند ماه گذشته برگزار شد، اهمیت جایگاه پالایشگاههای کشور از سوی دبیر کل انجمن تبیین شد و در ادامه مشکلات و چالشهای پیش روی آنان مورد بحث و بررسی قرار گرفت از جمله اینکه با توجه به واگذاری پالایشگاههای نفت به بخش خصوصی و نگاه اجمالی به میزان سرمایه گذاری عظیم و صورت های مالی سالانه متأسفانه پالایشگاهها

جلسه هیئت مدیره انجمن صنفی پالایش نفت در شیراز

شد، سپس رئیس هیئت مدیره انجمن نیز در اظهاراتی مشکلات و چالشهای پیش روی صنعت پالایش نفت را برشمرد و عمده مشکلات در ۱۶ محور جمع بندی گردید. در این جلسه هر یک از اعضای هیئت مدیره ضمن توضیح مشکلات مطروحه راه حل هایی را نیز ارائه کردند.

جلسه هیئت مدیره انجمن صنفی پالایش نفت با حضور اکثریت اعضا در شیراز برگزار شد.

به گزارش «پالایش» در ابتدای این جلسه که ۲۸ اردیبهشت ماه سال جاری برگزار شد، گزارشی از عملکرد انجمن توسط ناصر عاشوری دبیر کل به اعضا ارائه

حسام‌الدین قاموس مقدم

روزنامه‌نگار

احکام نفتی برنامه ششم

برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، به مجموعه برنامه‌های میان‌مدتی گفته می‌شود که به صورت پنج ساله و توسط دولت وقت تنظیم می‌شود و به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌رسد. تا کنون پنج برنامه تصویب و اجرا شده و در حال حاضر برنامه ششم برای اجرا ابلاغ شده است. یکی از مهم‌ترین محورهای هر برنامه توسعه در کشور ما با توجه به اتکای اقتصاد ما به نفت و نقش مهم این محصول در معادلات اقتصادی کشور، مفاد مرتبط با صنعت نفت است.

در ادامه، احکام نفتی موجود در برنامه ششم توسعه را مرور می‌کنیم:

در ماده ۴ قانون برنامه ششم توسعه آمده است که جهت تأمین حداقل دو و هشت دهم واحد درصد از رشد هشت درصد اقتصاد از محل ارتقای بهره‌وری کل عوامل تولید و همچنین رشد سرمایه‌گذاری به میزان متوسط سالانه بیست و یک و چهار دهم درصد در طول سال‌های اجرایی برنامه، کلیه دستگاه‌های اجرایی با هماهنگی با دولت اقدامات زیر را به عمل آورند. مسئولیت اجرا بر عهده دولت است.

یکی از این اقدامات، در بند ح این ماده آمده که در بخشی از این بند، توسعه بازار انرژی و عرضه نفت خام و فرآورده‌های نفتی در بورس انرژی مورد تأکید قرار گرفته است.

یکی دیگر از احکام مرتبط با نفت در برنامه ششم، در ماده ۷ این قانون آمده است. در بخش اول از بند ب ماده ۷ می‌خوانیم که به منظور انطباق بودجه‌های سنواتی با قانون برنامه

توازن منطقه‌ای، توسعه روستایی و توانمندسازی اقشار آسیب‌پذیر است. براساس بند سوم از بند الف ماده ۲۶ این قانون که ذیل بخش پنجم آمده، دولت موظف شده است سه درصد از درآمد حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی خالص صادرات گاز طبیعی را به ترتیب یک‌سوم به استان‌های نفت‌خیز و گازخیز و دوسوم به مناطق شهرستان‌های کمتر توسعه‌یافته جهت اجرای برنامه‌های عمرانی در قالب بودجه‌های سنواتی با تصویب شورای برنامه‌ریزی و توسعه این استان‌ها اختصاص دهد.

اما در ماده ۴۴ قانون برنامه ششم توسعه، رد پای پالایش را می‌بینیم. براساس بند دوم از قسمت الف این ماده، دولت مکلف شده است که به منظور افزایش ارزش افزوده انرژی و تکمیل زنجیره ارزش و کاهش شدت انرژی «مصرف انرژی برای واحد تولید» در طول اجرای قانون برنامه، تسهیلات لازم برای ایجاد ظرفیت پالایش مقدار دو میلیون و هفتصد هزار بشکه در روز

ششم، انضباط مالی، اصلاح فرآیند برنامه‌ریزی و بودجه‌ریزی و نظارت بر عملکرد و هزینه‌های دولت، سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت، میعانات گازی و خالص صادرات گاز در سال اول اجرای قانون برنامه سی درصد تعیین می‌شود و سالانه حداقل دو واحد درصد به این سهم اضافه می‌شود.

بانک مرکزی مکلف است در طول سال و متناسب با وصول منابع بلافاصله نسبت به واریز این وجوه و سهم چهارده و نیم درصد شرکت ملی نفت ایران از کل صادرات نفت و میعانات گازی و همچنین سهم سه درصد مناطق نفت‌خیز، گازخیز و توسعه‌نیافته اقدام کند و از محل باقیمانده، سهم بودجه عمومی دولت از منابع موضوع این جزء در سقف جدول شماره ۴ این قانون تعیین و به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و مابقی را به حساب ذخیره ارزی واریز کند.

بخش پنجم قانون برنامه ششم توسعه، مربوط به

در بندهای ۱ و ۲ قسمت ج همین ماده نیز آمده است: وزارت نفت موظف است تمهیدات لازم را برای استفاده از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های شرکت‌های بخش خصوصی و تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی برای سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های اکتشاف، تولید و بهره‌برداری (نه مالکیت) میادین نفت و گاز به‌ویژه میادین مشترک در چهارچوب سیاست‌های کلی اصل چهارم و چهارم قانون اساسی به‌عمل آورد.

همچنین وزارت نفت موظف است به ذخایر راهبردی نفت و گاز به‌منظور اثرگذاری در بازار جهانی نفت و گاز با تأکید بر حفظ و توسعه ظرفیت‌های تولید نفت و گاز به‌ویژه در میادین مشترک را تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه افزایش دهد.

بند الف ماده ۵۷ قانون برنامه ششم توسعه، نفت را به خدمت حمل و نقل درآورده و مقرر کرده است: دولت مکلف است به‌منظور تکمیل و اجرای طرح‌های (پروژه‌های) حمل و نقل ریلی، دوخطه کردن مسیرها و احداث خطوط برقی و سریع‌السیر، علاوه بر مشارکت‌های دولتی - خصوصی و افزایش اعتبارات این حوزه در بودجه سالانه، یک درصد منابع حاصل از فروش نفت و گاز سهم دولت را در قالب بودجه سالانه به وزارت راه و شهرسازی اختصاص دهد تا طرح‌های حمل و نقل ریلی با اولویت مناطق کمترتوسعه‌یافته اجرا شود.

در بخشی از ماده ۶۵ نیز دولت مکلف شده است که به منظور افزایش درون‌زایی اقتصاد با رعایت قانون تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی و قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۸/۵ و اصلاحات و الحاقات بعدی، از تأسیس شرکت‌های دانش‌بنیان در داخل کشور با مشارکت شرکت‌های خارجی صاحب صلاحیت و دارای دانش برای طراحی، مهندسی، ساخت، نصب تجهیزات و انتقال فناوری در حوزه‌های انرژی شامل بالادستی و پایین‌دستی نفت و گاز و تبدیل نیروگاهی و اعطای تسهیلات لازم در این زمینه در قالب قوانین بودجه سنواتی حمایت کند. همه این موارد و سایر مفاد قانون برنامه ششم توسعه، احکامی هستند که قانونگذار به عنوان یک سند بالادستی مقرر کرده و جزئیات اجرایی این مفاد باید در قالب قوانین بودجه سنواتی کشور و سایر مقررات و آیین‌نامه‌هایی که در خود این قانون پیش‌بینی شده، مشخص شود. بر همین مبنا، این موارد در واقع آرمان‌های قانونگذار است و فقط گذشت زمان نشان می‌دهد که چه میزان از این چشم‌اندازهای مورد تأکید مقنن، محقق می‌شود.

وزارتخانه‌های نفت و نیرو موظفند با همکاری سایر دستگاههای اجرایی ذی‌ربط، برنامه اجرایی «طرح جامع انرژی کشور» را تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه در چهارچوب قوانین مربوطه و در راستای سند ملی راهبرد انرژی کشور مصوب شورای عالی انرژی کشور، تهیه کنند و به تصویب هیأت وزیران برسانند

نفت خام و میعانات گازی با ضریب پیچیدگی بالا توسط بخش غیردولتی را به نحوی برنامه‌ریزی و اجرا کند تا ترکیب تولید فرآورده آن‌ها اساساً به محصولات سبک‌تر و میان‌تقطیر اختصاص یابد و سهم نفت کوره در الگوی پالایش از ده درصد بیشتر نشود.

در ماده ۴۵ نیز تکلیفی برای وزارت نفت به این شرح مقرر شده است: وزارتخانه‌های نفت و نیرو موظفند با همکاری سایر دستگاههای اجرایی ذی‌ربط، برنامه اجرایی «طرح جامع انرژی کشور» را تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه در چهارچوب قوانین مربوطه و در راستای سند ملی راهبرد انرژی کشور مصوب شورای عالی انرژی کشور، تهیه کنند و به تصویب هیأت وزیران برسانند. همچنین طبق بند الف ماده ۴۸ این قانون، دولت مکلف شده است کلیه طرح‌های جمع‌آوری، مهار، کنترل و بهره‌برداری از گازهای همراه تولید و مشعل در کلیه میادین نفتی و تأسیسات صنعت نفت را با تعیین نرخ عادلانه خوراک آنها ظرف مدت حداکثر سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون از طریق فراخوان به مردم و بخش غیردولتی واگذار کند، به گونه‌ای که تا پایان برنامه حداقل نود درصد گازهای مشعل مهار و کنترل شده باشد. براساس بند ث همین ماده، دولت مکلف شده است به‌منظور افزایش و ارتقای توان علمی، فناوری و نوآوری در صنعت نفت معادل یک درصد از اعتبارات طرح‌های توسعه‌ای سالانه شرکت‌های تابعه را در طول اجرای قانون برنامه، جهت ایجاد ظرفیت جذب، توسعه فناوری‌های اولویت‌دار نفت، گاز و پتروشیمی و انرژی‌های تجدیدپذیر و به‌کارگیری آنها در صنایع مرتبط و ارتقای فناوری‌های موجود و بومی‌سازی آنها و کاهش شدت مصرف انرژی ضمن مبادله موافقتنامه با سازمان اختصاص دهد و گزارش عملکرد این بند را سالانه به کمیسیون‌های انرژی و آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس شورای اسلامی ارائه نماید. همچنین به منظور افزایش ضریب بازافت مخازن کشور در طول اجرای قانون برنامه به میزان یک درصد، از طریق وزارت نفت طی سال اول اجرای این قانون، برنامه جامع صیانتی و ازدیاد برداشت از مخازن هیدروکربوری را با رعایت اولویت‌بندی مخازن به تفکیک نواحی خشکی و مناطق دریایی تهیه کند و پس از تصویب آن توسط مراجع قانونی، اقدامات لازم را به‌عمل آورد.

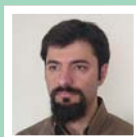

مروری بر ۱۲ دوره انتخابات ریاست جمهوری در ایران

انتخابات اول

با کنار رفتن دولت موقت، اولین انتخابات ریاست جمهوری ایران، تقریباً در پنجم بهمن ۱۳۵۸ برگزار شد. در آن زمان سازوکار برگزاری انتخابات تفاوت‌هایی با امروز داشت؛ در آن انتخابات، نظارت استصوابی نبود، چراکه شورای نگهبان تشکیل نشده بود. بیش از ۱۰۰ نفر برای شرکت در این انتخابات ثبت‌نام کردند و در نهایت هم تعداد کمی از آن‌ها کنار رفتند تا پرکاندیداترین انتخابات ریاست جمهوری تاریخ جمهوری اسلامی ایران برگزار شود. از جمله شاخص‌ترین نامزدهای آن دوره از انتخابات می‌توان به حسن حبیبی کاندیدای مورد حمایت حزب جمهوری اسلامی، سید احمد مدنی کاندیدای مورد حمایت جبهه ملی و ابوالحسن بنی‌صدر اشاره کرد.

دربوش فروهر وزیر کار دولت موقت که در جریان قتل‌های زنجیره‌ای در سال ۱۳۷۷ ترور شد، صادق قطب‌زاده رئیس سازمان رادیو و تلویزیون ملی ایران که در شهریور ۱۳۶۱ اعدام شد، کاظم سامی نخستین وزیر بهداشت ایران که در سال ۱۳۶۷ به قتل رسید، حسن آیت عضو مجلس خبرگان قانون اساسی که در مرداد ۱۳۶۰ ترور شد، صادق طباطبایی سخنگوی دولت مهندس بازرگان و مجری همه‌پرسی نظام جمهوری اسلامی ایران که در سال ۱۳۹۳ بر اثر سرطان دار فانی را وداع گفت و صادق خلخالی حاکم شرع دادگاه‌های انقلاب که بعدها در دوره‌های دیگر انتخابات رد صلاحیت شد و در آذر ۱۳۸۲ درگذشت، از جمله دیگر نامزدهای شاخص اولین انتخابات ریاست جمهوری ایران محسوب می‌شوند. در آن دوره، مسعود رجوی دبیر کل سازمان مجاهدین خلق (منافقین) هم برای نامزدی در انتخابات ریاست جمهوری ثبت‌نام کرده بود که در نهایت به دلیل رأی ندادن به قانون اساسی و عدم التزام به این قانون ناچار به کناره‌گیری شد. همچنین، جلال‌الدین فارسی به‌عنوان نخستین کاندیدای مورد حمایت حزب جمهوری

حسین هرمزی

روزنامه‌نگار

از زمان پیروزی انقلاب اسلامی ایران تاکنون به‌طور متوسط هر سال یک انتخابات برگزار شده است؛ از انتخابات ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی گرفته تا مجلس خبرگان رهبری و شوراهای اسلامی شهر و روستا و ... گاهی هم برخی از دوره‌های انتخابات به‌مواردی «خاص» اختصاص داشته است، مانند انتخابات ۱۲ بهمن ۱۳۵۸ و فراندوم جمهوری اسلامی ایران.

انتخابات ریاست جمهوری همواره از اهمیت بیشتری برخوردار بوده است. مطابق قانون اساسی، رئیس‌جمهور شخص دوم مملکت و بالاترین مقام اجرایی کشور محسوب می‌شود. همین‌عنوان کافی است تا نشان دهد انتخاب شخص رئیس‌جمهور برای به‌دست گرفتن بخش مهمی از شئون دولت و ملت چقدر می‌تواند برای مردم مهم قلمداد شود.

بعد از پیروزی انقلاب به‌منظور سروسامان دادن به اوضاع کشور و اداره امور تا زمان تدوین قانون اساسی و برگزاری انتخابات ریاست جمهوری، امام خمینی (ره) مهندس مهدی بازرگان را به‌عنوان رئیس دولت موقت و مسئول تشکیل کابینه منصوب کردند. چند ماه بعد با بالا گرفتن اختلافات بین او و جریان‌هایی از حاکمیت، به‌ویژه بعد از اشغال سفارت آمریکا در ۱۳ آبان ۱۳۵۸، شخص نخست‌وزیر بازرگان و اعضای دولت او استعفا دادند.

اسلامی اعلام کاندیداتوری کرده بود ولی پس از انتشار اخباری درباره ملیت غیر ایرانی اش، او نیز از انتخابات انصراف داد. در نهایت بنی صدر از مجموع بیش از ۱۴ میلیون رأی مأخوذه توانست حدود ۱۱ میلیون رأی را کسب کند تا اولین رئیس جمهور ایران لقب بگیرد؛ سمتی که کمتر از یک سال ونیم عمر داشت. بعد از روی کار آمدن بنی صدر، کم کم اختلافاتش با روحانیون بالا گرفت و بروز برخی تنش های سیاسی در داخل کشور و جنجال بر سر چند سخنرانی بنی صدر عرصه را بر او تنگ تر کرد. بعد از فراز و فرودهای فراوان، مجلس با رأی به عدم کفایت بنی صدر، او را از ریاست جمهوری عزل کرد. بنی صدر کمی بعد بصورت مخفیانه از ایران خارج شد.

انتخابات دوم

یک ماه بعد از عزل بنی صدر، برگزاری دومین دوره انتخابات ریاست جمهوری کلید خورد در این دوره برای نخستین بار شورای نگهبان نظارت بر روند انتخابات را برعهده داشت. از مجموع ۷۱ داوطلب کاندیداتوری، ۴ نفر شامل سیداکبر پرورش، عباس شیبانی، حبیب الله عسگرآلادی و محمدعلی رجایی تأیید صلاحیت شدند. در این دوره نیز بیش از ۱۴ میلیون نفر در انتخابات شرکت کردند و در نهایت محمدعلی رجایی با کسب بیش از ۱۲ میلیون رأی توانست به عنوان دومین رئیس جمهور کشور، ریاست قوه مجریه را به دست بگیرد. شیبانی، پرورش و عسگرآلادی با اختلاف بسیار زیادی در جایگاه های دوم تا چهارم ایستادند. عمر ریاست جمهوری رجایی هم بسیار کوتاه بود. ۲ مرداد ۱۳۶۰ انتخابات برگزار و ۱۱ مرداد رجایی رسماً رئیس جمهور شد و ۸ شهریور همان سال به شهادت رسید. رجایی تنها قربانی انفجار دفتر نخست وزیری در ۸ شهریور نبود. جز او و چند نفر دیگر، محمدجواد باهنر نخست وزیر وقت، در این حادثه ترور یستی به شهادت رسید. بدین ترتیب یکی از اتفاقات نادر در تاریخ سیاسی جهان رقم خورد؛ دولتی پس از ۲۸ روز به کار خود پایان داد، ظرف یک سال دو انتخابات ریاست جمهوری برگزار شد و طی تنها یک سال، ایران حضور سه رئیس جمهور را تجربه کرد. پس از شهادت رجایی و باهنر شورای موقت ریاست جمهوری با حضور آقایان اکبر هاشمی رفسنجانی رئیس وقت مجلس و عبدالکریم موسوی اردبیلی رئیس وقت دیوان عالی کشور تشکیل شد. به پیشنهاد این شورا و با تصویب مجلس در ۱۱ شهریور، محمد رضا مهدوی کنی به نخست وزیری برگزیده شد و تا زمان برگزاری سومین دوره انتخابات ریاست جمهوری این مسئولیت را بر عهده داشت.

انتخابات سوم

۱۰ مهر همان سال، انتخابات بعدی برگزار شد و آقایان سیدعلی خامنه ای، سیداکبر پرورش، سیدرضا زواره ای و حسن غفوری فرد به عنوان کاندیداهای نهایی انتخابات معرفی شدند. آیت الله سیدعلی خامنه ای با کسب حدود ۱۶ میلیون رأی از مجموع حدود ۱۷ میلیون رأی مأخوذه توانست رئیس جمهور منتخب مردم شود. در این دوره، مهدوی کنی هم که به عنوان کفیل نخست وزیری چند هفته ای را فعالیت کرده بود، از حضور در انتخابات انصراف داد و ابراهیم یزدی، عضو نهضت آزادی، نماینده وقت مجلس شورای اسلامی و وزیر اسبق امور خارجه کشور، از جمله شاخص ترین ردها لاحتی شدگان انتخابات محسوب می شد. این، یکی از مهمترین دوره های انتخابات ریاست جمهوری در تاریخ کشور محسوب می شود

پس از شهادت رجایی و باهنر شورای موقت ریاست جمهوری با حضور آقایان اکبر هاشمی رفسنجانی رئیس وقت مجلس و عبدالکریم موسوی اردبیلی رئیس وقت دیوان عالی کشور تشکیل شد. به پیشنهاد این

شورا و با تصویب مجلس

در ۱۱ شهریور، محمد رضا

مهدوی کنی به نخست وزیری

برگزیده شد و تا زمان برگزاری

سومین دوره انتخابات

ریاست جمهوری این مسئولیت

را بر عهده داشت

چرا که یک سال پیش از آن، جنگ تحمیلی با عراق آغاز شده بود. این نخستین دولت بعد از انقلاب بود که تا پایان دوره چهار ساله خود به کارش ادامه داد. میرحسین موسوی به عنوان نخست وزیر پیشنهادی رئیس جمهور به مجلس معرفی شد و رأی اعتماد گرفت. اکبر پرورش و حسن غفوری فرد هم که از رقبای انتخاباتی رئیس جمهور منتخب محسوب می شدند، به ترتیب به عنوان وزرای آموزش و پرورش و نیرو در دولت مشغول به کار شدند.

انتخابات چهارم

چهارمین دوره انتخابات ریاست جمهوری در ۲۵ مرداد ماه ۱۳۶۴ برگزار شد. ۵۰ نفر برای کاندیداتوری ثبت نام کردند اما در نهایت سه نفر به انتخابات راه یافتند. رئیس جمهور وقت از حزب جمهوری اسلامی، سید محمود کاشانی فرزند آیت الله کاشانی به عنوان کاندیدای مستقل و حبیب الله عسگرآلادی نامزد مورد حمایت حزب مؤتلفه اسلامی، در این دوره حضور داشتند. رئیس جمهور وقت با کسب اکثریت آرا به عنوان رئیس دولت بعدی انتخاب شد. رد صلاحیت مهدی بازرگان در آن دوره، برخی اعتراضات را از سوی تعدادی از شخصیت های کشور برانگیخت. در نهایت انتخابات با همان

سه کاندیدا برگزار شد و رئیس جمهور وقت بیش از ۱۲ میلیون رأی کسب کرد که معادل ۸۵ درصد از آراء مأخوذه بود. موسوی باز هم به عنوان نخست وزیر از مجلس رأی اعتماد گرفت. پایان جنگ ایران و عراق در اواسط سال ۱۳۶۷ و رحلت امام خمینی در خرداد ۱۳۶۸، از مهمترین اتفاقات سیاسی آن دوران محسوب می شود. البته حذف پست نخست وزیری در بازنگری قانون اساسی که در واپسین سال فعالیت آن دولت اتفاق افتاد نیز تغییری مهم در سپهر سیاست جمهوری اسلامی ایران بوده است.

انتخابات پنجم

پنجمین دوره انتخابات ریاست جمهوری در شرایط ویژه ای نسبت به دوره های قبل از آن برگزار شد. نخستین تفاوت، حذف پست نخست وزیر بود. دومین ویژگی این بود که نخستین انتخابات پس از رحلت امام و انتخاب رهبر جدید محسوب می شد. ششم مرداد ۱۳۶۸، انتخابات برگزار شد. سومین اهمیت ویژه انتخابات این بود که نخستین دولت بعد از جنگ تحمیلی از دل آن بیرون می آمد. در نهایت دو نفر یعنی آقایان اکبر هاشمی رفسنجانی و عباس شیبانی در روز انتخابات با یکدیگر به رقابت پرداختند.

هاشمی رفسنجانی با کسب بیش از ۱۵ میلیون و ۵۰۰ هزار رأی از مجموع بیش از ۱۶ میلیون رأی مأخوذه، توانست پنجمین رئیس جمهور ایران شود و با رأی ۹۴ درصدی دولتی فراگیر و با پشتوانه ای قوی تشکیل دهد. دولت هاشمی رفسنجانی به دلیل تأکید ویژه اش بر عمران و آبادانی در کشور و بخصوص بازسازی ویرانی های جامانده از جنگ تحمیلی، به دولت سازندگی معروف شد. هاشمی، حسن حبیبی را به عنوان معاون اول خود برگزید. او نخستین معاون اول رئیس جمهور در تاریخ جمهوری اسلامی ایران است. حسن حبیبی در اواخر سال ۱۳۹۱ دار فانی را وداع گفت. اجرای نخستین برنامه پنج ساله توسعه کشور، افزایش چشمگیر سهم بودجه عمرانی و اعمال سیاست های باز اقتصادی (البته نسبت به دوره خود) از جمله ویژگی های دولت هاشمی رفسنجانی محسوب می شود.

انتخابات ششم

هر چند هاشمی رفسنجانی در دور ششم انتخابات ریاست جمهوری هم توانست اکثریت آرا را از آن خود کند، اما این نخستین انتخاباتی بود که فاصله آراء نفر اول و دوم نتایج انتخابات، معنادار تر به نظر می رسید. اصلی ترین رقیب هاشمی رفسنجانی در آن دوره، احمد توکلی بود که در نهایت توانست بیش از ۴ میلیون رأی برای خود جمع کند. دو رقیب دیگر، رجبعلی طاهری و عبدالله جاسبی بودند که با کسب آراء اندکی، سوم و چهارم شدند. در ششمین دوره انتخابات ریاست جمهوری

میزان مشارکت به حدود ۶۰ درصد رسید. هاشمی رفسنجانی با کسب ۶۳ درصد آرا توانست در جایگاه خود ابقا شود. در این دوره نیز حسن حبیبی معاون اولی رئیس جمهور را بر عهده داشت. ششمین دوره انتخابات ریاست جمهوری در ۲۱ خرداد برگزار شد. این نخستین انتخابات در نوع خود بود که در دهه سوم خرداد برگزار می شد. از آن زمان، تقریباً تمامی دوره های انتخابات ریاست جمهوری ایران در تاریخ های مشابهی برگزار شد.

انتخابات هفتم

هفتمین دوره انتخابات ریاست جمهوری به حماسه دوم خرداد مشهور شد. در این دوره، اصلی ترین رقابت، میان سیدمحمد خاتمی و علی اکبر ناطق نوری بود. به جز آن دو، محمد محمدی ری شهری و سیدرضا زوارهای نیز حضور داشتند. آن زمان ناطق نوری نسبت به خاتمی چهره شناخته شده تری بود و جناح راست حمایت همه جانبه ای را از او به عمل آورد. ناطق نوری کاندیدای مورد حمایت جامعه روحانیت مبارز و عضو این تشکل بود و حمایت جامعه روحانیت در آن زمان بسیار تاثیر گذارتر از امروز می نمود. با این حال، موجی که از سوی خاتمی و حامیان با شعارهایی نظیر توسعه سیاسی و شایسته سالاری مطرح شده بود و همچنین چهره متفاوت و مقبول شخص خاتمی موجی به راه انداخت که توانست رقبا را شگفت زده کند.

هفتمین دوره انتخابات ریاست جمهوری در ۲ خرداد ۱۳۷۶ برگزار شد تا با مشارکت حدود ۸۰ درصدی مردم در پای صندوق های رأی، یکی از پر جنب و جوش ترین دوره های انتخابات لقب بگیرد و در نهایت سیدمحمد خاتمی با کسب بیش از ۲۰ میلیون رأی در برابر ۷ میلیون رأی ناطق نوری بتواند ریاست قوه مجریه را برعهده بگیرد. زوارهای و ری شهری در مجموع با حدود یک و نیم میلیون رأی، به ترتیب سوم و چهارم شدند. از جمله نکات جالب توجه در انتخابات هفتم، رفتار ناطق نوری در قبال پیروزی ناگهانی رقیبش بود. رئیس اسبق مجلس که به ورزشکار و به اصطلاح «لوطی مسلک بودن» شهرت دارد، تنها چند ساعت پس از پایان مهلت رأی گیری، یعنی صبح روز شنبه سوم خرداد و پیش از اعلام نتایج نهایی، پیروزی خاتمی را به وی تبریک گفت.

انتخابات هشتم

با وجود برخی اختلاف نظرهای عمدتاً سیاسی میان دولت و مخالفان سرسخت و پر قدرتش، هشتمین دوره انتخابات ریاست جمهوری که در نیمه های خرداد ۱۳۸۰ برگزار شد، از رشد آراء رئیس جمهور وقت، حکایت داشت. خاتمی برای دومین محک خود در برابر رقبای انتخاباتی کاملاً آماده نشان می داد.

شش کاندیدای نهایی تأیید صلاحیت شدند. پس از اعلام رأی نهایی از سوی شورای نگهبان که منجر به رد صلاحیت مصطفی معین و محسن مهرعلیزاده شده بود، این دو با حکم حکومتی رهبر انقلاب به عرصه رقابت های انتخاباتی بازگشتند. بعداً با کناره گیری محسن رضایی از این انتخابات، تعداد کل نامزدهای نهایی در روز رأی گیری به ۷ نفر رسید. در نهایت هاشمی رفسنجانی، کروی، احمدی نژاد، لاریجانی، معین، قالیباف و مهرعلیزاده با یکدیگر رقابت کردند.

انتخابات نهم، اولین و تنها انتخابات ریاست جمهوری ایران بوده که به دور دوم کشیده شده است. در دور اول، هاشمی رفسنجانی و احمدی نژاد به ترتیب با کسب ۶ میلیون و ۲۰۰ هزار و ۵ میلیون و ۷۰۰ هزار رأی در جایگاه های اول و دوم ایستادند و با توجه به اینکه هیچکدام نتوانسته بودند از مرز ۵۰ درصد کل آرا عبور کنند، به دور دوم راه یافتند. مهدی کروی با کسب حدود ۷۰۰ هزار رأی کمتر از احمدی نژاد از راه یافتن به دور دوم بازماند. او بعد از اعلام نتایج انتخابات با انتشار نامه ای سرگشاده، به نتایج اعلام شده اعتراض کرد. یک هفته بعد از دور اول انتخابات، یعنی در ۳ تیر ۱۳۸۴ دور دوم انتخابات نهم ریاست جمهوری برگزار شد و احمدی نژاد با ۱۷ میلیون رأی در برابر ۱۰ میلیون رأی هاشمی رفسنجانی رئیس دولت نهم لقب گرفت.

انتخابات دهم

دهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری بی شک جنجالی ترین انتخابات در تاریخ سیاسی ایران محسوب می شود. در آن دوره محمود احمدی نژاد رئیس جمهور وقت، میرحسین موسوی نخست وزیر دوران دفاع مقدس، مهدی کروی رئیس اسبق مجلس شورای اسلامی و محسن رضایی دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام به عنوان نامزدهای نهایی معرفی شدند. انتخابات ریاست جمهوری دوره

تعداد کاندیدا در انتخابات هشتم ریاست جمهوری آنقدر بود که برخی بابت آراء رئیس جمهور وقت ابراز تردید می کردند. حضور دو عضو کابینه هفتم در انتخابات ریاست جمهوری هشتم حرف و حدیث هایی را پدید آورد و تردید مذکور را بیشتر کرد اما اینها نه تنها برای خاتمی مشکل ساز نشدن بلکه آراء او افزایش یافت. در حالیکه چهار سال پیش از آن، اصلی ترین رقیب راست گرای خاتمی یعنی علی اکبر ناطق نوری توانسته بود بیش از ۷ میلیون رأی، معادل ۲۴ درصد آرا را به خود اختصاص دهد، در سال ۸۰ رقیب اصلی خاتمی یعنی احمد توکلی تنها ۴ میلیون رأی کسب کرد. این رقم معادل ۱۶ درصد کل آراء مأخوذه بود. علی شمخانی، عبدالله جاسبی، سید محمود کاشانی، مصطفی هاشمی طباطبائی، علی فلاحیان و حسن غفوری فرد از دیگر نامزدهای مطرح در آن دوره بودند اما به جز شمخانی با حدود ۸۰۰ هزار رأی، مابقی حتی به اندازه آراء باطله هم موفق به رأی آوری نشدند.

انتخابات نهم

مشابه دولت های قبل و بعد، خاتمی هم در سال ها و ماه های پایانی تصدی گری خود بر قوه مجریه نتوانست از برخی تنش ها و تخریب ها مصون بماند. این بار موج تازه ای به راه افتاده بود که شاید به اندازه خرداد ۷۶ نبود، اما به هر حال توانست بخشی از گفتمان حاکم بر اداره کشور را تغییر دهد. در این انتخابات شعارهای معیشتی و کاملاً عامه پسندانه اقتصادی، حمایت از مستضعفان و محرومان، صحبت از عدالت و گاه حتی تقابل با «کاخ نشینی» تبدیل به یکی از دغدغه های مردمی شده بود. همین هم شد که مصطفی معین به عنوان اصلی ترین کاندیدای مورد حمایت اصلاح طلبان با شعارهای حقوق بشری و اغلب سیاسی و فرهنگی نتوانست در انتخابات نهم به توفیق خاصی دست پیدا کند.

۲۷ خرداد ۱۳۸۴ نهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری برگزار شد. در این دوره ابتدا

دهم، در تاریخ ۲۲ خرداد ۱۳۸۸ برگزار شد. شب انتخابات، موسوی نشستی خبری برگزار کرد و در حضور خبرنگاران گفت که طبق اخبار رسیده، او حائز اکثریت آرا شده است. از سوی دیگر، خبرگزاری ایرنا که آن زمان ارگان دولت احمدی‌نژاد محسوب می‌شد، تنها دقایقی بعد از اتمام زمان رأی‌گیری خبری را روی خروجی خود قرار داد مبنی بر اینکه احمدی‌نژاد با کسب ۲۴ میلیون رأی، رئیس‌جمهور منتخب مردم ایران شده است. خبری که کمی بعد از روی خروجی این خبرگزاری حذف شد. فضا از همان شب ملتهب شد و تعدادی از فعالان سیاسی اصلاح‌طلب و حامی موسوی بازداشت شدند. موسوی و کروبی و رضایی، هر سه با انتشار بیانیه‌هایی به نتایج انتخابات اعتراض کردند. رضایی کمی بعد با انتشار بیانیه دیگری به اعتراضات خود پایان داد اما گفت که به روند انتخابات و شمارش آرا همچنان معترض است اما ادامه این اعتراضات را به صلاح نمی‌داند. موسوی و کروبی به اعتراضات ادامه دادند و هواداران آنها به خیابان‌ها آمدند؛ روندی که با اعتراض مقام معظم رهبری هم مواجه شد. نیروهای نظامی، انتظامی و امنیتی به مقابله با تجمعات پرداختند و طی چند روز تعداد زیادی از مردم و فعالان سیاسی بازداشت شدند. کم‌کم دادگاه‌هایی جمعی برای این افراد تشکیل شد و هر کدام محکومیت‌های چند سال زندان دریافت کردند. بعد از چند ماه تنش، تجمعی سراسری از سوی مخالفان این اعتراضات در نهم دی ۱۳۸۸ برگزار شد و فضای کشور عادی‌تر شد. یک سال بعد، در اواخر بهمن ۱۳۸۹ موسوی و کروبی از هواداران خود خواستند در حمایت از اعتراضات مردم در تونس و مصر راهپیمایی کنند. این برنامه با حضور نیروهای امنیتی در سطح شهر همراه شد و بعد از آن هم موسوی، همسرش زهرا رهنورد و مهدی کروبی حصر خانگی شدند.

تنش‌ها در دولت دهم به همین‌ها ختم نشد. در درون دولت و در بین اصولگرایان هم اختلافات جدی با احمدی‌نژاد پدید آمد و پافشاری او بر پروبال دادن به یار دیرینش اسفندیار رحیم‌مشایی بویژه بر سر تصمیمش برای معاون اولی او، با مخالفت‌های زیادی حتی از سوی مقام معظم رهبری روبرو شد. قهر و خانه‌نشینی ۱۱ روزه احمدی‌نژاد در اعتراض به تصدی‌گری حیدر مصلحی بر وزارت اطلاعات، علیرغم تأکید رهبر انقلاب، با انتقادات زیادی از سوی هواداران پیشین او مواجه شد و او را به تقابل با رهبری متهم کردند. افزایش درگیری میان مجلس و دولت، به نتیجه نرسیدن مذاکرات هسته‌ای و در نتیجه تشدید تحریم‌های نفس‌گیر علیه ایران، نابسامانی‌های اقتصادی و موارد زیادی از این دست موجب شد تا سرنوشت متفاوتی برای یازدهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری رقم بخورد.

انتخابات یازدهم

انتخابات دوره یازدهم ریاست‌جمهوری در شرایطی برگزار شد که انتقادات از رفتار و عملکرد دولت دهم به شدت بالا گرفته بود. حسن روحانی، علی‌اکبر ولایتی، محمدرضا عارف، غلامعلی حدادعادل، محمدباقر قالیباف، سعید جلیلی، محسن رضایی و سیدمحمد غرضی به‌عنوان نامزدهای نهایی این انتخابات معرفی شدند. طبق سازوکاری از سوی برخی اصولگزاران، حدادعادل، ولایتی و قالیباف ثبت‌نام کردند و قرار بود تنها یک نفر از آنها در انتخابات باقی بماند اما فقط حدادعادل از رقابت‌ها کنار رفت و دو نفر دیگر باقی ماندند. از سوی دیگر محسن رضایی و سعید جلیلی هم از جریان اصولگرایی برخاسته بودند و همین امر، یکی از دلایل عدم تجمیع رأی اصولگرایان در این انتخابات شد.

از سوی دیگر، کاندیداتوری موجب شده بود تا بسیاری از نیروهای معتدل - اعم از اصلاح‌طلب و اصولگرا - از او حمایت کنند. کم‌کم اصلاح‌طلبان به تصمیمی مشترک رسیدند و بر این اساس، عارف پیش از برگزاری انتخابات کنار رفت تا رأی اصلاح‌طلبان بر گزینه حسن روحانی تجمیع شود. در این بین حمایت‌های هاشمی رفسنجانی و خاتمی از کاندیداتوری روحانی، نقش بسزایی در پیروزی وی در این انتخابات داشت. درنهایت، در شرایطی که بسیاری تصور می‌کردند این انتخابات هم نظیر دوره نهم به دور دوم کشیده شود، حسن روحانی با کسب حدود ۱۹ میلیون رأی در همان دور اول پیروز شد. قالیباف، جلیلی، رضایی، ولایتی و غرضی در رتبه‌های دوم تا ششم ایستادند.

از نکات تأثیرگذار بر آراء روحانی، وعده وی برای پیشبرد برد - برد مذاکرات هسته‌ای بود. بر این اساس، او دولت‌ش را «دولت تدبیر و امید» خواند. عمل به این وعده، با معرفی محمدجواد ظریف به‌عنوان وزیر امور خارجه و تغییر اعضای تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای کشورمان آغاز شد و در نخستین گام جدی، کمتر از ۱۰۰ روز پس از روی کار آمدن رسمی دولت یازدهم توافق اولیه هسته‌ای موسوم به «توافق ژنو» امضا شد و چند ماه بعد با پیگیری یکی از فشرده‌ترین مذاکرات تاریخ سیاسی جهان، ایران و شش قدرت جهان به توافق هسته‌ای دست یافتند؛ همان توافقی که امروز از آن تحت عنوان «برجام» (برنامه جامع اقدام مشترک) یاد می‌شود.

انتخابات دوازدهم

دوازدهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری را قطعاً می‌توان یکی از رقابتی‌ترین دوره‌های انتخابات در تاریخ کشورمان دانست. رقابتی که با نزدیک‌تر شدن به انتخابات بیشتر خود را هویدا کرد. برای این

دوره، بیش از ۵۰۰ نفر ثبت‌نام کردند و درنهایت ۶ نفر به‌عنوان کاندیداهای نهایی شامل حسن روحانی، سیدابراهیم رئیسی، اسحاق جهانگیری، محمدباقر قالیباف، سیدمصطفی میرسلیم و سیدمصطفی هاشمی‌طبا از سوی شورای نگهبان معرفی شدند.

از همان ابتدا تأکید شد که جهانگیری - معاون اول رئیس‌جمهور در دولت اول حسن روحانی - به‌عنوان کاندیدای پوششی پا به عرصه گذاشته و قرار نیست با روحانی رقابت کند. هرچند این مسأله با انتقادهای نامزدهای طیف رقیب مواجه شد، اما مرور تاریخ سیاسی جهان نشان می‌دهد که چنین کاری مسبوق به سابقه بوده است. با وجود اینکه بیشترین انتقادات به این مسأله را قالیباف مطرح کرده بود، خود او نخستین کسی بود که از انتخابات انصراف داد و به نفع رئیسی کنار رفت تا بهانه خوبی به دست منتقدانش برای انتقاد از رفتارهای او داده باشد.

کمی مانده به انتخابات، جهانگیری به نفع روحانی کنار رفت، هاشمی‌طبا گفت کنار نمی‌رود ولی رأی خود را به روحانی می‌دهد و از مردم هم می‌خواهد چنین کاری کنند و میرسلیم هم با رئیسی دیدار و عملاً از او حمایت کرد. ۲۹ اردیبهشت انتخابات با حضور چهار کاندیدا برگزار شد. این انتخابات به دلیل در پیش بودن ماه رمضان، چند هفته زودتر از موعد معمول انتخابات ریاست‌جمهوری برگزار شد.

حضور مردم در این دوره، گسترده بود و به دلیل همزمانی آن با انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا و اینکه برای این انتخابات قاعدتاً بیش از یک اسم نوشته می‌شد، روند برگزاری با کندی مواجه شده بود. در ساعت پایانی، عده زیادی از مردم پشت درهای حوزه‌های اخذ رأی مانده بودند. وزارت کشور از شورای نگهبان خواست تا رأی این افراد، بعد از ساعت ۱۲ شب نیز اخذ شود ولی با آن مخالفت شد؛ تصمیمی که انتقاداتی را برانگیخت و حتی روحانی در نخستین نشست رسانه‌ای خود بعد از انتخابات تلویحاً از آن انتقاد کرد و گفت از نظر ما میزان مشارکت مردم ۴ میلیون بیش از آمار اعلامی بوده است.

به هر ترتیب، بیش از ۴۱ میلیون نفر در این انتخابات شرکت کردند و مشارکتی ۷۳ درصدی را رقم زدند. درنهایت هم حسن روحانی با کسب حدود ۲۴ میلیون رأی یعنی بیش از ۵۷ درصد حائز اکثریت آرا شد تا چهار سال دیگر یعنی تا سال ۱۴۰۰ به‌عنوان رئیس‌جمهور ابقا شده باشد. رقیب اصلی او ابراهیم رئیسی ۳۸ درصد، و میرسلیم و هاشمی‌طبا هم هر کدام کمتر از یک درصد آرا را از آن خود کردند. با مقایسه آراء این دوره با سال ۹۲ مشخص می‌شود که سازمان رأی‌رسانی این دولت عملاً نسبت به چهار سال قبل تغییری نکرده ولی آراء روحانی و حامیان اعتدال، رشد داشته است.

مهم‌ترین رویدادهای بهار ۹۶

در بهار سال ۹۶ رویدادهای تلخ و شیرینی رخ داد؛ از مهم‌ترین آنها که انتخابات ریاست جمهوری بود تا قهرمانی تیم فوتبال پرسپولیس در رقابت‌های لیگ برتر. بر همین مبنا مهم‌ترین رویدادهای بهار ۹۶ را در ادامه مرور می‌کنیم:

حسام‌الدین قاموس مقدم

روزنامه‌نگار

سیل مرگبار در استان‌های غرب و شمال غرب

روز جمعه ۲۵ فروردین، وقوع سیلابی مرگبار کام‌هم‌میهنان را تلخ کرد. بر اساس اعلام سازمان هواشناسی بارش متوسط در حدود ۴۰ میلی‌متر بوده که طی ۱۵ سال قبل از آن بی‌سابقه گزارش شده است. تعداد جان باختگان این حادثه ۴۸ نفر اعلام و بیشترین تلفات و مفقودی‌های این سیل از شهرستان‌های عجب‌شیر و آذرشهر گزارش شد.

طبق گزارش‌های رسمی، استان‌های آسیب‌دیده از این سیل ۵ استان شامل آذربایجان شرقی و غربی، اردبیل، کردستان، زنجان و مازندران و شهرستان‌های آسیب‌دیده، ۱۸ شهرستان شامل مراغه، بناب، چارویماق، هریس، بستان‌آباد، ورزقان، شبستر، تبریز، عجب‌شیر، آذرشهر، ملکان، سراب، ارومیه، اشکنویه، نقده، پیرانشهر، سقز و زنجان بوده‌اند.

این سیل به دنبال بارش سنگین باران به مدت حدود یک روز به وقوع پیوست. بیشترین بارش در حدود ۴۷۵ میلی‌متر در خسروشاه به وقوع پیوسته بود. در بستان‌آباد نیز وزش باد با سرعت ۹۰ کیلومتر بر ساعت گزارش شده بود. در اثر بارش‌های بی‌سابقه، تعدادی از رودخانه‌ها در استان‌های آذربایجان طغیان کردند. همچنین تعدادی از جاده‌های ارتباطی مسدود شده و چند

پل نیز تخریب شدند. چند روستای در معرض سیل نیز تخلیه شدند.

در آذرشهر، چند خودرو در جاده ورودی روستای پل غله‌زار در نزدیکی پل سئل چایی، در جاده ۲۱، با آمدن موجی از سیل، گرفتار سیل شده و پس از مدتی به همراه سرنشینان‌شان توسط جریان سیل برده شدند.

پرتلفات‌ترین حادثه سیل شمالغرب ایران در روستای چنار اتفاق افتاد که در طی آن ۲۱ نفر از مردم روستا در غافلگیری کامل قربانی سیل شدند. جسد ۱۷ نفر از قربانیان در روزهای بعد پیدا شد. مردم و مسئولان این روستا بر خلاف ادعای مسئولان استان آذربایجان شرقی مبنی بر خبر رسانی برای تخلیه از بی‌اطلاعی خود از وقوع سیل خبر داده‌اند.

در اثر این سیل بیش از ۴۰ نفر جان خود را از دست دادند. تعداد قربانیان در استان آذربایجان شرقی در مجموع ۳۷ نفر بودند که از این تعداد ۱۷ نفر در آذرشهر و ۲۰ نفر در روستای چنار عجب‌شیر دچار حادثه شدند. در شهرستان اشکنویه آذربایجان غربی یک نوجوان، جان خود را بر اثر سیل از دست داد. یک تن نیز در یکی از روستاهای تابع بانه به دلیل جاری شدن سیل جان خود را از دست داده و چهار نفر نیز در پی رانش زمین در پارک کوثر سقز

جان خود را از دست دادند.

بر اساس برآوردها این سیل در استان آذربایجان شرقی، ۲۹۵ میلیارد تومان خسارت به بار آورد که از این میزان در بخش راه‌ها ۲۵ میلیارد تومان، در کشاورزی حدود ۲۵۰ میلیارد تومان و در بخش مسکن حدود ۲۰ میلیارد تومان برآورد خسارت شده است. در استان اردبیل نیز ۱۴ میلیارد تومان خسارت وارد شد. در سه استان آذربایجان غربی، شرقی و اردبیل بر اساس آمارهای اعلام شده ۴۶۸ میلیارد تومان خسارت به حوزه کشاورزی، باغی، دامی و پرورش ماهی بر اثر سیل اخیر وارد شده است و این در حالی است که به‌طور کلی ۵۵ درصد خسارت متعلق به آذربایجان شرقی ۴۰ درصد خسارت متعلق به آذربایجان غربی و ۵ درصد نیز متعلق به استان اردبیل است.

در پی حوادث مرگبار ناشی از این سیل، در آذربایجان شرقی که بیشترین قربانیان از این استان بودند، یک روز عزای عمومی اعلام شد.

همچنین بارش‌های چند روز منتهی به جاری شدن سیل، باعث شد تا به میزان تقریبی ۸۰ میلیون متر مکعب آب وارد دریاچه ارومیه شود.

درگذشت عارف لرستانی

درگذشت عارف لرستانی، بازیگر سریال‌های طنز، اولین خبر تلخ سال ۹۶ در حوزه فرهنگ و هنر بود. او صبح شنبه ۲۶ فروردین‌ماه در سن ۴۵ سالگی بر اثر حمله قلبی درگذشت.

عارف لرستانی متولد ۱۵ بهمن ۱۳۵۰ در کرمانشاه، بازیگر تئاتر و تلویزیون ایران بود. او با مجموعه «جنگ ۷۷» به کارگردانی مهران مدیری پا به عرصه بازیگری گذاشت و پس از آن در چندین مجموعه دیگر از جمله «قهوه تلخ» با او همکاری کرد. از جمله آثار تلویزیونی این بازیگر فقید به «در حاشیه»، «کوچه مروارید»، «شوخی کردم»، «ویای من» و «مرد دوهزار چهره» می‌توان اشاره کرد.

او همچنین در فیلم‌های سینمایی «شام عروسی» (۱۳۸۴)، «انتخاب»، (۱۳۸۳)، «معادله» (۱۳۸۲) و

«مانی و ندا» (۱۳۷۹) بازی کرده است. نقش آفرینی او در مجموعه «قهوه تلخ» پس از سال‌ها در نقش شخصیتی شبیه رضاخان بسیار مورد توجه واقع شده بود. درگذشت این بازیگر همچون مرگ هر چهره مشهور دیگری با حرف و حدیث‌هایی همراه بود. برخی فرضیه قصور پزشکی را مطرح کردند و گفتند که مرحوم لرستانی به دلیل یک سکسکه ساده روانه بیمارستان شده و بعد از درمان سرپایی به خانه بازگشته اما این درمان ناکافی بوده و موجب مرگ وی در خواب شده است.

رضا پایدار معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی ایران در این باره گفت که مرحوم عارف لرستانی در ساعات اولیه بامداد ۲۶ فروردین به علت سکسکه مقاوم به درمان، به بیمارستان عرفان تهران مراجعه کرده که برای درمان، تزریق مربوطه انجام می‌شود و با حال عمومی و علائم حیاتی مناسب از بیمارستان مرخص می‌شود اما حدود ساعت ۸ صبح به دلیل ایست قلبی، با اورژانس ۱۱۵ تماس می‌گیرند که در زمان حضور اورژانس، وی فاقد هر گونه علائم حیاتی بوده است. در بررسی‌های اولیه مربوط به فوت این هنرمند، هیچ مستندی مبنی بر خطا یا قصور پزشکی وجود ندارد اما برای اطمینان بیشتر این موضوع را پیگیری می‌کنیم. بر این اساس، جسد عارف لرستانی برای بررسی‌های بیشتر به پزشکی قانونی انتقال یافت. پس از تحقیقات، علت مرگ از سوی غلامحسین محسنی اژه‌ای سخنگوی قوه قضاییه اعلام شد: «پزشکی قانونی رسماً اعلام کرده که در اینجا قصور و تقصیری متوجه پزشک نبوده و بر اساس همان سکتة بوده و دارویی هم که مصرف کرده در سکتة‌اش بی‌تأثیر نبوده است؛ به هر جهت از لحاظ پزشکی قانونی قصور و تقصیری متوجه پزشک معالج نبوده است.» لرستانی، ۲۸ فروردین در زادگاهش کرمانشاه به خاک سپرده شد.

قهرمانی پرسپولیس در لیگ برتر

روز ۲۶ فروردین برای طرفداران تیم فوتبال پرسپولیس روز خوبی بود چرا که این تیم توانست طلسمی ۹ ساله را بشکند و سه هفته مانده به پایان لیگ در تبریز با پیروزی بر تیم ماشین‌سازی، قهرمان زودهنگام لیگ برتر فوتبال کشور شود.

نیمه نخست این دیدار با گل زودهنگام علی‌پور که در ثانیه ۳۰ بازی به ثمر رسید، با نتیجه یک بر صفر به سود پرسپولیس به پایان رسید. گل علی‌پور، سریع‌ترین گل لیگ برتر تا هفته بیست و هفتم لیگ شانزدهم است. در نیمه دوم هم مهدی طارمی در دقیقه ۶۸ از روی نقطه پنالتی گل دوم را به ثمر رساند.

بازیکنان و اعضای تیم فوتبال پرسپولیس پس از سوت داور و کسب سومین قهرمانی خود در لیگ برتر فوتبال ایران به میان

زمین آمدند و به جشن و پایکوبی پرداختند. بازیکنان پرسپولیس حلقه شادی تشکیل دادند و برانکو را به آسمان پرتاب می‌کردند. همچنین پس از اتمام شادی به گوشه‌ای از ورزشگاه رفتند و شادی خود را با هواداران سرخ‌پوش جشن گرفتند. پس از شادی‌های بازیکنان پرسپولیس، یگان ویژه برای خارج کردن بازیکنان از زمین فوتبال به کمک پرسپولیس‌ها آمد.

برانکو ایوانکوویچ سرمربی پرسپولیس پس از قهرمانی این تیم اظهار کرد: همه می‌دانند که چقدر شاد هستیم. ما توانستیم قهرمان ایران شویم و از این بابت خوشحالیم.

وی ادامه داد: تشکر ویژه‌ای از هواداران دارم. آن‌ها در کل فصل یار دوازدهم ما بودند. پرسپولیس استحقاق این شادی را داشت و ما شایسته این قهرمانی بودیم. در کل فصل در بهترین فرم قرار داشتیم و نشان دادیم بهترین تیم ایران هستیم.

درگذشت عارف

لرستانی، بازیگر

سریال‌های طنز،

اولین خبر تلخ

سال ۹۶ در حوزه

فرهنگ و هنر

بود. او صبح شنبه

۲۶ فروردین ماه

در سن ۴۵ سالگی

بر اثر حمله قلبی

درگذشت.

افتتاح همزمان ۶ فاز پارس جنوبی

۲۷ فروردین، روز پرافتخاری به‌ویژه در حوزه صنعت گاز کشور بود. در این روز، شش فاز پارس جنوبی با ظرفیت تولید ۱۷۰ میلیون مترمکعب گاز ترش و ۱۵۰ میلیون مترمکعب گاز شیرین و همچنین ظرفیت تولید نیم میلیون تن اتان و نیم میلیون تن LPG در هر فاز به صورت همزمان توسط رییس جمهور افتتاح شد.

رییس جمهور در آیین افتتاح رسمی این فازها از طریق ارتباط ویدئو کنفرانسی با سکوی تولید گاز ضمن صدور فرمان آغاز بهره‌برداری از این سکوها با بیان اینکه این سکوها، سکوهایی پرش ایران به سمت پیشرفت است که مورد نظر و شایسته ملت است، گفت: دست‌مریزاد می‌گوییم به متخصصان و کارگرانی که این افتخارات را به معرض نمایش جهان گذاشته‌اند.

حسن روحانی همچنین در فرمان افتتاح فاز یک طرح توسعه لایه‌های نفتی میدان مشترک پارس

گفت که تعداد زخمی‌ها به ۳۰ نفر رسیده است. او همچنین تعداد حبس شدگان در معدن را ۲۶ نفر اعلام کرد. اما چهارشنبه شب ۱۳ اردیبهشت وزیر کار ایران تعداد کشته شدگان را ۳۵ نفر اعلام کرد. بامداد سه‌شنبه ۱۹ اردیبهشت معاون عمرانی استاندار گلستان از پیدا شدن پیکر ۷ تن دیگر از معدنچیان محبوس در زیر آوارهای معدن زمستان یورت خبر داد و ساعاتی بعد با کشف پیکر یک کشته شده دیگر، شمار پیکرهای پیداشده معدنچیان به ۴۳ جسد رسید.

انتخابات ریاست جمهوری

دوازدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری ایران روز جمعه ۲۹ اردیبهشت برگزار شد. هم‌زمان پنجمین انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا نیز برگزار شد. نام‌نویسی داوطلبان از روز ۲۲ فروردین آغاز شد و تا ۵ روز ادامه داشت. پس از اعلام نام نامزدهای تأیید صلاحیت‌شده، آن‌ها از ۸ تا ۲۷ اردیبهشت جمعاً به‌مدت ۲۰ روز برای تبلیغات انتخاباتی زمان داشتند. پس از برگزاری انتخابات، حسن روحانی که با سیدابراهیم ریسی، مصطفی میرسلیم و مصطفی هاشمی طبا رقابت می‌کرد توانست با کسب ۵۷ درصد آرا مجدداً به عنوان رئیس جمهور ایران انتخاب شود. روحانی در این انتخابات ۲۳ میلیون و ۵۴۹ هزار و ۶۱۶ رأی و سیدابراهیم ریسی ۱۵ میلیون و ۷۸۶ هزار و ۴۴۹ رأی کسب کرد. محمدباقر قالیباف و اسحاق جهانگیری دو چهره شاخص بودند که اولی به نفع ریسی و دومی به نفع روحانی از ادامه رقابت‌های انتخاباتی انصراف دادند. هاشمی طبا نیز با آنکه از ادامه رقابت‌ها کناره‌گیری نکرد اما در مصاحبه‌ای گفت که شخصاً به حسن روحانی رأی خواهد داد و ادامه فعالیت دولت او را به مصلحت کشور می‌داند.

اجلاس اوپک

در صد و هفتاد و دومین اجلاس اوپک که چهارم و پنجم خرداد برگزار شد، توافق قبلی مبنی بر کاهش تولید نفت با حفظ سهمیه تولید ایران، برای ۹ ماه دیگر تمدید شد. در حاشیه این اجلاس، وزیر نفت با مدیران شرکت‌های توتال، لوک اویل و گس پروم دیدار و مذاکرات مثبتی داشت.

جنوبی نیز با اشاره به اینکه برداشت از لایه‌های نفتی در میدان مشترک پارس جنوبی یکی از آرزوهای دیرینه در حوزه نفت و گاز کشور است، اظهار کرد: امروز خوشحالی‌م که این طرح به دست توانمندان صنعت نفت کشور به بهره‌برداری می‌رسد و امیدواریم با توسعه این طرح از تولید ۳۰ تا ۳۵ هزار بشکه در روز در این فاز به ۵۰ تا ۶۰ هزار بشکه برسیم.

شهادت سربازان مرزبان در میرجاوه

حوالی ساعت ۱۹:۴۰ ششم اردیبهشت ماموران پاسگاه مرزی میرجاوه استان سیستان و بلوچستان حین تعویض شیفت بین میل مرزی ۹۹ و ۱۰۰ در کمین تروریست‌های تکفیری گرفتار شدند و تروریست‌ها ناجوانمردانه با توجه به غافلگیری مرزبانان کشورمان، با شلیک گرینف، ۱۱ مرزبان غیور را به رگبار بستند. تروریست‌ها پس از این حادثه با استفاده از تاریکی شب و صعب‌العبور بودن منطقه، به خاک پاکستان متواری شدند. در جریان این اقدام تروریستی ۱۰ مرزبان شامل هفت سرباز و نیروی کادری به شهادت رسیدند. ساعتی پس از این اقدام، گروهک تروریستی جیش الظلم با صدور بیانیه‌ای مسئولیت این حادثه را برعهده گرفت.

حادثه مرکب معدن یورت آزادشهر در استان گلستان

روز چهارشنبه ۱۳ اردیبهشت ۱۳۹۶، ساعت ۱۱:۳۰ صبح، انفجاری در معدن ذغال سنگ یورت در حوالی آزادشهر استان گلستان رخ داد که بر اثر آن ده‌ها کارگر در زیر زمین گرفتار شدند. این معدنچیان در عمق ۱۳۰۰ متری در فضای مملو از گاز مونو اکسید کربن و متان گرفتار شده بودند. مدیر کل جمعیت هلال احمر استان گلستان عصر همان روز اعلام کرد که نیروهای امدادی تنها توانسته‌اند به عمق ۸۰۰ متری برسند. آنهم در شرایطی که نیروهای امدادی نیز دچار گازگرفتگی شده و به عنوان مصدوم از تونل معدن خارج شدند. به گفته معدنچیان، تونلی که انفجار در آن رخ داده یکی از تونل‌های بن‌بست این معدن بوده و فقط یک راه خروج داشته است.

بدنبال این حادثه سرپرست اورژانس ایران از زخمی شدن ۱۹ کارگر و حبس ۹۰ کارگر دیگر در معدن خبر داد. سپس صادق علی مقدم، مدیر کل دفتر مدیریت بحران استانداری گلستان

در صد و هفتاد و دومین اجلاس اوپک که چهارم و پنجم خرداد برگزار شد، توافق قبلی مبنی بر کاهش تولید نفت با حفظ سهمیه تولید ایران، برای ۹ ماه دیگر تمدید شد. در حاشیه این اجلاس، وزیر نفت با مدیران شرکت‌های توتال، لوک اویل و گس پروم دیدار و مذاکرات مثبتی داشت.